

Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija

PROGRAM ZA NAUKU I INOVACIJE 2026-2030

SADRŽAJ

SADRŽAJ	3
UVOD	5
O PROGRAMU	7
SVRHA PROGRAMA	7
UPRAVLJANJE PROGRAMOM I INSTITUCIONALNA KOORDINACIJA	8
PROGRAMSKO UTEMELJENJE INTERVENCIJA U OBLASTI ISTRAŽIVANJA, RAZVOJA I INOVACIJA	11
PRIORITETNE OSE	15
PRIORITETNA OSA 1: JAČANJE INOVACIONOG EKOSISTEMA, ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNIH I INOVACIONIH KAPACITETA POSLOVNOG SEKTORA	16
SO1: JAČANJE ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNIH I INOVACIONIH KAPACITETA PODUZEĆA	19
SO2: RAZVOJ I PODSTICANJE INOVACIJA SARADNJOM POSLOVNOG SEKTORA I NAUKE, KAO I TRANSFERA TEHNOLOGIJE	25
SO3: UNAPRJEĐENJE INOVACIONOG EKOSISTEMA I PODRŠKE ZA RAST STARTUPA I MMSP-OVA	33
OPERATIVNI CILJ SO3.1: JAČANJE RANE IDEACIJE I OSNOVNIH PREDUZETNIČKIH VJEŠTINA	37
OPERATIVNI CILJ SO3.2: INTEGRISANA PODRŠKA RANOJ FAZI STARTAPOVA	41
OPERATIVNI CILJ SO3.3: AKCELERACIJA, KOMERCIJALIZACIJA I SKALIRANJE	42
SO3.4: DIGITALNA INFRASTRUKTURA I MENTORSTVO	46
SO4: PODSTICANJE INOVACIJA ZA RJEŠAVANJE DRUŠTVENIH IZAZOVA I UNAPREĐENJE JAVNIH USLUGA	53
HORIZONTALNI CILJ: RAZVOJ INOVACIONE KULTURE I PREDUZETNIŠTVA	57
PRIORITETNA OSA 2: MODERNIZACIJA ISTRAŽIVAČKE INFRASTRUKTURE I UNAPREĐENJE ISTRAŽIVAČKIH KAPACITETA	57
SO1: JAČANJE ISTRAŽIVAČKE INFRASTRUKTURE I INTEGRACIJA U ERA	59
SO2: RAZVOJ I JAČANJE LJUDSKIH POTENCIJALA U NAUCI I ISTRAŽIVANJU	65
SO3: UNAPREĐENJE NAUČNE IZVRSNOSTI I MEĐUNARODNE VIDLJIVOSTI NAUČNOISTRAŽIVAČKOG SISTEMA	71
SO4: JAČANJE PRIMIJENJENIH I DRUŠTVENO KORISNIH ISTRAŽIVANJA	77
HORIZONTALNI CILJ: OTVORENA NAUKA I UČEŠĆE U EVROPSKOM ISTRAŽIVAČKOM PROSTORU (ERA)	81
ANEKS 1 - PASOŠ INDIKATORA	83

UVOD

Crna Gora se nalazi na važnoj prekretnici razvoja, obilježenoj intenziviranjem procesa pristupanja Evropskoj uniji i potrebom za jačanjem konkurentnosti, otpornosti i institucionalne spremnosti. U takvim okolnostima, istraživanje i inovacije dobijaju stratešku važnost, jer mogu ubrzati modernizaciju ekonomije i društva, podstaći razvoj novih tehnologija i omogućiti usklađivanje s evropskim politikama i standardima. Izgradnja efikasnog, otvorenog i povezanog sistema istraživanja i inovacija tako postaje jedan od ključnih elemenata dugoročnog napretka Crne Gore.

Uprkos vidljivom napretku posljednjih godina, sistem istraživanja i inovacija i dalje je u fazi konsolidacije i suočava se s izazovima. Istraživačke institucije često rade u uslovima nedovoljne infrastrukture i ograničenih kapaciteta, dok je raspoloživo finansiranje, iako u porastu, nedovoljno za potrebe savremenog istraživačko-inovacionog okruženja. Saradnja naučnog, poslovnog i javnog sektora nije u potpunosti razvijena, što usporava transfer tehnologije, ograničava komercijalizaciju znanja i smanjuje mogućnosti za stvaranje novih proizvoda, usluga i društveno korisnih inovacija.

Istovremeno, Crna Gora posjeduje jasne komparativne prednosti u više sektora koji mogu biti snažni nosioci razvoja istraživanja i inovacija. Građevinarstvo se izdvaja kvalitetnim stručnim kadrom i potencijalom za digitalizaciju i zelene tehnologije. Energetika nudi široke mogućnosti u obnovljivim izvorima energije, energetske efikasnosti i pametnim sistemima. Sektor hrane zasniva se na poljoprivrednoj tradiciji i autentičnim proizvodima, uz značajan prostor za modernizaciju i uvođenje pametnih rješenja. ICT je najdinamičniji i posebno važan za horizontalne inovacije. Turizam ostaje jedna od najvažnijih ekonomskih djelatnosti, s potencijalom za razvoj održivih.

Prepoznajući ove izazove i razvojne potencijale, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija donosi ovaj dokument s jasnom vizijom izgradnje modernog, konkurentnog i društva vođenog istraživanjem i inovacijama. Program za istraživanje i inovacije uspostavlja programski okvir koji povezuje institucije znanja, ekonomiju i javni sektor, jača ljudske kapacitete, modernizuje infrastrukturu i podstiče inovativna rješenja u skladu s evropskim politikama, zelen i digitalnom tranzicijom. Time se stvaraju temelji za dugoročan, održiv i inkluzivan razvoj Crne Gore.

O PROGRAMU

I. SVRHA PROGRAMA

Svrha Programa je da uspostavi stabilan, koordinisan i dugoročno usmjeren okvir za razvoj istraživanja, razvoja i inovacija kroz planiranje ulaganja i definisanje indikativnog višegodišnjeg finansijskog okvira. Finansijski okvir za narednih pet godina, na indikativnom nivou, predviđa mogućnost ugovaranja do 131,822,000.00 eura za istraživanje, nauku i inovacije, pri čemu će se stvarna potrošnja ovih sredstava raspoređivati kroz više godina, u skladu s dinamikom realizacije projekata i budžetskim okvirom. Primjena programa će se dodatno razrađivati kroz godišnje budžetske procese, u zavisnosti od raspoloživih finansijskih kapaciteta i drugih budžetskih prioriteta države. Pored budžetskih sredstava, finansiranje će se obezbjeđivati iz sredstava EU i drugih međunarodnih izvora, kao i iz sredstava posebnog Programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore, u okviru komponente ulaganja u inovacije.

Program je usklađen s ciljevima Reformske agende Crne Gore 2024–2027 za Instrument EU za reforme i rast¹, koji je sastavni dio Plana rasta EU za Zapadni Balkan i usmjeren na ubrzavanje ekonomske konvergencije Crne Gore ka prosjeku Evropske unije, kao i na sprovođenje ključnih reformi u okviru procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. U tom okviru, Program daje poseban doprinos realizaciji Reforme 1.2.2 „Dalji razvoj ekosistema istraživanja i inovacija za ekonomiju zasnovanu na znanju“. Sprovođenje Programa zasniva se na strateškim smjernicama definisanim Strategijom pametne specijalizacije Crne Gore 2019–2024², Strategijom naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore 2024–2028³ i Mapom puta za istraživačku infrastrukturu Crne Gore 2024–2028⁴. Program za istraživanje i inovacije donosi se u periodu izrade nove Strategije pametne specijalizacije Crne Gore 2026-2031, kao i tokom intenzivnih pripremnih aktivnosti povezanih s pristupanjem Crne Gore Evropskoj uniji. Program je oblikovan tako da se može uskladiti s novim strateškim dokumentima i prioritetima koji će proizaći iz ovih procesa, čime se obezbjeđuje njegova relevantnost i primjenjivost u oblasti nauke, istraživanja, razvoja i inovacija.

Cilj Programa se ostvaruje kroz:

1. Dugoročno planiranje uz okvirni višegodišnji finansijski plan koji omogućava predvidljiva ulaganja i donošenje odluka, usklađeno s pravilima EU fondova

Uspostavljanje dugoročnog, indikativnog višegodišnjeg finansijskog okvira kao ključnog mehanizma za strateško upravljanje ulaganjima u oblasti istraživanja i inovacija obezbjeđuje veću izvjesnost i dosljednost u planiranju i sprovođenju aktivnosti Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore, Fonda za inovacije Crne Gore, Inovaciono-preduzetničkog centra Tehnopolis i Naučno-tehnološkog parka Crne Gore, kao i krajnjih korisnika Programa (inovativnih preduzeća, startap kompanija, naučnoistraživačkih i obrazovnih institucija i drugih prihvatljivih korisnika). Tako definisan okvir omogućava efikasnije ugovaranje i faziranje projekata, bolju koordinaciju izvora finansiranja, veću transparentnost u raspodjeli javnih sredstava, kao i kvalitetnije praćenje rezultata i efekata ulaganja. Finansijski okvir ima isključivo indikativni karakter i biće detaljno definisan i prilagođavan u skladu s budućim odlukama o obezbjeđivanju budžetskih i EU sredstava, te ne podrazumijeva da su sredstva unaprijed u potpunosti obezbijeđena.

1 Reformska Agenda Crne Gore 2024–2027 za Instrument EU za reforme i rast

2 Strategija pametne specijalizacije Crne Gore

3 Strategija naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore 2024–2028

4 Mapa puta za istraživačku infrastrukturu Crne Gore 2024–2028

2. Uspostavljanje koherentnog i efikasnog okvira za istraživanje i inovacije koji povezuje nauku, ekonomiju i društvo

Uspostavljanje koherentnog okvira za istraživanje i inovacije koji povezuje istraživačke organizacije i poslovni sektor, te podstiče saradnju, transfer tehnologije i korišćenje rezultata istraživanja u ekonomiji i društvu. Na taj način istraživački sektor dobija još značajniju ulogu u podršci inovacionim procesima ipovećanju produktivnosti i konkurentnosti ekonomije, kao i u ukupnom društvenom razvoju kroz transfer znanja koje proizilazi iz istraživanja i komercijalizacije istraživačkih rezultata. U dijelu Programa koji se odnosi na naučnoistraživačke aktivnosti podstiče se izvrsnost, s krajnjim ciljem međunarodne vidljivosti crnogorske nauke, ali i postizanja kvaliteta rezultata koji se mogu efikasno koristiti u poslovnom sektoru i društvu.

3. Operacionalizacija ključnih strategija

Program omogućava pretvaranje ciljeva definisanih u Strategiji pametne specijalizacije Crne Gore 2019–2024 (S3)⁵, Strategiji naučnoistraživačke djelatnosti 2024–2028⁶ i Mapi puta za istraživačku infrastrukturu 2024–2028⁷ u konkretne mjere, investicije i projekte. Time se obezbjeđuje da prioriteti utvrđeni na strateškom nivou budu dosljedno sprovedeni kroz programe finansiranja, razvoj istraživačke infrastrukture i jačanje kapaciteta istraživačkih organizacija i poslovnog sektora, uz usklađenost s obavezama koje Crna Gora ima u procesu pristupanja Evropskoj uniji.

4. Efikasnu realizaciju i koordinaciju

Program definiše platformu kroz koju da svi nosioci aktivnosti (Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, Fond za inovacije Crne Gore, Naučno-tehnološki park Crne Gore i Inovaciono-preduzetnički centar Tehnopolis) djeluju u sinergiji, u skladu sa zajedničkim ciljevima, prioritetima i očekivanim rezultatima.

II. UPRAVLJANJE PROGRAMOM I INSTITUCIONALNA KOORDINACIJA

Upravljanje Programom zasnivaće se na partnerskom modelu u kojem svaka institucija zadržava svoju institucionalnu i programsku autonomiju, dok Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija ima ulogu krovnog koordinatora. Ministarstvo će voditi računa o usklađenosti s nacionalnim strateškim dokumentima, kao i o komplementarnosti i povezanosti mjera u oblasti naučnoistraživačke djelatnosti, inovacija i pametne specijalizacije. U cilju očuvanja autonomije implementacionih tijela, ali i sprječavanja fragmentacije i preusmjeravanja sredstava, uspostaviće se zajednički okvir za programiranje i finansiranje mjera u ovim oblastima. Sredstva državnog budžeta i relevantnih međunarodnih i EU fondova za naučnoistraživačku djelatnost, inovacije i pametnu specijalizaciju biće usmjereni isključivo za mjere koje su obuhvaćene ovim okvirom i ispunjavaju utvrđene kriterijume. Programi i instrumenti koji nijesu usklađeni s ovim okvirom i ne koriste zajednički sistem praćenja i evaluacije neće se finansirati iz navedenih sredstava. Pokretanje novih programa i instrumenata podrške u ovim oblastima biće sprovedeno uz obavezno usklađivanje s okvirom i prethodno razmatranje od strane nadležnih direktorata, međuinstitucionalne radne grupe i relevantnih savjeta.

Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju i Savjet za naučnoistraživačku djelatnost djelovaće komplementarno i savjetodavno, u okviru svojih zakonom definisanih uloga. Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju, na osnovu rezultata procesa preduzetničkog otkrivanja (EDP), će razmatrati i utvrđivati programe u oblasti inovacija i pametne specijalizacije, te davati preporuke

⁵ <https://www.gov.me/dokumenta/855d6fbf-9936-4cba-b59b-4578b3bf3670>

⁶ <https://www.gov.me/dokumenta/6a6eacae-9d5a-4b48-91fa-5330c280a08d>

⁷ <https://www.gov.me/clanak/usvojena-mapa-puta-za-istrazivacku-infrastrukturu-crne-gore-2024-2028>

za usklađivanje instrumenata podrške s prioritetnim tematskim oblastima i lancima vrijednosti. Inovacione radne grupe će biti radna tijela ovog savjeta i dio S3 nacionalnog implementacionog okvira, te će obezbjeđivati kontinuitet procesa preduzetničkog otkrivanja. Savjet za naučnoistraživačku djelatnost će razmatrati realizaciju Strategije naučnoistraživačke djelatnosti, predlagati istraživačke prioritete i razvoj nacionalne istraživačke infrastrukture, te davati preporuke za usmjeravanje ulaganja u istraživačke kapacitete i naučnu izvrsnost.

Ključnu operativnu ulogu imaće Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju i Direktorat za naučnoistraživačku djelatnost. Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju će razvijati instrumente koji preuzimaju rezultate javno finansiranih istraživanja i usmjeravaju ih ka tržištu (zaštita intelektualne svojine, proof-of-concept, inovacioni vaučeri, pilot-projekti s industrijom, programi za startup i scale-up preduzeća u S3 prioritetnim oblastima). Direktorat za naučnoistraživačku djelatnost će pored planiranja i sprovoditi programe jačanja istraživačkih kapaciteta, projekata i infrastrukture, uz posebnu pažnju na potencijal rezultata za kasniju primjenu u privredi i društvu. Za mjere koje povezuju istraživanje i inovacije (npr. podrška primijenjenim istraživanjima, transfer tehnologije, proof-of-concept), ova dva direktorata će zajednički programirati i pripremati mjere, u bliskoj saradnji sa ostalim akterima Programa, kako bi se obezbijedio koherentan „lanac podrške“ od istraživanja do tržišta.

Instrumenti podrške koji ulaze u zajednički okvir definisani su na osnovu minimalnih kriterijuma koji podrazumijevaju: jasno demonstriranu usklađenost sa Strategijom pametne specijalizacije i/ili Strategijom naučnoistraživačke djelatnosti; fokus na aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija, a ne na opšte mjere podrške bez jasne istraživačko-inovacione komponente; jasno definisane ciljne grupe (istraživačke organizacije, inovativna preduzeća, startupovi i scale-up preduzeća, konzorcijumi nauka–privreda i sl.); određeno mjesto instrumenta u „lancu podrške“ od istraživanja do tržišta; dokazanu dodatnu vrijednost i komplementarnost u odnosu na postojeće programe; kao i transparentne i konkurentne postupke dodjele sredstava na osnovu javnih poziva i unaprijed objavljenih kriterijuma.

U cilju praktične koordinacije planirano je uspostavljanje stalne međuinstitucionalne radne grupe u kojoj će učestvovati predstavnici oba direktorata, Fonda za inovacije Crne Gore, Naučno-tehnološkog parka Crne Gore i Inovaciono-preduzetničkog centra Tehnopolis, a po potrebi ostale zainteresovane strane mogu učestvovati u radi u svojstvu posmatrača. Radna grupa je osmišljena kao platforma za zajedničko godišnje programiranje u okviru kojeg svaka institucija predstavlja svoje planirane programe i javne pozive, dok će Radna grupa analizirati njihovu međusobnu povezanost, mapirati „put korisnika“ (od istraživačkih projekata i zaštite intelektualne svojine, preko prototipa i pilot-projekata, do komercijalizacije i internacionalizacije), te predlagati mjere za uklanjanje uočenih praznina ili preklapanja. Preporuke radne grupe će služiti kao stručna osnova za usklađivanje programskog i finansijskog okvira na nivou Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija. Svaka institucija samostalno priprema svoje godišnje programe i javne pozive i odlučuje o konkretnom dizajnu i sprovođenju svojih mjera, ali isključivo u okviru usvojenog programskog i finansijskog okvira, zajedničkih kriterijuma i jedinstvenog sistema praćenja i evaluacije.

Za podršku ovakvom načinu upravljanja planirano je i uspostavljanje jedinstvenog informacionog sistema za praćenje i evaluaciju programa u oblasti nauke, inovacija i pametne specijalizacije. Svi akteri će koristiti usaglašene indikatore i zajedničku digitalnu platformu za unos i analizu podataka o pozivima, projektima, korisnicima i rezultatima. Svi instrumenti uključeni u okvir obavezni su da koriste ovaj sistem praćenja i evaluacije, a na osnovu prikupljenih podataka nadležni direktorati, uz podršku međuinstitucionalne radne grupe, će pripremati Godišnji predlog programskog i finansijskog okvira mjera. Time će biti omogućeno praćenje cjelokupnog procesa počevši od ulaganja u istraživanje do konkretnih inovacija i tržišnih ishoda, čime će u konačnom biti omogućeno donošenje odluka o prilagođavanju Programa na osnovu uporedivih i pouzdanih informacija.

PROGRAMSKO UTEMELJENJE INTERVENCIJA U OBLASTI ISTRAŽIVANJA, RAZVOJA I INOVACIJA

U prethodnom periodu ostvareni su značajni iskoraci u jačanju uslova za istraživanje, razvoj i inovacije, što se vidi i u dinamici javnih izdvajanja i u širenju kruga korisnika programa. Budžetska podrška aktivnostima istraživanja i razvoja je više nego udvostručena između 2022. i 2023. godine, sa oko 4,08 miliona eura na oko 10 miliona eura, a za 2024. godinu alocirano je približno 15 miliona eura za istraživanje i razvoj⁸. Ovaj rast otvara prostor da se programi preusmjere ka stabilnijem i predvidljivijem ciklusu podrške, uz jače upravljanje učincima, jer sama dinamika finansiranja postaje dovoljno snažna da nosi višegodišnje razvojne putanje istraživačkih projekata i inovativnih MMSP-ova, uključujući startapove.

Istovremeno, inovaciona aktivnost u poslovnom sektoru ima prepoznatljivu bazu kroz inovativna MMSP⁹, dok startap zajednica bilježi rast posljednjih godina, ali je podrška do sada pretežno bila fokusirana na ranu fazu razvoja. Novi programski okvir jača kontinuiraniju podršku od ideacije i oblikovanja razvojnog toka ideja i projekata do komercijalizacije, a zatim i do faza rasta, skaliranja i internacionalizacije.

Ključno ograničenje ostaje nizak nivo ulaganja poslovnog sektora u istraživanje i razvoj. Prema dostupnim podacima, R&D izdaci poslovnog sektora iznose 0,20% BDP-a (2018)¹⁰, što potvrđuje ograničen obim privatnih ulaganja u stvaranje novog znanja i tehnologija. Dodatno, pokazatelji saradnje nauke i privrede ukazuju na ograničene učinke transfera znanja ka privatnom sektoru: EIS prati ove veze kroz indikator javno-privatnih ko-publikacija, a Crna Gora na ovom indikatoru ostvaruje oko 33,1% nivoa EU u 2024. godini¹¹. Ovi nalazi dodatno potvrđuju mjere koje mobilisu privatna ulaganja kroz kombinovanje poreskih podsticaja i grant-šema, kao i mjere koje jačaju saradnju naučnoistraživačkog i poslovnog sektora, transfer znanja i tehnologije i komercijalizaciju rezultata istraživanja, kako bi se transfer učinaka na privatni sektor učinilo češćim i vidljivijim.

U oblasti nauke, program zadržava fokus na jačanju naučne izvrsnosti i međunarodne saradnje, uz naglasak na dublju integraciju Crne Gore u Evropski istraživački prostor (ERA). U tom smislu, bilježi se snažan porast udjela publikacija među 10% najcitiranijih u odnosu na 2023. godinu¹², što upućuje na rast vidljivosti i kvaliteta naučnih rezultata. Dodatno, učešće u programu Horizon Europe je ojačano posljednjih godina, uz preko 3,8 miliona eura EU doprinosa za 28 projekata od 2021. godine¹³, što predstavlja važan kanal za međunarodnu saradnju i jačanje standarda istraživačkih kvaliteta.

Važan dio uslova za kvalitetnu nauku, saradnju i primjenu rezultata su istraživačke infrastrukture. Međutim, politika otvorenog pristupa istraživačkim infrastrukturama još nije u potpunosti zaživjela, a korišćenje resursa i dalje karakteriše fragmentiranost, što ograničava širu dostupnost i efikasnije korišćenje kapaciteta¹⁴. Program zato ovaj segment povezuje sa principima otvorene nauke, uključujući jačanje otvorenog pristupa i transparentnijih uslova korišćenja infrastrukture, u mjeri u kojoj je to primjenjivo na različite institucije i tipove resursa.

U segmentu ljudskih resursa, dostupni pokazatelji ukazuju na ograničenu istraživačku bazu.

8 Montenegro 2024 Report, 2024 Communication on EU enlargement policy

9 European Innovatio Scoreboard 2024 Country profile Montenegro

10 ERA Country Report 2023 Montenegro

11 European Innovatio Scoreboard 2024 Country profile Montenegro

12 European Innovatio Scoreboard 2024 Country profile Montenegro

13 Western Balkans Competitiveness Outlook 2024: Montenegro

14 Mapa puta za istraživačku infrastrukturu Crne Gore 2024 - 2028

U 2021. godini zaposleni u istraživanju i razvoju činili su 0,24%¹⁵ ukupnog zaposlenja u Crnoj Gori, što je ispod prosjeka EU od 1,61%¹⁶, te ukazuje na potrebu za dodatnim jačanjem ljudskog kapitala u sektoru istraživanja i inovacija. U tom kontekstu, program je fokusiran na jačanje i podmlađivanje istraživačkog kadra, posebno kroz razvoj doktoranada i postdoktoranada, kao i kroz mjere koje podržavaju kvalitet, mobilnost i međunarodnu umreženost, uz jače povezivanje nauke sa potrebama privrede i društva.

¹⁵ <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/SEPDF/cache/45579.pdf>

¹⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/SEPDF/cache/1551.pdf?utm>

PRIORITETNE OSE

Program je strukturiran po prioritetnim osama koje odražavaju ključne ciljeve u oblasti naučnoistraživačke djelatnosti, inovacija i pametne specijalizacije. U okviru svake prioritetne ose definisani su specifični ciljevi i skup instrumenata koji ih podržavaju, uz jasno definisanu logiku intervencije koja povezuje ulazne resurse, planirane aktivnosti, neposredne rezultate i srednjoročne rezultate. Za svaku prioritetnu osu i za svaki instrument utvrđen je skup pokazatelja neposrednih i srednjoročnih rezultata, što omogućava sistematično praćenje napretka i efekata Programa, kao i pravovremeno prilagođavanje mjera na osnovu objektivnih i uporedivih podataka.

U okviru ovog Programa, finansijski prikaz po pojedinim instrumentima zasniva se na iznosu sredstava predviđenih na godišnjem nivou za nova ugovaranja u toj godini, pri čemu već ugovorena sredstva i ranije preuzete obaveze nijesu obuhvaćene ovim prikazom. Program obuhvata period 2026–2030, a finansijski i indikatorski okvir utvrđen je na godišnjem nivou za svaku godinu tog perioda, kao i kumulativno za čitav period trajanja Programa. Indikatori po pojedinačnim ciljevima i instrumentima prikazuju se na godišnjem nivou, dok se ključni indikatori Programa prikazuju kao početno stanje i kumulativni rezultat za period 2026–2030. Neposredni rezultati evidentiraju se u godini realizacije (isporuke), a srednjoročni rezultati u godini provjere (kada postoji dokaz), uključujući i naknadnu provjeru gdje je primjenjivo. Kumulativni pregled obuhvata period do 31.12.2030 i rezultate provjerene do tog datuma, dok će se provjera indikatora koji zahtijevaju naknadnu analizu nastaviti i nakon 2030, kroz postprogramsko praćenje, najkasnije do 31.12.2032. Rezultati provjereni na ovaj način biće prikazani odvojeno u postprogramskim izvještajima i evaluacijama.

U nastavku su prikazani opšti ciljevi po prioritetnim osima, koji predstavljaju okvir za definisanje specifičnih ciljeva i instrumenata podrške.

Indikativne vrijednosti sredstava za Prioritetnu os 1 i Prioritetnu os 2 (2026–2030)

Redni broj	Naziv cilja	Indikativna vrijednost 2026–2030 (EUR)
1	PO1	90,822,000
2	PO2	41,000,000.00
	Ukupna sredstva	131,822,000.00

PREGLED PRIORITETNIH OSA 1 I 2

Prioritetna os	Opšti cilj	Fokus i ključne vrste intervencija
Prioritetna osa 1: Jačanje inovacionog ekosistema, i istraživačko-razvojnih i inovacijskih kapaciteta poslovnog sektora	Dugoročno povećati produktivnost i konkurentnost crnogorske ekonomije kroz jačanje istraživačko-razvojnih i inovacionih kapaciteta poslovnog sektora, posebno MMSP, uključujući i startap preduzeća, te sistematsku komercijalizaciju rezultata naučnoistraživačkog rada i ostvarivanje učinaka transfera znanja i tehnologije iz naučnoistraživačkog u poslovni sektor.	razvoj RDI kapaciteta MMSP i startapova (vlastiti R&D, TRL napredak, inovacije proizvoda, usluga i procesa) podrška ulaganjima u napredne, uključujući zelene i digitalne tehnologije u poslovnom sektoru podsticanje saradnje poslovnog sektora i naučnoistraživačkih organizacija, transfer znanja i tehnologije razvoj potpunog startap i inovacionog „pipeline-a“ (od ideje do skaliranja i internacionalizacije) mobilisanje privatnih ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije, uključujući poreske podsticaje za ulaganje u istraživanje i inovacije
Prioritetna osa 2: Unapređenje naučnoistraživačkog sistema i istraživačke izvrsnosti	Unaprijediti kvalitet, međunarodnu prepoznatljivost i društvenu relevantnost naučnoistraživačkog sistema Crne Gore kroz razvoj istraživačke infrastrukture, jačanje ljudskih resursa i podsticanje naučne izvrsnosti, kako bi se povećala produkcija relevantnih istraživanja i njihov doprinos rješavanju ključnih društvenih i ekonomskih izazova, te ojačali kapaciteti za saradnju, transfer tehnologije i komercijalizaciju znanja u partnerstvu sa poslovnim sektorom, u snažnoj komplementarnosti sa intervencijama iz Prioritetne ose 1.	razvoj i modernizacija naučnoistraživačke infrastrukture jačanje ljudskih resursa u nauci (mladi istraživači, doktorandi, povratak istraživača iz inostranstva) podsticanje naučne izvrsnosti i međunarodne saradnje (projekti, mreže, mobilnosti) usmjeravanje istraživanja na ključne društvene i ekonomske izazove i prioritetne oblasti

PRIORITETNA OSA 1: JAČANJE INOVACIONOG EKOSISTEMA, ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNIH I INOVACIONIH KAPACITETA POSLOVNOG SEKTORA

Svrha Prioritetne ose 1 je da dodatno ojača inovacioni ekosistem u Crnoj Gori tako što će podstaći da inovacije postanu redovan dio funkcionisanja privrede i javnog sektora. Ova osa treba da omogući da preduzeća i javne institucije lakše dolaze do znanja, partnera i finansijske podrške za razvoj novih proizvoda, usluga i rješenja, kao i da se saradnja sa naučnoistraživačkim organizacijama razvija planski i dugoročno. Na taj način PO1 doprinosi modernizaciji privrede i javnog sektora i stvara uslove da mala, srednja i startap preduzeća, u partnerstvu sa naukom i državom, budu pokretači rasta zasnovanog na znanju i tehnologiji.

INDIKATIVNE VRIJEDNOSTI SREDSTAVA ZA PRIORITETNU OS 1 I PRIORITETNU OS 2 (2026–2030)

Redni broj	Naziv cilja	Indikativne vrijednosti SO 2026–2030 (EUR)
1	SO1	22.650.000
2	SO2	18.475.000
3	SO3	35.662.000
4	SO4	14.035.000
Ukupna sredstva		90.822.000

KLJUČNI INDIKATORI POI 2026-2030

Naziv indikatora	Tip indikatora	Baseline (2025)	Target 2030
Broj inovacija (proizvoda, usluga, tehnologija ili procesa) razvijenih uz podršku POI koje su do kraja 2030 dostigle fazu komercijalne primjene	Srednjoročni	N/D	50
Broj novozaposlenih osoba u RDI i visoko kvalifikovanim pozicijama kod korisnika podrške	Srednjoročni	N/D	293
Broj korisnika koji su nakon završetka projekta pokrenuli najmanje jedan dodatni RDI/inovacijski projekt	Srednjoročni	N/D	97
Udio inovativnih GovTech rješenja integrisanih u redovan rad javnih institucija najmanje 12 mjeseci nakon završetka projekta	Srednjoročni	N/D	30%
Udio preduzeća kod kojih je uvedeno inovativno EE/energetsko-upravljačko rješenje i dalje u funkciji 12 mjeseci nakon završetka projekta	Srednjoročni	N/D	≥ 85%
Ukupan iznos privatnog sufinansiranja (matching sredstava) mobilisan kroz POI	Neposredni	N/D	27,537,460.00 EUR
Broj MMSP koji su povećali TRL ≥1 i dostigli najmanje TRL 6	Neposredni	N/D	138
Broj PoC projekata spremnih za daljnju komercijalizaciju	Neposredni	N/D	67
Broj preduzeća koja su, uz podršku EE programa, uvela inovativno rješenje za unapređenje energetske efikasnosti i/ili upravljanje energijom	Neposredni	N/D	30
Broj podržanih startapova/kompanija u akceleraciji, komercijalizaciji i internacionalizaciji	Neposredni	N/D	255
Broj finansiranih i/ili pilotiranih inovativnih rješenja za javne i društvene izazove (GovTech)	Neposredni	N/D	106

Legenda: N/D – nema dostupnih podataka za 2025. godinu (programi nijesu bili objedinjeni niti sistematski praćeni; 2026. je prva referentna godina novog sistema praćenja).

Specifični ciljevi (SO) unutar Prioritetne osi 1:

SO1: JAČANJE ISTRAŽIVAČKE INFRASTRUKTURE I INTEGRACIJA U ERA

Cilj: Povećati ulaganja poslovnog sektora u istraživanje, razvoj i inovacije kroz podršku razvoju vlastitih istraživačko-razvojnih kapaciteta, ljudskih resursa i infrastrukture, poticanje razvoja novih proizvoda, usluga i procesnih inovacija, te usvajanje i prilagođavanje naprednih, uključujući zelenih i digitalnih tehnologija koje doprinose efikasnosti, produktivnosti i održivosti poslovanja.

INSTRUMENTI I INDIKATIVNE VRIJEDNOSTI U OKVIRU SO1 (2026–2030)

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativna vrijednost SO1 2026–2030 (EUR)
1	Program za jačanje inovativnosti mikro, malih i srednjih preduzeća	14.300.000
2	Program provjere inovativnog koncepta za poslovni sektor	1.350.000
3	Programska linija za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji	7.000.000
Ukupna sredstva		22.650.000

INSTRUMENT 1 - PROGRAM ZA JAČANJE INOVATIVNOSTI MIKRO, MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA

1. Opis instrumenta

Ovaj Program je fokusiran na obezbjeđivanje podrške mikro, malim i srednjim preduzećima (MMSP), uključujući i startap preduzeća u zrelijoj fazi, koja razvijaju inovacije za koje postoji potreba na tržištu.

2. Cilj instrumenta

Cilj instrumenta je povećati inovativnost MMSP kroz razvoj i uvođenje procesnih inovacija te novih ili značajno poboljšanih tržišno orijentisanih proizvoda, usluga ili tehnologija. Podržavaju se predkomercijalne aktivnosti koje omogućavaju razvoj takvih rješenja radi veće komercijalizacije i prihoda, kao i uvođenje novih ili unapređenih poslovnih procesa radi brže proizvodnje, boljeg kvaliteta ili nižih troškova.

3. Korisnici

Mikro, mala i srednja preduzeća (MMSP), uključujući i novoosnovana preduzeća (startap preduzeća u zrelijoj fazi).

4. Instrument sprovodi

Fond za inovacije Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih ugovorenih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	1.300.000	100.000-300.000	4-13	1
2027.	2.400.000	100.000-300.000	8-24	1
2028.	3.000.000	150.000-300.000	10-20	1
2029.	3.600.000	150.000-300.000	12-24	1
2030.	4.000.000	150.000-300.000	13-26	1
UKUPNO	14.300.000		47-107	5

INSTRUMENT 2 – PROGRAM PROVJERE INOVATIVNOG KONCEPTA ZA POSLOVNI SEKTOR**1. Opis instrumenta**

Program provjere inovativnog koncepta (Proof of Concept – PoC) usmjeren je na podršku inovacijama u ranoj fazi istraživanja, s ciljem provjere tehničke izvodljivosti novog procesa, proizvoda ili tehnologije i procjene njihovog potencijala za buduću komercijalnu primjenu. Program obuhvata projekte s visokim tehnološkim rizikom, kod kojih još nije poznato može li se predloženo rješenje izraditi i funkcionisati. Rezultat PoC-a može biti pozitivan ili negativan, a svrha je dobiti pouzdanu osnovu za odluku o daljem razvoju.

2. Cilj instrumenta

Obezbijediti pred-komercijalni kapital za tehničku i tržišnu provjeru inovativnih ideja te ojačati kapacitete privatnog sektora i istraživačkih institucija za istraživanje, razvoj i inovacije. Program treba pokazati da li je ideja izvodljiva i tržišno relevantna te opravdava li dalja ulaganja u njen razvoj.

3. Korisnici

Mikro, mala i srednja preduzeća (MMSP).

4. Instrument sprovodi

Fond za inovacije Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih ugovorenih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava(EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	200.000	20.000-40.000	5-10	1
2027.	200.000	20.000-40.000	5-10	1
2028.	250.000	25.000-50.000	5-10	1
2029.	300.000	25.000-50.000	6 -12	1
2030.	400.000	25.000-50.000	8-16	1
UKUPNO	1.350.000		29–58	5

INSTRUMENT 3 – PROGRAMSKA LINIJA ZA PODSTICANJE INOVACIJA U FUNKCIJI ENERGETSKE EFIKASNOSTI U INDUSTRIJI

1. Opis instrumenta

Programom za podsticanje inovacija u funkciji unapređenja energetske efikasnosti u industriji teži se doprinijeti povećanju energetske efikasnosti i/ili povećanoj upotrebi dostupnih obnovljivih izvora energije od strane MMSP i velikih preduzeća u prerađivačkoj industriji uvođenjem inovativnih tehnologija. Riječ je o zajedničkom programu Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija i Ministarstva energetike, koji implementira Fond za inovacije Crne Gore, a čiji je fokus na unapređenju energetske efikasnosti u prerađivačkoj industriji, uz upotrebu savremenih tehnologija.

2. Cilj instrumenta

Specifični ciljevi programa su unapređenje poslovanja MMSP i velikih preduzeća u prerađivačkoj industriji uvođenjem digitalnih rješenja koja doprinose poboljšanom upravljanju energijom, poboljšano upravljanje energijom od strane MMSP i velikih preduzeća u prerađivačkoj industriji i jačanje kapaciteta osoblja MMSP i velikih preduzeća u prerađivačkoj industriji za upravljanje energetskom efikasnošću i/ili korišćenje obnovljivih/čistih izvora energije.

3. Korisnici

Mikro, mala, srednja i velika preduzeća u oblasti prerađivačke industrije.

4. Instrument sprovodi

Fond za inovacije Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih ugovorenih budžeta (2026–2030)

Codina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	0	0	0	0
2027.	0	0	0	0
2028.	3000.000	100.000-300.000	10-20	1
2029.	0	0	0	0
2030.	4000.000	100.000-300.000	10-20	1
UKUPNO	7.000.000		20-40	2

Legenda: N/D – nema dostupnih podataka (nije prikupljano / nije postojalo sistemsko praćenje u referentnoj godini); N/P – nije primjenjivo (indikator/aktivnost se ne odnosi na tu godinu ili se ne može metodološki mjeriti u toj fazi, npr. "12 mjeseci nakon završetka projekta"); 0 – mjerljivo je, ali u toj godini nema aktivnosti ili ostvarenja.

OPERATIVNI CILJ SO1 - JAČANJE ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNIH I INOVACIJSKIH KAPACITETA PODUZEĆA

SO1 – CILJNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA PO GODINAMA (2026–2030)

Naziv indikatora	Tip indikatora	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Iznos privatnog sufinansiranja (matching sredstava) mobilisan kroz instrumente SO1	Neposredni rezultat (Output)	N/D	410.714	685.714	1.607.143	1.028.571	2.171.429
Broj MMSP koji su, uz podršku Programa, povećali nivo TRL za najmanje 1 nivo i dostigli minimum TRL 6	Neposredni rezultat (Output)	N/D	4	12	16	20	22
Broj inovativnih koncepata validiranih kroz PoC program	Neposredni rezultat (Output)	N/D	6	6	6	7	9
Broj poduzeća koja su, uz podršku EE programa, uvela inovativno rješenje za unapređenje energetske efikasnosti i/ili upravljanje energijom	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	0	0	15	0	15
Broj poduzeća-korisnika koja su nakon završetka projekta pokrenula barem jedan dodatni RDI/inovacioni projekat	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	0	2	7	11	11
Udio poduzeća koja 12 mjeseci nakon završetka podrške aktivno koriste uvedeno inovativno rješenje za unapređenje energetske efikasnosti i/ili upravljanje energijom	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	0	0	0	0	≥ 85%
Broj novozaposlenih u području istraživanja, razvoja i inovacija (RDI) u poduzećima-korisnicima	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	8	12	27	14	31

Cilj: Podsticati saradnju između poslovnog i -naučnoistraživačkog sektora kroz zajedničke projekte istraživanja, razvoja i inovacija, uključujući ugovorno istraživanje, pristup istraživačkoj infrastrukturi i primjenu rezultata naučnih istraživanja u poslovnom sektoru. Istovremeno, podsticati transfer znanja i tehnologije unutar poslovnog sektora, posebno između startupova, MSP-ova i većih industrijskih subjekata, u cilju brže primjene inovacija, digitalne transformacije i povećanja konkurentnosti.

INDIKATORI – UKUPNO ZA PERIOD 2026–2030

Naziv indikatora	Kumulativna vrijednost (2030)
Ukupan iznos privatnog sufinansiranja (matching sredstava) koje obezbjeđuju privredni subjekti	5.903.571 EUR
Broj MMSP koji su, uz podršku Programa, povećali nivo TRL za najmanje 1 nivo i dostigli minimum TRL 6	74
Broj inovativnih koncepata validiranih kroz PoC program	34
Broj poduzeća koja su, uz podršku Programa, usvojila ili značajno prilagodila zelene tehnologije	30
Broj poduzeća-korisnika koja su nakon završetka projekta pokrenula barem jedan dodatni RDI/inovacijski projekat	31
Broj novozaposlenih u području istraživanja, razvoja i inovacija (RDI) u poduzećima-korisnika	92

SO2: RAZVOJ I PODSTICANJE INOVACIJA SARADNJOM POSLOVNOG SEKTORA I NAUKE, KAO I TRANSFERA TEHNOLOGIJE

Cilj: Podsticati saradnju između poslovnog i -naučnoistraživačkog sektora kroz zajedničke projekte istraživanja, razvoja i inovacija, uključujući ugovorno istraživanje, pristup istraživačkoj infrastrukturi i primjenu rezultata naučnih istraživanja u poslovnom sektoru. Istovremeno, podsticati transfer znanja i tehnologije unutar poslovnog sektora, posebno između startupova, MSP-ova i većih industrijskih subjekata, u cilju brže primjene inovacija, digitalne transformacije i povećanja konkurentnosti.

Instrumenti i indikativne vrijednosti u okviru SO2 (2026–2030)

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativna vrijednost SO2 2026–2030 (EUR)
1	Programska linija kolaborativnih grantova za inovacije	14.180.000
2	Program provjere inovativnog koncepta za naučnoistraživačke ustanove	1.950.000
3	Program inovacionih vaučera	950.000
4	S3 pilot za povezivanje industrije, startupova i istraživanja	1.200.000
5	Program zaštite intelektualne svojine (IP Program)	195.000
Ukupna sredstva		18.475.000

INSTRUMENT 1 – PROGRAMSKA LINIJA KOLABORATIVNIH GRANTOVA ZA INOVACIJE

1. Opis instrumenta

Programom kolaborativnih grantova za inovacije želi se podstaći saradnja između mikro, malih i srednjih preduzeća s jedne strane, i naučno-istraživačkih organizacija s druge strane. Fokus te saradnje je ostvarivanje zajedničkih inovativnih projekata sa ciljem kreiranja inovativnih proizvoda, usluga, tehnologija ili procesa baziranih na istraživačko-razvojnim aktivnostima.

2. Cilj instrumenta

Cilj ove programske šeme usmjeren je na jačanje konkurentnosti crnogorske ekonomije zasnovane na znanju, sufinansiranjem razvoja inovativnih proizvoda, usluga i tehnologija, kroz zajednički pristup naučnog i privrednog sektora koristeći istraživanja i eksperimentalni razvoj kao osnovu. Programom se teži unaprijediti transfer znanja i tehnologija između privrede i nauke, kroz razvoj i implementaciju projekata istraživanja i razvoja koji vode do inovativnih rješenja sa tržišnim potencijalom.

3. Korisnici

Mikro, mala i srednja preduzeća (MMSP) u saradnji s naučno-istraživačkim organizacijama.

4. Instrument sprovodi

Fond za inovacije Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih ugovorenih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	1.180.000	100.000-200.000	5-11	1
2027.	2.400.000	100.000-300.000	8-24	1
2028.	3.000.000	150.000-300.000	10-20	1
2029.	3.600.000	150.000-300.000	12-24	1
2030.	4.000.000	150.000-300.000	13-26	1
UKUPNO	14.180.000		48-105	5

INSTRUMENT 2 – PROGRAM PROVJERE INOVATIVNOG KONCEPTA ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKE USTANOVE**1. Opis instrumenta**

Program provjere inovativnog koncepta (Proof of Concept – PoC) usmjeren je na podršku inovacijama u ranoj fazi istraživanja, s ciljem provjere tehničke izvodljivosti novog procesa, proizvoda ili tehnologije i procjene njihovog potencijala za buduću komercijalnu primjenu. Program obuhvata projekte s visokim tehničkim rizikom, kod kojih još nije poznato može li se predloženo rješenje izraditi i funkcionisati. Rezultat PoC-a može biti pozitivan ili negativan, a svrha je dobiti pouzdanu osnovu za odluku o daljem razvoju.

2. Cilj instrumenta

Obezbijediti pred-komercijalni kapital za tehničku i tržišnu provjeru inovativnih ideja te ojačati kapacitete privatnog sektora i istraživačkih institucija za istraživanje, razvoj i inovacije. Program treba pokazati da li je ideja izvodljiva i tržišno relevantna te opravdava li dalja ulaganja u njen razvoj.

3. Korisnici

Naučnoistraživačke ustanove.

4. Instrument sprovodi

Fond za inovacije Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih ugovorenih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	300.000	20.000-40.000	7-15	1
2027.	300.000	20.000-40.000	7-15	1
2028.	350.000	25.000-50.000	7-14	1
2029.	400.000	25.000-50.000	8-16	1
2030.	600.000	25.000-50.000	12-24	1
UKUPNO	1.950.000		41-84	5

INSTRUMENT 3 – PROGRAM INOVACIONIH VAUČERA

1. Opis instrumenta

Program inovacionih vaučera je jednostavan, brz i efikasan finansijski podsticaj namijenjen mikro, malim i srednjim preduzećima sa ciljem da se podigne nivo inovativnosti njihovih proizvoda i unaprijedi njihova konkurentnost na tržištu koristeći specijalizovane usluge naučnoistraživačkih ustanova kroz korištenje usluga ugovornih istraživanja, istraživačke i inovacione infrastrukture.

2. Cilj instrumenta

Inovacioni vaučeri podstiču privatna preduzeća da sarađuju sa pružiocima usluga na naučnoistraživačkim i razvojnim aktivnostima radi unaprjeđenja svojih proizvoda, procesa i ukupne konkurentnosti. Oni omogućavaju brz prenos znanja i stvaranje dugoročnih partnerstava između MMSP, naučnoistraživačkih organizacija i inovacione infrastrukture. Kroz pristup stručnom znanju i specijalizovanim resursima, preduzeća mogu razvijati nove ili unaprijeđene proizvode, usluge i tehnologije te testirati nova tehnološka rješenja.

3. Korisnici

Mikro, mala i srednja preduzeća (MMSP).

4. Instrument sprovodi

Fond za inovacije Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih ugovorenih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	0	0	0	0
2027.	150.000	10.000	15	1
2028.	200.000	10.000	20	1
2029.	250.000	10.000	25	1
2030.	350.000	10.000	35	1
UKUPNO	950.000		95	4

INSTRUMENT 4 – S3 PILOT ZA POVEZIVANJE INDUSTRIJE, STARTUPOVA I ISTRAŽIVANJA

1. Opis instrumenta

S3 pilot program povezuje industrijska preduzeća, startapove i istraživačke institucije radi zajedničkog razvoja i testiranja inovativnih tehnoloških rješenja u stvarnim industrijskim uslovima. Industrija definiše izazove u digitalizaciji, optimizaciji procesa i primjeni naprednih tehnologija, dok startapovi i istraživački timovi kroz pilot-projekte od 3 do 6 mjeseci demonstriraju rješenja, validiraju tehnologiju na višim TRL nivoima i procjenjuju učinak na procese industrijskog partnera. Time se povećava inovacijska sposobnost industrije, jača tržišna relevantnost startapova i podstiče primjena naučnih rezultata u praksi.

2. Cilj instrumenta

Podsticanje saradnje industrije, startapova i istraživačkog sektora kroz rješavanje konkretnih tehnoloških i proizvodnih izazova. Program nastoji ubrzati primjenu naprednih digitalnih rješenja, povećati efikasnost i konkurentnost industrijskih procesa i omogućiti brzu validaciju inovacija u stvarnim uslovima. Dodatno, cilj je osnažiti startapove kroz pristup industrijskim okruženjima i stvarnim tržišnim potrebama te podstaći prenos naučnih i tehnoloških znanja u privredu.

3. Korisnici

Industrijska preduzeća, startupovi i/ili naučnoistraživačke ustanove.

4. Instrument sprovodi

Fond za inovacije Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih ugovorenih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	0	N/P	0	0
2027.	200.000	20.000-40.000	5-10	1
2028.	200.000	20.000-40.000	5-10	1
2029.	400.000	20.000-40.000	10-20	1
2030.	400.000	20.000-40.000	10-20	1
UKUPNO	1.200.000		30-60	4

INSTRUMENT 5 – PROGRAM ZAŠTITE INTELEKTUALNE SVOJINE (IP PROGRAM)

1. Opis instrumenta

IP Program pomaže inovatorima da zaštite svoje pronalaskе i profesionalno ih pripreme za tržište, uklanjajući najčešće finansijske i tehničke barijere. Obuhvata pripremu i podnošenje nacionalnih, međunarodnih i evropskih patentnih prijava (PCT, EPO), kao i izradu prototipa, laboratorijska testiranja, analize patenta i tehničke izvještaje.

2. Cilj instrumenta

Jačati kapacitete inovatora, istraživača i kompanija u zaštiti intelektualne svojine, čime se povećava njihova konkurentnost i komercijalna vrijednost rješenja. Istovremeno se smanjuju troškovi i tehničke barijere pri zaštiti IP-a te podiže svijest i znanje o patentnim procedurama, što doprinosi većem broju registrovanih inovacija na nacionalnom i međunarodnom nivou.

3. Korisnici

Inovatori, pronalazači, akademski timovi, startapovi, MSP-i i istraživačke grupe koje žele zaštititi svoj proizvod, tehnologiju, proces ili industrijski dizajn. Program je dostupan fizičkim i pravnim licima, uključujući spin-off kompanije i inovativna preduzeća, s posebnim fokusom na projekte s visokim tehnološkim potencijalom i mogućom međunarodnom primjenom.

4. Instrument sprovodi

Ured za transfer tehnologije – Naučno-tehnološki park Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih ugovorenih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026	30.000	1.000–10.000	3–30	1
2027	30.000	1.000–10.000	3–30	1
2028	40.000	1.000–10.000	4–40	1
2029	45.000	1.000–10.000	4–45	1
2030	50.000	1.000–10.000	5–50	1
UKUPNO	195.000	5.000–50.000	19–195	5

OPERATIVNI CILJ SO2 - RAZVOJ I PODSTICANJE INOVACIJA SARADNJOM POSLOVNOG SEKTORA I NAUKE TE TRANSFERA TEHNOLOGIJE

SO2 – CILJNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA PO GODINAMA (2026–2030)

Naziv indikatora	Tip indikatora	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ukupan iznos privatnog sufinansiranja (matching sredstava) mobilisan kroz instrumente SO2	Neposredni rezultat (Output)	N/D	295.000	650.000	800.000	1.000.000	1.100.000
Broj MMSP koji su, uz podršku Programa kolaborativnih grantova, povećali TRL svog rješenja za najmanje 1 nivo i za isto rješenje dostigli najmanje TRL 6	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	3	7	16	18	20
Broj inovativnih koncepata validiranih kroz PoC program	Neposredni rezultat (Output)	N/D	6	6	6	7	8
Ukupan iznos odobrenih sredstava kroz inovacione vaučere	Neposredni rezultat (Output)	N/D	0	150.000	200.000	250.000	350.000
Broj novih radnih mjesta u R&D i visoko kvalifikovanim pozicijama kod korisnika	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	12	20	20	23	26
Broj korisnika koji su nakon završetka projekta pokrenuli najmanje jedan dodatni RDI/ inovacioni projekat	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	0	6	15	20	25
Broj S3 pilot-projekata kod kojih je tokom pilotiranja došlo do povećanja TRL nivoa tehnologije za 1 ili više nivoa	Neposredni rezultat (Output)	N/D	N/P	6	6	11	11
Broj S3 pilot-rješenja koja industrijski partner nastavlja da koristi ili skalira nakon završetka pilota	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/P	N/P	2	2	5	5
Broj urađenih prototipova i laboratorijskih testiranja povezanih s IP prijavama (IP program)	Neposredni rezultat (Output)	N/D	7	7	9	10	11
Broj izrađenih patentnih analiza i tehničkih izvještaja (IP program)	Neposredni rezultat (Output)	N/D	17	17	22	24	28
Broj odobrenih (registrovanih) IP prava proisteklih iz podržanih prijava (IP program)	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	5	5	7	7	8

Legenda: N/D – nema dostupnih podataka (nije prikupljano / nije postojalo sistemsko praćenje u referentnoj godini); N/P – nije primjenjivo (indikator/aktivnost se ne odnosi na tu godinu ili se ne može metodološki mjeriti u toj fazi, npr. "12 mjeseci nakon završetka projekta"); 0 – mjerljivo je, ali u toj godini nema aktivnosti ili ostvarenja.

INDIKATORI – UKUPNO ZA PERIOD 2026–2030

Naziv indikatora	Kumulativna vrijednost (2030)
Ukupan iznos privatnog sufinansiranja (matching sredstava) koje obezbjeđuju privredni subjekti	3.845.000 EUR
Broj MMSP koji su, uz podršku Programa kolaborativnih grantova, povećali TRL svog rješenja za najmanje 1 nivo i za isto rješenje dostigli najmanje TRL 6	64
Broj inovativnih koncepata validiranih kroz PoC program	33
Broj novih radnih mjesta u R&D i visoko kvalifikovanim pozicijama kod korisnika (kolaborativni grantovi, PoC program)	101
Broj korisnika koji su nakon završetka projekta pokrenuli najmanje jedan dodatni RDI/inovacijski projekt	66
Ukupan iznos odobrenih sredstava kroz inovacione vaučere	950.000 EUR
Broj S3 pilot-projekata kod kojih je tokom pilotiranja došlo do povećanja TRL nivoa tehnologije za 1 ili više nivoa	34
Broj S3 pilot-rješenja koja industrijski partner nastavlja da koristi ili skalira nakon završetka pilota	14
Broj urađenih prototipova i laboratorijskih testiranja povezanih s IP prijavama (IP program)	44
Broj izrađenih patentnih analiza i tehničkih izvještaja (IP program)	108
Broj odobrenih (registrovanih) IP prava proisteklih iz podržanih prijava (IP program)	32

SO3: UNAPRJEĐENJE INOVACIONOG EKOSISTEMA I PODRŠKE ZA RAST STARTUPA I MMSP-OVA

Cilj: Razviti snažan, održiv i povezan inovacioni i startup ekosistem u Crnoj Gori koji mladima, istraživačima, timovima i inovativnim preduzećima obezbjeđuje kontinuiranu podršku od rane ideacije i sticanja osnovnih preduzetničkih vještina, preko validacije problema i rješenja, razvoja prototipa, inkubacije i (pre)akceleracije, do internacionalizacije poslovanja i privlačenja privatnih ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije, kako bi se povećao broj uspješnih startupova, ubrzala komercijalizacija inovacija i ojačala konkurentnost crnogorske privrede.

Podciljevi i indikativne vrijednosti u okviru SO3 (2026–2030)

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativna vrijednost SO3 2026–2030 (EUR)
1	SO3.1	1.019.000
2	SO3.2	3.900.000
3	SO3.3	13.150.000
4	SO3.4	17.593.000
Ukupna sredstva		35.662.000

OPERATIVNI CILJ SO3.1 – JAČANJE RANE IDEACIJE I OSNOVNIH PREDUZETNIČKIH VJEŠTINA

Cilj: Kroz strukturisane instrumente rane ideacije omogućiti studentima, istraživačima i drugim zainteresovanim inovatorima da razvijaju i testiraju prve inovativne ideje te stiču ključne preduzetničke vještine.

Instrumenti i indikativne vrijednosti unutar SO3.1 (2026–2030)

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativna vrijednost SO3.1 2026–2030 (EUR)
1	Startup kamp za studente	183.000
2	SkillsUp	350.000
3	BIT Problem First	36.000
4	i4ME Hub	450.000
Ukupna sredstva		1.019.000

INSTRUMENT 1 – STARTAP KAMP ZA STUDENTE

1. Opis instrumenta

Startup kamp je šestodnevni program za studente u kojem oni, radeći u timovima uz podršku mentora i preduzetnika, razvijaju inovativne poslovne ideje – od prepoznavanja problema do završnog pitch-a pred žirijem. Program pokriva design thinking, validaciju ideja, Lean Canvas, komercijalizaciju, izvore finansiranja i upoznavanje sa inovacionim ekosistemom Crne Gore. Mogu se finansirati predavači i mentori, logistika i tehnička podrška, promocija, osnovni troškovi učesnika i nagrade za najbolje timove.

2. Cilj instrumenta

Cilj Startup kampa je osnaživanje studenata za ulazak u inovativno preduzetništvo kroz praktičnu edukaciju, razvoj i validaciju poslovnih ideja, sticanje preduzetničkih vještina i povezivanje sa akterima inovacionog ekosistema Crne Gore, uz podsticanje kreativnosti, interdisciplinarne saradnje i umrežavanja radi formiranja kvalitetnih startup timova.

3. Korisnici

Studenti.

4. Instrument sprovodi

Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	30.000	N/P	20-25	1
2027.	33.000	N/P	20-25	1
2028.	36.000	N/P	20-25	1
2029.	40.000	N/P	20-25	1
2030.	44.000	N/P	20-25	1
UKUPNO	183.000		100-125	5

INSTRUMENT 2– SKILLSUP

1. Opis instrumenta

SkillsUp je intenzivni program koji pojedincima i timovima pomaže da inovativne ideje pretvore u jasno definisane, validirane i tržišno orijentisane koncepte kroz Lean Startup i Design Thinking metodologije (razvoj biznis modela, mapiranje korisnika, osnovnu validaciju tržišta, prototipe niske kompleksnosti i prezentacione vještine). Posebno podržava mlade na prvim koracima u inovacijama i preduzetništvu, obezbjeđuje sigurno okruženje za testiranje ideja i često predstavlja ulaz u naprednije NTPCG programe.

2. Cilj instrumenta

SkillsUp program podržava rani razvoj inovacionih ideja kroz strukturiranu validaciju problema, korisnika, tržišnih pretpostavki i poslovnog modela, kako bi se od početne ideje brzo došlo do jasnog koncepta sa realnim tržišnim potencijalom. Istovremeno razvija osnovne preduzetničke kompetencije, jača sposobnost timova da efikasno komuniciraju rješenje i priprema ih za ulazak u inkubacione i akceleratione programe, pretvarajući rane koncepte u izvodljive inovacione projekte.

3. Korisnici

Korisnici su mladi inovatori, studenti, istraživači i timovi na prvim konceptima, kao i pojedinci bez preduzetničkog iskustva, ali sa inovativnim potencijalom. Program je za one koji tek ulaze u svijet inovacija, treba im strukturiran pristup razumijevanju tržišta i podrška u ranoj fazi razvoja, bilo da su neregistrovani timovi, neformalne grupe ili pojedinci.

4. Instrument sprovodi

Naučno-tehnološki park Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026	60.000	N/P	25	1-2
2027	65.000	N/P	25	1-2
2028	70.000	N/P	30	1-2
2029	75.000	N/P	30	1-2
2030	80.000	N/P	35	1-2
UKUPNO	350.000		145	5-10

INSTRUMENT 3 – BIT PROBLEM FIRST

1. Opis instrumenta

BIT Problem First je kratki, intenzivni program usmjeren na identifikaciju i validaciju stvarnih tržišnih i društvenih problema. Kroz višednevne izazove i radionice, timovi prolaze strukturisani proces terenskog rada, intervjua sa korisnicima i analize problema kako bi razvili realističan i validiran «problem statement». Program funkcioniše kao savjetodavno-edukativni instrument u ranoj fazi inovacionog ciklusa, bez direktnih grantova, i podržava fazu pred-dokaza koncepta.

2. Cilj instrumenta

Primarni cilj instrumenta je da učesnici nauče da prepoznaju i validiraju realne izazove korisnika, čime se gradi temelj za razvoj inovativnih rješenja. Na taj način, instrument doprinosi strateškom cilju jačanja inovacione kulture i podsticanja razvoja startup ideja koje su ukorijenjene u stvarnim potrebama tržišta ili društva.

3. Korisnici

Pojedinci i timovi (formalni i neformalni), uključujući studente, inovatora, mlade preduzetnike i članove nevladinog sektora, u najranijoj fazi razmišljanja o pokretanju inovativnog projekta. Program je otvoren i za one bez registrovanog pravnog oblika.

4. Instrument sprovodi

Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	6.000	N/P	5-10	1
2027.	6.000	N/P	5-10	1
2028.	7.000	N/P	5-10	1
2029.	8.000	N/P	5-10	1
2030.	9.000	N/P	5-10	1
UKUPNO	36.000		25-50	5

INSTRUMENT 4 – I4ME HUB

1. Opis instrumenta

i4ME Hub okuplja mlade istraživače, startup entuzijaste i kreativne timove koji žele razviti inovativne koncepte. Program kroz rad sa ekspertima, tematske radionice, coaching sesije, mini-hakatone i konsultacije pomaže učesnicima da bolje razumiju problem, definišu korisnike, testiraju ideje i procijene održivost rješenja. Fokus je na ranoj validaciji i oblikovanju jasnog inovacionog projekta. Cilj i4ME Hub-a je jačanje kreativnog, tehničkog i preduzetničkog potencijala mladih, profesionalizacija startup ekosistema i stvaranje kvalitetne baze projekata spremnih za dalji razvoj.

2. Cilj instrumenta

Jačanje kreativnog, tehničkog i preduzetničkog potencijala mladih inovatora kroz strukturiran proces razvoja inovativnih konceptata, u okruženju koje podstiče kreativnost, eksperimentisanje i ranu validaciju ideja zasnovanih na realnim potrebama tržišta. Program profesionalizuje startup ekosistem kroz razvoj jasno definisanih, provjerenih i tehnički izvodljivih projekata spremnih za dalji razvoj (ideacija i rana validacija).

3. Korisnici

Korisnici programa su mladi istraživači, startup entuzijasti, studenti i timovi iz akademske zajednice koji imaju inicijalnu tehničku ili kreativnu ideju i žele je razviti u inovacioni koncept.

4. Instrument sprovodi

Naučno-tehnološki park Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026	90.000	N/P	12–18	1
2027	90.000	N/P	12–18	1
2028	90.000	N/P	12–18	1
2029	90.000	N/P	12–18	1
2030	90.000	N/P	12–18	1
UKUPNO	450.000		60–90	5

OPERATIVNI CILJ SO3.1 – JAČANJE RANE IDEACIJE I OSNOVNIH PREDUZETNIČKIH VJEŠTINA

SO 3.1 – CILJNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA PO GODINAMA (2026–2030)

Naziv indikatora	Tip indikatora	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Broj učesnika u programima ranog razvoja inovacija	Neposredni rezultat (Output)	N/D	71	71	76	76	81
Broj strukturiranih inovacionih projekata u ranoj fazi nastalih u ovim programima	Neposredni rezultat (Output)	N/D	21	21	22	22	24
Broj održanih edukativnih i mentorskih radionica/sesija u programima ranog razvoja inovacija	Neposredni rezultat (Output)	N/D	27	30	33	35	38
Učšće inovacionih projekata iz ovih programa koji ulaze u programe za prototipiranje/MVP-a	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	10%	12%	15%	18%	20%

Legenda: N/D – nema dostupnih podataka (nije prikupljano / nije postojalo sistemsko praćenje u referentnoj godini); N/P – nije primjenjivo (indikator/aktivnost se ne odnosi na tu godinu ili se ne može metodološki mjeriti u toj fazi, npr. “12 mjeseci nakon završetka projekta”); 0 – mjerljivo je, ali u toj godini nema aktivnosti ili ostvarenja (npr. nema poziva → 0 projekata / 0 EUR).

INDIKATORI – UKUPNO ZA PERIOD 2026–2030

Indikator	Kumulativna vrijednost (2030)
Broj učesnika u programima ranog razvoja inovacija	375
Broj strukturiranih inovacionih projekata u ranoj fazi nastalih u ovim programima	110
Broj održanih edukativnih i mentorskih radionica/sesija u programima ranog razvoja inovacija	163
Učšće inovacionih projekata iz ovih programa koji ulaze u programe za prototipiranje/MVP-a	20%

OPERATIVNI CILJ SO3.2 INTEGRISANA PODRŠKA RANOJ FAZI STARTAPOVA

Cilj: Ojačati startup i inovacionu zajednicu u ranoj fazi razvoja kroz integrisani paket finansijskih i mentorskih programa (Programska linija podrške ranoj fazi razvoja startupova, BIT IdeaLab, ProtoBIT i Mentorski programi za preduzetnike/ce), koji omogućavaju validaciju problema i rješenja, razvoj inovacionih koncepata, prototipova/MVP-ova i poslovnih modela, smanjenje rizika daljeg razvoja proizvoda i pripremu timova za inkubaciju, akceleraciju i pristup dodatnim izvorima finansiranja.

INSTRUMENTI I INDIKATIVNE VRIJEDNOSTI U OKVIRU SO3.2 (2026–2030)

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativna vrijednost SO3.2 2026–2030 (EUR)
1	Programska linija podrške ranoj fazi razvoja startupova	3.500.000
2	BIT IdeaLab	80.000
3	ProtoBIT	120.000
4	Mentorski programi za preduzetnike/ce	200.000
	Ukupna sredstva	3.900.000

INSTRUMENTI I INDIKATIVNE VRIJEDNOSTI U OKVIRU SO3.2 (2026–2030)

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativna vrijednost SO3.2 2026–2030 (EUR)
1	Programska linija podrške ranoj fazi razvoja startapova	3.500.000
2	BIT IdeaLab	80.000
3	ProtoBIT	120.000
4	Mentorski programi za preduzetnike/ce	200.000
	Ukupna sredstva	3.900.000

INSTRUMENT 1 – PROGRAMSKA LINIJA PODRŠKE RANOJ FAZI RAZVOJA STARTAPOVA**1. Opis instrumenta**

Program je osmišljen da podrži perspektivne timove koji imaju za cilj da validiraju svoje poslovne ideje potvrđivanjem njihovog predloženog rješenja i demonstriranjem potencijala njihovog novog proizvoda, usluge, procesa ili tehnologije kroz razvoj prvog prototipa ili minimalno održivog proizvoda (MVP).

2. Cilj instrumenta

Unapređenje startap zajednice u Crnoj Gori kroz podsticanje rasta postojećih i razvoja novih startap preduzeća. Podržavaju se inovativni projekti s razvojnim potencijalom koji nude tržišno održiva rješenja ili doprinose rješavanju društvenih izazova, uključujući oblasti pametne specijalizacije. Program obezbjeđuje finansijsku i mentorsku podršku kako bi se ojačali kapaciteti, konkurentnost i dalji razvoj startapova.

3. Korisnici

Timovi koji broje od 2 do 5 članova, kao i startap preduzeća ne starija od dvije godine.

4. Instrument sprovodi

Fond za inovacije Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih ugovorenih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (max. EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	400.000	40.000	10-12	1
2027.	500.000	40.000	13-15	1
2028.	700.000	50.000	14-18	1
2029.	900.000	50.000	18-25	1
2030.	1.000.000	50.000	20-30	1
UKUPNO	3.500.000		75-100	5

INSTRUMENT 2 – BIT IDEALAB

1. Opis instrumenta

BIT IdeaLab je program koji omogućava timovima da, nakon validacije problema kroz Problem First, razviju rješenje u formi inovativnog koncepta. Tokom 4 do 6 nedjelja, učesnici prolaze kroz obuke i mentorstvo sa ciljem razvoja MVP plana, osnovnog poslovnog modela, validacije tržišta i pripreme za prezentaciju investitorima ili programima u narednim fazama razvoja. Program podržava fazu ranog razvoja ideje i testiranja rješenja (dokaz koncepta).

2. Cilj instrumenta

Omogućiti startup timovima da strukturirano i intenzivno rade na razvoju i validaciji svojih rješenja. Instrument doprinosi specifičnom cilju strategije usmjerenom na povećanje broja validiranih inovacionih koncepata spremnih za dalji razvoj i inkubaciju.

3. Korisnici

Timovi koji su uspješno završili Problem First programe ili imaju jasno definisanu i validiranu ideju za rješavanje tržišnog problema. Ciljna grupa uključuje studente, startup timove, mlade preduzetnike i inovatore, bez obaveze da budu registrovani pravni subjekti u početnoj fazi.

4. Instrument sprovodi

Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.-max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.-max.)	Planirani pozivi
2026.	15.000	N/P	10–15	1
2027.	15.000	N/P	10–15	1
2028.	15.000	N/P	10–15	1
2029.	16.000	N/P	10–15	1
2030.	19.000	N/P	10–15	1
UKUPNO	80.000		50-75	5

INSTRUMENT 3 – PROTOBIT

1. Opis instrumenta

ProtoBIT je mikro pre-seed program podrške Biznis inkubatora Tehnopolisa, namijenjen brzom testiranju i validaciji inovacija kroz mini grantove i stručno mentorstvo. Program finansira eksperimentalni razvoj prototipa ili MVP-a, u iznosu od 500–1.000 EUR po timu u prve dvije godine, a kasnije u iznosu od 1.500–3.000 EUR, uz jasno definisane projektne zadatke i ubranu proceduru prijave i evaluacije. ProtoBIT pokriva fazu eksperimentalnog razvoja, omogućavajući startup timovima da kroz konkretne testove provjere tržišne i tehničke hipoteze prije daljeg razvoja ili skaliranja rješenja.

2. Cilj instrumenta

Omogućiti startapovima brzu i praktičnu provjeru koncepta inovacije, čime se smanjuje rizik daljeg neprovjerenog razvoja proizvoda.

3. Korisnici

Startap timovi i mlada inovativna preduzeća koji su članovi (stanari) biznis inkubatora Tehnopolis, u fazi razvoja prototipa ili testiranja koncepta. Instrument je interno orijentisan – koristi ga isključivo inkubirana startap zajednica BIT-a (po pravilu mikro preduzeća ili neformalni timovi već uključeni u BIT programe), spremna da sprovede eksperimentalnu validaciju ideje.

4. Instrument sprovodi

Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	15.000	500–1.500	10–15	2
2027.	15.000	500–1.500	10–15	2
2028.	30.000	1.500–3.000	10–15	2
2029.	30.000	1.500–3.000	10–15	2
2030.	30.000	1.500–3.000	10–15	2
UKUPNO	120.000		50-75	10

INSTRUMENT 4 – MENTORSKI PROGRAMI ZA PREDUZETNIKE/CE

1. Opis instrumenta

Mentorski program je ulazna tačka za timove sa inovativnim projektima kojima treba strateško usmjerenje, feedback i pristup mreži domaćih i međunarodnih stručnjaka. Program je praktičan, fleksibilan i personalizovan, uz fokus na razvoj poslovnog modela, validaciju tržišta i prvih korisnika, jačanje tima, prezentacione i investicione vještine i pripremu za (pre)inkubacione programe. Mentori dolaze iz industrije, tehnoloških kompanija, investicionih fondova, akademske zajednice i startap ekosistema.

2. Cilj instrumenta

Unapređenje kompetencija inovatora i startap timova kroz strateško vođenje i podršku bržem i održivom razvoju inovacionih projekata. Učesnicima se obezbjeđuje pristup stručnjacima iz industrije, validacija ideja, unapređenje poslovnih modela i jačanje kapaciteta za rast. Program gradi mrežu profesionalne podrške koja povećava preduzetničko samopouzdanje, motiviše ulazak u naprednije programe i doprinosi kvalitetu i broju startapova u ranoj fazi.

3. Korisnici

Inovatori, početnici preduzetnici, startap timovi u ranoj fazi i MSP na početku inovacionih aktivnosti, uključujući studente, mlade istraživače i timove koji rade na prvim prototipovima. Instrument je otvoren za registrovane i neregistrovane timove sa validnom inovativnom idejom i jasnom

motivacijom za učenje i razvoj, uz fokus na pristupačnosti programa i podsticanju novih učesnika da uđu u inovacioni ekosistem.

4. Instrument sprovodi

Naučno-tehnološki park Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.max.)	Planirani pozivi
2026	36.000	1.000–2.500	14-36	1
2027	38.000	1.000–2.500	15-38	1
2028	40.000	1.000–2.500	16-40	1
2029	42.000	1.000–2.500	16-42	1
2030	44.000	1.000–2.500	17-44	1
UKUPNO	200.000		82-200	5

OPERATIVNI CILJ SO3.2 – INTEGRISANA PODRŠKA RANOJ FAZI STARTAPOVA

SO3.2 – CILJNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA PO GODINAMA (2026–2030)

Naziv indikatora	Tip indikatora	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ukupan broj podržanih timova/ startupova kroz sve programe	Neposredni rezultat (Output)	N/D	63	67	70	78	82
Procenat timova koji prijavljuju napredak TRL nivoa tokom trajanja projekta	Neposredni rezultat (Output)	N/D	45%	50%	55%	60%	60%
Broj timova koji su definisali ili unaprijedili svoj poslovni model tokom programa	Neposredni rezultat (Output)	N/D	28	30	32	36	38
Ukupan iznos privatnog sufinansiranja (matching sredstava) mobilisan kroz instrumente SO3 u EUR	Neposredni rezultat (Output)	N/D	44.444	55.556	77.778	100.000	111.111
Broj uključenih mentora (domaćih i međunarodnih)	Neposredni rezultat (Output)	N/D	20	25	30	35	40
Broj timova koji nakon instrumenta u sklopu SO3 ulaze u inkubacione/ akceleratione programe ili prijavljuju projekte za grantove	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	7	9	10	12	15
Udio aktivnih timova 3 godine nakon završetka programa (%)	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	N/P	N/P	N/P	30%	35%

Legenda: N/D – nema dostupnih podataka (nije prikupljano / nije postojalo sistemsko praćenje u referentnoj godini); N/P – nije primjenjivo (indikator/aktivnost se ne odnosi na tu godinu ili se ne može metodološki mjeriti u toj fazi, npr. "12 mjeseci nakon završetka projekta"); 0 – mjerljivo je, ali u toj godini nema aktivnosti ili ostvarenja (npr. nema poziva → 0 projekata / 0 EUR).

INDIKATORI – UKUPNO ZA PERIOD 2026–2030

Indikator	Kumulativna vrijednost (2030)
Ukupan broj podržanih timova/startupova kroz sve programe	360
Procenat timova koji prijavljuju napredak TRL nivoa tokom trajanja projekta	60%
Broj timova koji su definisali ili unaprijedili svoj poslovni model tokom programa	164
Ukupan iznos privatnog sufinansiranja (matching sredstava) mobilisan kroz instrumente SO3 u EUR	388.889
Broj uključenih mentora (domaćih i međunarodnih)	150
Broj timova koji nakon instrumenta u sklopu SO3 ulaze u inkubacione/akceleratorne programe ili prijavljuju projekte za grantove	53
Udio aktivnih timova 3 godine nakon završetka programa (%)	35%

OPERATIVNI CILJ SO3.3 - AKCELERACIJA, KOMERCIJALIZACIJA I SKALIRANJE

Cilj: Omogućiti ubrzani rast i internacionalizaciju inovativnih startupova i kompanija zasnovanih na znanju kroz integrisan paket akceleratornih i internacionalizacionih programa (Regionalni akcelerator za održivost i AI, LAUNCH@me, BoostMeUp, MGA), koji podržavaju prelazak od validiranog prototipa/MVP-a ka skaliranju poslovanja na regionalnim i globalnim tržištima i privlačenju investicija u Crnu Goru.

INSTRUMENTI I INDIKATIVNA VRIJEDNOST SO 3.3 2026–2030

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativna vrijednost SO3.3 2026–2030 (EUR)
1	Regionalni akcelerator za održivost i AI	5.500.000
2	LAUNCH@me (Akademijski startup program)	3.000.000
3	BOOSTMEUP	650.000
4	MONTENEGRO GOES ABROAD	4.000.000
	Ukupna sredstva	13.150.000

INSTRUMENT 1 – REGIONALNI AKCELERATOR ZA ODRŽIVOST I AI

1. Opis instrumenta

Regionalni akcelerator za održivost i AI je «pre-seed» i «seed» akcelerator, osmišljen da pruži podršku tehnološkim kompanijama u ranoj fazi razvoja sa visokim potencijalom rasta. Implementaciju programa će sprovoditi međunarodno priznata kompanija, izabrana putem javnog tendera, dok će Fond za inovacije nadgledati sprovođenje programa i osigurati njegovu usklađenost sa strateškim prioritetima inovacionog ekosistema.

2. Cilj instrumenta

Cilj je da domaćim startupovima, kao i onima iz regiona koji žele da se presele u Crnu Goru i razvijaju svoje poslovanje u Crnoj Gori, omogući brži rast kroz strukturirane procese podrške. Ovaj akcelerator nije samo prilika za razvoj «pre-seed» i «seed» startupova iz Crne Gore, već i način da se privuku inovativne kompanije iz regiona, koje bi nastavile svoj razvoj u Crnoj Gori, koristeći dostupne resurse i podsticaje. Na taj način, jača se cjelokupni inovacioni ekosistem, povećava konkurentnost domaće privrede i otvaraju nove mogućnosti za privlačenje stranih investicija.

3. Korisnici

Startup preduzeća.

4. Instrument sprovodi

Kompanija izabrana putem javnog tendera, dok Fond za inovacije Crne Gore nadgleda sprovođenje programa.

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	1.500.000	N/P	10-20	1
2027.	0	N/P	0	0
2028.	1.500.000	N/P	10-20	1
2029.	0	N/P	0	0
2030.	2.500.000	N/P	10-20	1
UKUPNO	5.500.000		30-60	3

INSTRUMENT 2 – LAUNCH@ME (AKADEMSKI STARTAP PROGRAM)

1. Opis instrumenta

LAUNCH@me povezuje nauku i preduzetništvo, pretvarajući vrhunska istraživanja u održive, globalno konkurentne startupove i podstičući akademsku zajednicu na komercijalizaciju inovacija. Program ima tri faze: predinkubaciju (odabir tržišno relevantnih rezultata i formiranje tima), inkubaciju (razvoj rješenja i prototipa/MVP-a uz podršku laboratorija i mentora) te komercijalizaciju i skaliranje (izlazak na tržište, investitori i model rasta).

2. Cilj instrumenta

Cilj LAUNCH@me programa je podsticanje komercijalizacije znanja iz akademske i naučno-istraživačke zajednice kroz razvoj održivih startupova zasnovanih na rezultatima istraživanja. Program jača kulturu inovacija na univerzitetima, razvija interdisciplinarne timove i ubrzava pretvaranje istraživanja u tržišne proizvode, obezbjeđujući infrastrukturu, mentorstvo i stručnu podršku za razvoj prototipa, MVP-a i rješenja s potencijalom globalne primjene.

3. Korisnici

Korisnici su studenti, istraživači, akademski timovi i univerzitetski spin-ofovi koji rezultate istraživanja s potencijalom za komercijalizaciju pretvaraju u tehnologiju, proizvod ili uslugu. Instrument obuhvata registrovane i neregistrovane akademske timove te inovaciona preduzeća proistekla iz univerziteta.

4. Instrument sprovodi

Naučno-tehnološki park Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026	600.000	20.000–80.000	8–12	1
2027	600.000	20.000–80.000	8–12	1
2028	600.000	20.000–80.000	8–12	1
2029	600.000	20.000–80.000	8–12	1
2030	600.000	20.000–80.000	8–12	1
UKUPNO	3.000.000		40–60	5

INSTRUMENT 3– BOOSTMEUP**1. Opis instrumenta**

BoostMeUp je nacionalni pred-akceleracijski program i flagship platforma za ubrzani razvoj perspektivnih startup timova/ideja u Crnoj Gori. Program traje oko tri mjeseca i kombinuje finansijsku podršku (grant sredstva za odabrane timove), intenzivnu edukaciju, mentorsko savjetovanje, pristup specijalizovanim treninzima i umrežavanje sa investitorima i stručnjacima. Aktivnosti obuhvataju strukturirane radionice i coaching sesije, individualni rad sa mentorima, kao i promociju najboljih ideja, a kulminiraju javnim događajem – Montenegro Pitching Competition – gdje timovi prezentuju svoj Minimum održivi proizvod (MVP/MMP) pred investitorima i javnošću. BoostMeUp direktno adresira fazu predakceleracije i komercijalizacije inovacije, pomažući startupima da prototip razviju u tržišno spreman proizvod.

2. Cilj instrumenta

Cilj BoostMeUp programa je ubrzanje razvoja inovativnih proizvoda do faze izlaska na tržište i povećanje šansi startupova za prikupljanje investicija. Kroz ovaj instrument se gradi nacionalna baza uspješnih kompanija u ranoj fazi razvoja, što doprinosi ostvarenju specifičnih ciljeva strategije vezanih za komercijalizaciju inovacija, rast tehnoloških firmi i jačanje konkurentnosti domaćeg startup ekosistema na međunarodnom tržištu.

3. Korisnici

Inovativni startup timovi u ranoj fazi razvoja (mikro i mala preduzeća ili formirani timovi) iz Crne Gore koji imaju potencijal za skaliranje.

4. Instrument sprovodi

Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	130.000	1.000–22000	15–23	
2027.	130.000	1.000–22000	15–23	
2028.	130.000	1.000–22000	15–23	
2029.	130.000	1.000–22000	15–23	
2030.	130.000	1.000–22000	15–23	
UKUPNO	650.000		75–115	

INSTRUMENT 4 – MONTENEGRO GOES ABROAD (MGA)

1. Opis instrumenta

MGA program je strateška podrška inovativnim kompanijama koje žele izlazak na međunarodna tržišta. Povezuje domaće inovacije s globalnim zahtjevima obezbjeđujući pristup međunarodnim investitorima, tehnološkim partnerima, industrijskim događajima, sajmovima i programima razmjene. Kompanije prolaze kroz personalizovani proces internacionalizacije koji obuhvata strategiju ulaska na tržište, validaciju proizvoda i pripremu za razgovore s investitorima iz EU, SAD-a i regiona, što doprinosi njihovom rastu i jačem pozicioniranju u globalnim lancima vrijednosti.

2. Cilj instrumenta

Povećati globalnu vidljivost crnogorskih inovacionih kompanija i omogućiti im direktan pristup međunarodnim tržištima, partnerima i investitorima. Program pruža stratešku i finansijsku podršku kompanijama spremnim za internacionalizaciju, s fokusom na izvoz, skaliranje poslovanja i privlačenje investicija, te jačanje imidža crnogorskih inovacija kroz učešće na međunarodnim sajmovima, konferencijama i B2B događajima.

3. Korisnici

Korisnici su inovativna mikro, mala i srednja preduzeća, startupovi u fazi rasta, tehnološke kompanije i timovi sa validiranim proizvodom i jasnom tržišnom strategijom, posebno oni sa ambicijom izlaska na međunarodna tržišta. Program je otvoren za preduzeća upisana u Registar inovacione djelatnosti i ona sa dokazanim inovacionim kapacitetom.

4. Instrument sprovodi

Naučno-tehnološki park Crne Gore

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026	800.000	10.000–50.000	10–15	1
2027	800.000	10.000–50.000	10–15	1
2028	800.000	10.000–50.000	10–15	1
2029	800.000	10.000–50.000	10–15	1
2030	800.000	10.000–50.000	10–15	1
UKUPNO	4.000.000		50–75	5

OPERATIVNI CILJ SO3.3 - AKCELERACIJA KOMERCIJALIZACIJA I SKALIRANJE**SO3.3 – CILJNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA PO GODINAMA (2026–2030)**

Naziv indikatora	Tip indikatora	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Broj podržanih startapova/timova/kompanija godišnje	Neposredni rezultat (Output)	N/D	57	42	57	42	57
Broj pitching / investicionih događaja i prezentacija pred investitorima	Neposredni rezultat (Output)	N/D	6	6	7	7	8
Broj startapova/timova/kompanija koji su uspješno završili programe	Neposredni rezultat (Output)	N/D	43	32	43	32	43
Udio podržanih korisnika koji su obezbijedili eksterno finansiranje (%)	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	N/P	N/P	N/P	N/P	30%

Legenda: N/D – nema dostupnih podataka (nije prikupljano / nije postojalo sistemsko praćenje u referentnoj godini); N/P – nije primjenjivo (indikator/aktivnost se ne odnosi na tu godinu ili se ne može metodološki mjeriti u toj fazi, npr. "12 mjeseci nakon završetka projekta"); 0 – mjerljivo je, ali u toj godini nema aktivnosti ili ostvarenja (npr. nema poziva → 0 projekata / 0 EUR).

INDIKATORI – UKUPNO ZA PERIOD 2026–2030

Indikator	Kumulativna vrijednost (2030)
Broj podržanih startapova/timova/kompanija godišnje	255
Broj pitching / investicionih događaja i prezentacija pred investitorima	34
Broj startapova/timova/kompanija koji su uspješno završili program	193
Udio podržanih startapova/timova/kompanija koji su obezbijedili eksterno finansiranje do 2030. godine (%)	30%

SO3.4 - DIGITALNA INFRASTRUKTURA I MENTORSTVO

Cilj: Unapređenje kvaliteta, efikasnosti i dostupnosti instrumenata podrške inovacijama kroz digitalizaciju procesa (BITKO i AI Startap škola), razvoj verifikovane mentorske mreže, postinkubacionu podršku (alumni program) i poreske podsticaje za ulaganja u istraživanje i inovacije.

INSTRUMENTI I INDIKATIVNA VRIJEDNOST SO3.4 2026–2030

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativna vrijednost SO3.4 2026–2030 (EUR)
1	Digitalizacija instrumenata podrške (BITKO i AI Startap škola)	13.000
2	Verificirana mentorska mreža	160.000
3	Postinkubacija (alumni program)	20.000
4	Poreske olakšice za privatna ulaganja u istraživanje i inovacije	17.400.000
Ukupna sredstva		17.593.000

INSTRUMENT 1 – DIGITALIZACIJA INSTRUMENATA PODRŠKE (BITKO I AI STARTAP ŠKOLA)

1. Opis instrumenta

Digitalizacija instrumenata podrške obuhvata dvije inicijative BIT-a zasnovane na digitalnim tehnologijama. BITKO je softverska platforma za upravljanje javnim pozivima i programima podrške, koja automatizuje prijavu, evaluaciju, ugovaranje, praćenje i izvještavanje, čime povećava transparentnost i efikasnost dodjele grantova. AI Startap škola je čet-bot sa informacijama o programima i onlajn edukativni program sa kursovima i mentorstvom za razvoj preduzetničkih i tehničkih vještina, dostupan timovima i pojedincima širom zemlje. Zajedno, BITKO i AI Startap škola pokrivaju sve faze inovacionog razvoja – od ideje i dokaza koncepta do komercijalizacije.

2. Cilj instrumenta

Cilj je unapređenje efikasnosti, dostupnosti i kvaliteta usluga podrške inovacijama kroz digitalizaciju procesa i edukaciju. BITKO platforma smanjuje administrativne barijere i povećava transparentnost, dok AI Startap škola doprinosi razvoju ljudskog kapitala u ključnim oblastima za razvoj startapa.

3. Korisnici

BITKO koriste startapovi, MMSP, istraživačke ustanove i drugi inovatori za digitalno apliciranje na BIT pozive i projekte. AI Startap školu koriste preduzetnici, startap timovi i mladi inovatori iz Crne Gore za onlajn učenje tehnologije i startap biznisa.

4. Instrument sprovodi

Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/ korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	2.000	N/P	2000	Kontinuirano
2027.	2.500	N/P	3000	Kontinuirano
2028.	2.500	N/P	3500	Kontinuirano
2029.	3.000	N/P	4000	Kontinuirano
2030.	3.000	N/P	4100	Kontinuirano
UKUPNO	13.000		16.600	

INSTRUMENT 2 – VERIFIKOVANA MENTORSKA MREŽA

1. Opis instrumenta

Predstavlja nacionalni mehanizam stručne podrške koji tokom cijele godine startapovima, inovativnim kompanijama i timovima obezbjeđuje pristup verifikovanim mentorima i kvalitetnim edukativnim modulima, kombinujući strukturirane sadržaje s praktičnim znanjima i ciljanim mentorstvom prema jasno definisanim potrebama korisnika. Fond za inovacije Crne Gore upravlja verifikacijom mentora, standardima i koordinacijom, dok IPC Tehnopolis, NTP Crne Gore i partnerske organizacije procjenjuju potrebe startapova, organizuju aktivnosti i daju povratne informacije uz kontinuiranu evaluaciju kvaliteta mentora.

2. Cilj instrumenta

Cilj instrumenta je osigurati dosljednu, kvalitetnu i profesionalnu mentorsku podršku startapovima, inovativnim MMSP i timovima koji razvijaju ideje kroz verificiranu mrežu stručnjaka, povećati učinkovitost i uspješnost njihovih projekata te ojačati kapacitete cijelog inovacijskog ekosistema putem standardiziranih edukacija, individualnog mentorstva i koordinirane saradnje ključnih institucija.

3. Korisnici

Startapovi, inovativni MSP i timovi.

4. Instrument sprovodi

Fond za inovacije Crne Gore u saradnji s Naučno-tehnološkim parkom Crne Gore i Inovaciono-preduzetničkim centrom Tehnopolis.

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog ugovorenog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	0	0	0	0
2027.	40.000	N/P	20-40	Kontinuirani
2028.	40.000	N/P	20-40	Kontinuirani
2029.	40.000	N/P	20-40	Kontinuirani
2030.	40.000	N/P	20-40	Kontinuirani
UKUPNO	160.000		80-160	

INSTRUMENT 3 – POSTINKUBACIJA (ALUMNI PROGRAM)

1. Opis instrumenta

Postinkubacija (alumni program) predstavlja nastavak podrške startapovima nakon završetka inkubacije i akceleracije. BIT bivšim stanarima obezbjeđuje kontinuiranu savjetodavnu i infrastrukturnu podršku (mentorstvo, korišćenje resursa kao što su coworking prostor, laboratorije, zajednički alati i licence) i uključuje ih u mrežu događaja i promocija. Podrška nema ograničeno trajanje i prilagođava se fazi ranog rasta i skaliranja startapova.

2. Cilj instrumenta

Obezbijediti održiv rast i razvoj inovativnih preduzeća i nakon završetka početnih programa, kao i da alumni timovi prenesu znanja i iskustva na nove startapove. Dugoročna stručna pomoć i umrežavanje povećavaju stopu preživljavanja startapova i njihovu spremnost za širenje na nova tržišta, čime se jača ukupna inovaciona aktivnost i održivost startap ekosistema.

3. Korisnici

Alumni startapovi Biznis inkubatora – inovativne kompanije i timovi koji su prošli inkubacione ili akceleracione programe BIT-a, uglavnom mikro i mala preduzeća, uključujući moguće akademske spin-offove. Program je namijenjen bivšim i postojećim stanarima BIT-a koji su već integrisani u inovacionu zajednicu Tehnopolisa.

4. Instrument sprovodi

Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Procijenjeni broj korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	2000	60-70	Kontinuirano
2027.	3000	60-80	Kontinuirano
2028.	4000	60-90	Kontinuirano
2029.	5000	60-90	Kontinuirano
2030.	6000	60-100	Kontinuirano
UKUPNO	20.000	300–430	

INSTRUMENT 4 – PORESKE OLAKŠICE ZA PRIVATNA ULAGANJA U ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE

1. Opis instrumenta

Mjera podstiče privatni sektor da finansira inovacije i naučnoistraživačke projekte tako što se donacije usmjerene ka registrovanim inovacionim i naučnoistraživačkim subjektima nagrađuju umanjnjem poreza na dobit..

2. Cilj instrumenta

Povećati obim privatnih ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije, kroz stimulisanje preduzeća da dio dobiti usmjere u startapove, spin-offove, naučnoistraživačke ustanove i programe Fonda za inovacije, čime se jača inovacioni sistem i veza privrede sa naukom.

3. Korisnici

Pravna lice koje obavljaju inovacionu djelatnost, pravna lica koje doniraju u inovacionu ili naučnoistraživačku djelatnost, fizička lica koje doniraju u inovacionu ili naučnoistraživačku djelatnost i fizička lica koje obavlja inovacionu djelatnost.

Krajnji korisnici sredstava

- startapovi i spin-offovi u Registru inovacione djelatnosti,
- naučnoistraživačke ustanove u Registru licenciranih naučnoistraživačkih ustanova i/ili Registru inovacione djelatnosti,
- pravna lica u privatnom vlasništvu koja su upisana u Registar inovacione djelatnosti, a reinvestiraju sredstva iz ostvarene dobiti u inovacione programe, odnosno projekte sa kojima su upisani u Registar inovacione djelatnosti
- Fond za inovacije, koji donirana sredstva koristi za inovacione programe i projekte.

4. Instrument sprovodi:

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacije

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Javni finansijski okvir za poreske podsticaje za ulaganja u istraživanje i inovacije	Planirani pozivi
2026.	2.900.000	1
2027.	3.250.000	1
2028.	3.500.000	1
2029.	3.750.000	1
2030.	4.000.000	1
UKUPNO	17.400.000	5

OPERATIVNI CILJ SO3.4 - DIGITALNA INFRASTRUKTURA I MENTORSTVO**SO3.4 – CILJNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA PO GODINAMA (2026–2030)**

Naziv indikatora	Tip indikatora	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Broj startapova, inovativnih MMSP i timova koji su koristili Verifikovanu mentorsku mrežu u toku godine	Neposredni rezultat (Output)	0	0	30	30	30	30
Broj korisnika podrške (BITKO, AI Startap škola, Verificirana mentorska mreža, alumni program)	Neposredni rezultat (Output)	N/D	2065	2500	2705	3010	3055
Ukupan iznos privatnog sufinansiranja (matching sredstava) mobilisan kroz poreske olakšice za ulaganja u istraživanje i inovacije	Neposredni rezultat (Output)	N/D	2.900.000	3.250.000	3.500.000	3.750.000	4.000.000
Broj korisnika instrumenata podrške koji su i dalje aktivni tri godine nakon uključivanja u podršku	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	N/P	N/P	N/P	30%	35%
Broj novozaposlenih u R&D i visoko kvalifikovanim pozicijama kod korisnika donacija uz poresku olakšicu	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	10	15	20	25	30

Legenda: N/D – nema dostupnih podataka (nije prikupljano / nije postojalo sistemsko praćenje u referentnoj godini); N/P – nije primjenjivo (indikator/aktivnost se ne odnosi na tu godinu ili se ne može metodološki mjeriti u toj fazi, npr. “12 mjeseci nakon završetka projekta”); 0 – mjerljivo je, ali u toj godini nema aktivnosti ili ostvarenja (npr. nema poziva → 0 projekata / 0 EUR).

INDIKATORI – UKUPNO ZA PERIOD 2026–2030

Indikator	Kumulativna vrijednost (2030)
Broj startapova, inovativnih MMSP i timova koji su koristili Verificiranu mentorsku mrežu u toku godine	120
Broj korisnika podrške (BITKO, AI Startap škola, Verificirana mentorska mreža, alumni program)	13.335
Ukupan iznos privatnog sufinansiranja (matching sredstava) mobilisan kroz poreske olakšice za ulaganja u istraživanje i inovacije	17.400.000
Broj korisnika instrumenata podrške koji su i dalje aktivni tri godine nakon uključivanja u podršku	35%
Broj novozaposlenih u R&D i visoko kvalifikovanim pozicijama kod korisnika donacija uz poresku olakšicu	100

SO4: PODSTICANJE INOVACIJA ZA RJEŠAVANJE DRUŠTVENIH IZAZOVA I UNAPREĐENJE JAVNIH USLUGA

Cilj: Rješavati ključne društvene i javne izazove i unaprijediti kvalitet, učinkovitost, transparentnost i korisničku orijentiranost javnih usluga kroz razvoj, testiranje i široku primjenu GovTech rješenja. To se postiže jačanjem kapaciteta javnih institucija i uspostavljanjem ekosistema saradnje s inovativnim poduzećima, istraživačkim organizacijama i lokalnim zajednicama, korišćenjem otvorenih javnih podataka, inovacionim izazovima, konkursima za GovTech rješenja, kao i regulatornim sandboxovima kao sigurnim okruženjima za testiranje novih tehnologija i modela.

INSTRUMENTI I INDIKATIVNE VRIJEDNOSTI U OKVIRU SO4 (2026–2030)

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativna vrijednost SO4 2026–2030 (EUR)
1	Program za finansiranje inovacija u javnom sektoru (GovTech program)	14.000.000
2	BIT Social Problem First	35.000
	Ukupna sredstva	14.035.000

INSTRUMENT 1 – GOVTECH

1. Opis instrumenta

GovTech program za finansiranje inovacija u javnom sektoru ima za cilj unapređenje efikasnosti i kvaliteta javnih usluga za građane i privredu, kroz rješavanje ključnih izazova javnih institucija za koje ne postoji tržišno rješenje. Razvijen je u saradnji s Ministarstvom javne uprave radi jasnog definisanja Vladinih prioriteta i izbjegavanja preklapanja, a sprovodi se u dvije faze: javne institucije kandiduju izazove, a Fond za inovacije raspisuje poziv na koji kompanije i naučnoistraživačke organizacije nude inovativna tehnološka rješenja.

2. Cilj instrumenta

Cilj instrumenta je da podstakne javne institucije na primjenu savremenih tehnologija i inovativnih pristupa radi unapređenja kvaliteta, dostupnosti i efikasnosti javnih usluga. Program omogućava javnom sektoru da testira i primijeni rješenja prilagođena građanima i privredi, a tehnološkim kompanijama i istraživačkim organizacijama da razviju i validiraju rješenja za javni sektor, čime se jača saradnja uprave, privrede i nauke.

3. Korisnici

Institucije javnog sektora (ministarstva, organi uprave, javne agencije, lokalne samouprave i druge javne institucije) koje kandiduju izazove i učestvuju u razvoju i testiranju inovativnih rješenja u okviru programa.

4. Instrument sprovodi

Fond za inovacije Crne Gore u saradnji s Ministarstvom javne uprave i drugim nadležnim institucijama javnog sektora, u cilju identifikacije izazova, definisanja prioriteta, sprovođenja javnih poziva i ugovaranja projekata.

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih ugovorenih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava po programu (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	2.000.000	100.000-200.000	10-20	1
2027.	2.000.000	100.000-200.000	10-20	1
2028.	3.000.000	100.000-200.000	15-30	1
2029.	3.000.000	100.000-200.000	15-30	1
2030.	4.000.000	100.000-200.000	20-40	1
UKUPNO	14.000.000		70-140	5

INSTRUMENT 2 – BIT SOCIAL PROBLEM FIRST**1. Opis instrumenta**

BIT Social Problem First je specijalizovana verzija programa Problem First, fokusirana na identifikaciju i razumijevanje društvenih izazova s potencijalom za rješenja sa snažnim društvenim uticajem. Kroz interdisciplinarni rad sa zajednicom i metodologiju dizajna usmjerenog na korisnika, učesnici kreiraju validirane opise problema koji mogu poslužiti kao osnova za socijalne startapove. Program je ulazna tačka u Tehnopolisov ekosistem i naredne faze razvoja ili inkubacije, a najboljim timovima obezbjeđuje mentorsku podršku, preporuke za dalje programe (npr. SIA, GovTech) i povezivanje sa relevantnim organizacijama, institucijama i korporacijama zainteresovanim za rješavanje ovih problema.

2. Cilj instrumenta

Cilj ovog instrumenta je podsticanje razvoja društvenih inovacija kroz osnaživanje timova da razumiju i adresiraju ključne potrebe zajednica. Program doprinosi specifičnom cilju strategije koji se odnosi na uključivanje inovacija u rješavanje društvenih i ekoloških problema.

3. Korisnici

Neformalne i formalne grupe građana, studenti, timovi iz NVO sektora, institucija i lokalnih zajednica zainteresovani za razvoj socijalnih inovacija, bez obaveze prethodne formalne registracije.

4. Instrument sprovodi

Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis.

5. Plan godišnjih poziva i indikativnog budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	6.000	N/P	5-10	1
2027.	6.000	N/P	5-10	1
2028.	6.000	N/P	5-10	1
2029.	8.000	N/P	5-10	1
2030.	9.000	N/P	5-10	1
UKUPNO	35.000		25-50	5

OPERATIVNI CILJ SO4 - PODSTICANJE INOVACIJA ZA RJEŠAVANJE DRUŠTVENIH IZAZOVA I UNAPREĐENJE JAVNIH USLUGA

SO4 – CILJANE VRIJEDNOSTI INDIKATORA PO GODINAMA (2026–2030)

Naziv indikatora	Tip indikatora	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Broj uključenih javnih institucija i timova iz zajednice u programe inovacija za rješavanje javnih i društvenih izazova	Neposredni rezultat (Output)	N/D	15	20	25	30	35
Broj financiranih i/ili pilotiranih inovativnih rješenja za GovTech	Neposredni rezultat (Output)	N/D	15	15	23	23	30
Procenat inovativnih rješenja koja su integrisana u redovan rad javnih institucija ili zajednica najmanje 12 mjeseci nakon završetka projekta	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	N/P	N/P	25%	N/P	30%

Legenda: N/D – nema dostupnih podataka (nije prikupljano / nije postojalo sistemsko praćenje u referentnoj godini); N/P – nije primjenjivo (indikator/aktivnost se ne odnosi na tu godinu ili se ne može metodološki mjeriti u toj fazi, npr. “12 mjeseci nakon završetka projekta”); 0 – mjerljivo je, ali u toj godini nema aktivnosti ili ostvarenja (npr. nema poziva → 0 projekata / 0 EUR).

INDIKATORI – UKUPNO ZA PERIOD 2026–2030

Naziv indikatora	Kumulativna vrijednost (2030)
Broj uključenih javnih institucija i timova iz zajednice u programe inovacija za rješavanje javnih i društvenih izazova	125
Broj financiranih i/ili pilotiranih inovativnih rješenja za GovTech	106
Procenat inovativnih rješenja koja su integrisana u redovan rad javnih institucija ili zajednica najmanje 12 mjeseci nakon završetka projekta	30%

HORIZONTALNI CILJ: RAZVOJ INOVACIONE KULTURE I PREDUZETNIŠTVA

Cilj: Razviti inkluzivnu i održivu inovacionu kulturu jačanjem preduzetničkih i digitalnih vještina, promocijom nauke i tehnologije, kao i podsticanjem saradnje građana, mladih i poslovnog sektora u inovacionim procesima. Sprovedenjem ovog horizontalnog cilja ostvaruje se sinergija sa strateškim područjima SO1, SO2 i SO3 kroz integrisani pristup razvoju inovacija, kompetencija te popularizaciji nauke, tehnologije i preduzetništva kao temelja konkurentne i otporne nacionalne ekonomije.

U okviru cilja Fond za inovacije Crne Gore sprovodi edukativne programe u područjima pametne specijalizacije i aktivnosti za jačanje inovacione kulture, dok IPC Tehnopolis realizuje programe usmjerene na promociju inovacija, kreativnosti i poduzetništva, uključujući Fireside Chats, meetupove, Tehnocast, STEM Lab, Master Class, makeathone i hackathone, Tech Karavan, programe za škole iz ruralnih područja, Makerfair, CBCC konferencije te godišnji ciklus obuka za odrasle (digitalni marketing, prodaja, meke vještine i korištenje alata zasnovanih na vještačkoj inteligenciji).

Okvirni iznos sredstava utvrđuje se kroz godišnje planove poziva i programe rada Fonda za inovacije i IPC Tehnopolis, prema prioritetima i raspoloživom budžetu, bez unaprijed definisane posebne alokacije na nivou ovog dokumenta, uz mogućnost prilagođavanja formata, intenziteta i obuhvata aktivnosti.

PRIORITETNA OSA 2: MODERNIZACIJA ISTRAŽIVAČKE INFRASTRUKTURE I UNAPREĐENJE ISTRAŽIVAČKIH KAPACITETA

Svrha Prioritetne ose 2 je unapređenje kvaliteta i međunarodne prepoznatljivosti naučnoistraživačkog sistema Crne Gore, uz usklađivanje sa principima Evropskog istraživačkog prostora (ERA). To će se postići razvojem istraživačke infrastrukture, jačanjem otvorenog pristupa i otvorene nauke, unapređenjem ljudskih resursa i podsticanjem naučne izvrsnosti, kako bi istraživanja ostvarila veći društveni i ekonomski doprinos. Istovremeno, jačaće se kapaciteti za saradnju, transfer tehnologije i komercijalizaciju znanja, u komplementarnosti sa intervencijama iz Prioritetne osi 1.

INDIKATIVNE VRIJEDNOSTI SREDSTAVA PO SPECIFIČNIM CILJEVIMA U OKVIRU PRIORITETNE OSI 2 (2026–2030)

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativne vrijednosti SO 2026–2030 (EUR)
1	SO1	7.550.000
2	SO2	8.600.000
3	SO3	21.500.000
4	SO4	3.350.000
	Ukupna sredstva	41.000.000

Specifični ciljevi (SO) unutar prioritetne OSI 2:

SO1: JAČANJE ISTRAŽIVAČKE INFRASTRUKTURE I INTEGRACIJA U ERA

Cilj: Unaprijediti i modernizovati nacionalnu istraživačku infrastrukturu, uz primjenu politike otvorenog pristupa i FAIR principa, te osigurati efikasno korišćenje istraživačkih kapaciteta i veću vidljivost naučnih rezultata. Istovremeno, ojačati uključivanje Crne Gore u panevropske istraživačke infrastrukture i EU programe radi pune integracije u Evropski istraživački prostor.

INSTRUMENTI I INDIKATIVNE VRIJEDNOSTI U OKVIRU SO1 (2026–2030)

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativna vrijednost SO1 2026–2030 (EUR)
1	Program za razvoj, modernizaciju i otvoreno korišćenje istraživačke infrastrukture	4.500.000
2	Članstvo u međunarodnim istraživačkim infrastrukturama i tijelima	2.550.000
3	Podrška nacionalnim timovima za pripremu i sprovođenje EU projekata	500.000
Ukupna sredstva		7.550.000

KLJUČNI INDIKATORI POI 2026-2030

Naziv indikatora	Tip indikatora	Baseline (2025)	Target 2030
Kvalifikovane prijave na Horizon Europe (prihvaćene za evaluaciju)	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	101
Naučna izvrsnost i kvalitet publikacija – WoS/Scopus	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	120
Sudionici (doktorandi i postdoktorandi) koji su 12 mjeseci nakon završetka i dalje zaposleni/angažirani na poslovima istraživanja i razvoja u akademskom, javnom ili poslovnom sektoru	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	104
Broj prenesenih znanja, metodologija i tehnologija u privredu nakon završetka projekta	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	12
Udio RI sa otvorenim pristupom i praćenjem korišćenja (%)	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	≥ 80%
Broj doktoranada/postdoktoranada koji su završili obuku/mentoring i/ili mobilnost	Neposredni rezultat (Output)	N/D	319
Broj moderniziranih istraživačkih infrastruktura (RI)	Neposredni rezultat (Output)	N/D	27
Broj inostranih istraživačkih institucija uključenih u projekte saradnje	Neposredni rezultat (Output)	N/D	66
Broj doktorskih i postdoktorskih studenata/istraživača uključenih u projekte	Neposredni rezultat (Output)	N/D	328
Broj novih osiguranih međunarodnih članstava u znanstveno-istraživačkim infrastrukturama i relevantnim tijelima	Neposredni rezultat (Output)	N/D	3
Broj uspostavljenih saradnji sa privredom na razvoju projektnih rezultata	Neposredni rezultat (Output)	N/D	27

Legenda: N/D – nema dostupnih podataka za 2025. godinu (programi nijesu bili objedinjeni niti sistematski praćeni; 2026. je prva referentna godina novog sistema praćenja).

INSTRUMENT 1 – PROGRAM ZA RAZVOJ, MODERNIZACIJU I OTVORENO KORIŠĆENJE ISTRAŽIVAČKE INFRASTRUKTURE

1. Opis instrumenta

Instrument podržava razvoj, modernizaciju i funkcionalno unapređenje nacionalne istraživačke infrastrukture, uz obavezno obezbjeđivanje otvorenog i transparentnog pristupa istraživačkim kapacitetima, podacima i rezultatima istraživanja svim relevantnim akterima pod jednakim uslovima. Poseban akcenat stavlja se na primjenu FAIR principa i uspostavljanje sistema otvorenih istraživačkih podataka, čime se povećava dostupnost, interoperabilnost i ponovna upotrebljivost istraživačkih resursa.

Instrument obuhvata i profesionalizaciju upravljanja infrastrukturom kroz jasne organizacione strukture, politike pristupa i standardne operativne procedure, kao i jačanje institucionalne saradnje, uključujući i saradnju sa poslovnim sektorom, radi efikasnog korišćenja infrastrukture. Takođe predstavlja pripremu za buduće projekte većeg obima koji se mogu realizovati uz podršku evropskih fondova i drugih finansijskih mehanizama.

2. Cilj instrumenta

Osigurati moderne, efikasne i održive istraživačke infrastrukturne kapacitete koji omogućavaju visok kvalitet naučnih istraživanja, podstiču otvorenost i saradnju, te doprinose punoj integraciji Crne Gore u Evropski istraživački prostor (ERA).

3. Korisnici instrumenta

Licencirane naučnoistraživačke ustanove iz Crne Gore.

4. Instrument sprovodi

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI).

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava po programu (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	1.500.000	150.000 – 200.000	7 – 10	1
2027.	1.500.000	150.000 – 200.000	7 – 10	1
2028.	1.500.000	150.000 – 200.000	7 – 10	1
2029.	0	0	0	0
2030.	0	0	0	0
UKUPNO	4.500.000		21 – 30	3

INSTRUMENT 2 – ČLANSTVO U MEĐUNARODNIM ISTRAŽIVAČKIM INFRASTRUKTURAMA I TIJELIMA

1. Opis instrumenta

Instrument obuhvata finansiranje troškova članarina za učešće Crne Gore u međunarodnim istraživačkim infrastrukturama i naučnim tijelima od strateškog značaja, uključujući panevropske

infrastrukture organizovane kao ERIC i druga relevantna evropska i globalna partnerstva. Podrška omogućava pristup vrhunskim istraživačkim resursima, naprednoj infrastrukturi i međunarodnim mrežama, što je od posebnog značaja za male istraživačke sisteme poput Crne Gore.

2. Cilj instrumenta

Obezbijediti pristup relevantnim međunarodnim istraživačkim infrastrukturama i naučnim tijelima kroz održivo finansiranje članarina, čime se unapređuju kvalitet istraživanja, međunarodna saradnja, globalna vidljivost nacionalne naučne zajednice i integracija Crne Gore u evropski i globalni istraživački prostor.

3. Korisnici

Licencirane naučnoistraživačke ustanove iz Crne Gore, kao i subjekti iz poslovnog, javnog i nevladinog sektora.

4. Instrument sprovodi

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI).

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava za trošak članstva (EUR)	Indikativni godišnji trošak postojećih članstava (EUR)	Minimalni broj novih članstava godišnje	Planirani broj poziva godišnje
2026.	430.000	180.000	1	1
2027.	430.000	200.000	0	0
2028.	530.000	200.000	1	1
2029.	530.000	215.000	0	0
2030.	630.000	230.000	1	1
UKUPNO	2.550.000	1.025.000	3	3

INSTRUMENT 3 – PODRŠKA NACIONALNIM TIMOVIMA ZA PRIPREMU I SPROVOĐENJE EU PROJEKATA

1. Opis instrumenta

Instrument obezbjeđuje finansijsku i stručnu podršku nacionalnim istraživačkim timovima i institucijama u pripremi projektnih predloga za programe Evropske unije. Podrška obuhvata izradu projektne dokumentacije, formiranje konzorcijuma i međunarodnih partnerstava, procjenu administrativnih i tehničkih uslova za prijavu, kao i pokrivanje troškova pripreme projekata.

2. Cilj instrumenta

Dugoročno unaprijediti konkurentnost naučnoistraživačkog i inovacionog sistema Crne Gore kroz jačanje kapaciteta institucija i istraživačkih timova za aktivno učešće u programima Evropske unije, povećanje kvaliteta i uspješnosti projektnih prijava, te obezbjeđivanje održivih uslova za pripremu i ranu fazu sprovođenja međunarodnih projekata.

3. Korisnici

Licencirane naučnoistraživačke ustanove iz Crne Gore, poslovni, javni i nevladin sektor.

4. Instrument sprovodi

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI).

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava po programu (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	100.000	do 10.000	10-20	1
2027.	100.000	do 10.000	10-20	1
2028.	100.000	do 10.000	10-20	1
2029.	100.000	do 10.000	10-20	1
2030.	100.000	do 10.000	10-20	1
UKUPNO	500.000		50-100	5

SO2 – CILJANE VRIJEDNOSTI INDIKATORA PO GODINAMA (2026–2030)

Naziv indikatora	Tip indikatora	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Broj modernizovanih istraživačkih infrastruktura (RI)	Neposredni rezultat (Output)	N/D	9	9	9	0	0
Broj novih obezbijeđenih međunarodnih članstava u naučno-istraživačkim infrastrukturama i relevantnim tijelima	Neposredni rezultat (Output)	N/D	1	0	1	0	1
Broj podržanih prijava projekata na EU programe	Neposredni rezultat (Output)	N/D	13	14	15	16	17
Broj korisnika iz poslovnog, naučnog i javnog sektora koji koriste istraživačku infrastrukturu putem otvorenog pristupa	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	0	0	100	130	180
Broj projektnih prijava na Horizon Europe u kojima učestvuje najmanje jedan korisnik podrške u okviru SO1 (kao partner ili koordinator), a koje su formalno prihvaćene za evaluaciju	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	11	12	13	14	15

Legenda: N/D – nema dostupnih podataka (nije prikupljano / nije postojalo sistemsko praćenje u referentnoj godini); N/P – nije primjenjivo (indikator/aktivnost se ne odnosi na tu godinu ili se ne može metodološki mjeriti u toj fazi, npr. “12 mjeseci nakon završetka projekta”); 0 – mjerljivo je, ali u toj godini nema aktivnosti ili ostvarenja (npr. nema poziva → 0 projekata / 0 EUR).

INDIKATORI – UKUPNO ZA PERIOD 2026–2030

Indikator	Kumulativna vrijednost (2030)
Broj modernizovanih istraživačkih infrastruktura (RI)	27
Broj novih obezbijeđenih međunarodnih članstava u naučno-istraživačkim infrastrukturama i relevantnim tijelima	3
Broj podržanih prijava projekata na EU programe	75
Broj korisnika iz poslovnog, naučnog i javnog sektora koji koriste istraživačku infrastrukturu putem otvorenog pristupa	410
Broj projektnih prijava na Horizon Europe u kojima učestvuje najmanje jedan korisnik podrške u okviru SO1 (kao partner ili koordinator), a koje su formalno prihvaćene za evaluaciju	65

14. (A) B (C) D
15. (A) B (C) D
16. (A) B (C) D
17. (A) B (C) D
18. (A) B (C) D
19. (A) B (C) D
20. (A) B (C) D

31. (A) B (C) D
32. (A) B (C) D
33. (A) B (C) D
34. (A) B (C) D
35. (A) B (C) D
36. (A) B (C) D
37. (A) B (C) D
38. (A) B (C) D
39. (A) B (C) D
40. (A) B (C) D

55. (A) B (C) D
56. (A) B (C) D
57. (A) B (C) D
58. (A) B (C) D
59. (A) B (C) D
60. (A) B (C) D
61. (A) B (C) D
62. (A) B (C) D
63. (A) B (C) D
64. (A) B (C) D

SO2: RAZVOJ I JAČANJE LJUDSKIH POTENCIJALA U NAUCI I ISTRAŽIVANJU

Cilj: Doprinijeti unapređenju istraživačkog ekosistema kroz podmlađivanje istraživačkog sektora, jačanje istraživačkih timova i stvaranje podsticajnog okruženja za razvoj samostalnih, kompetentnih i međunarodno prepoznatljivih istraživača. Fokus je na jačanju kapaciteta mladih istraživača, doktoranada i postdoktoranada, razvoju specijalizovanih istraživačkih, profesionalnih i inovacionih vještina, te podršci za održive istraživačke karijere. Poseban naglasak stavlja se na mobilnost i aktivno učešće u međunarodnim istraživačkim mrežama radi jačanja naučne izvrsnosti, internacionalizacije i dugoročne konkurentnosti istraživačke zajednice.

1. Opis instrumenta

INSTRUMENTI I INDIKATIVNE VRIJEDNOSTI U OKVIRU SO2 (2026–2030)

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativna vrijednost SO2 2026–2030 (EUR)
1	Program doktorskih stipendija	5.000.000
2	Postdoktorska istraživanja za izvrsnost	3.200.000
3	Kratkoročna mobilnost za istraživače	400.000
Ukupna sredstva		8.600.000

INSTRUMENT 1 – PROGRAM DOKTORSKIH STIPENDIJA

Instrument predstavlja program dodjele bespovratnih sredstava u vidu stipendija namijenjenih studentima doktorskih studija, koji sprovode istraživačke projekte pod stručnim vođstvom mentora. Program omogućava doktorandima da, uz kontinuiranu podršku mentora, razvijaju i realizuju sopstvena istraživanja, učestvuju u međunarodnim mobilnostima i ostvaruju saradnju sa međunarodnim institucijama ili partnerima iz privrede. Na ovaj način doktorandima se obezbjeđuju kvalitetni uslovi zasticanja naprednih istraživačkih vještina i aktivno uključivanje u naučno istraživački rad tokom studija.

2. Cilj instrumenta

Osnažiti istraživačku zajednicu u Crnoj Gori kroz razvoj nove generacije istraživača, podsticanje njihove međunarodne i međusektorske saradnje i povećanje konkurentnosti nacionalnog sistema nauke i inovacija. Program ima za cilj da proširi bazu mladih istraživača, ojača njihove kapacitete, unaprijedi povezanost akademskog i privrednog sektora i doprinese internacionalizaciji naučno istraživačkog rada. Dodatni cilj je povećanje učešća doktoranada u pripremi i sprovođenju projekata finansiranih iz EU programa za istraživanje i inovacije.

3. Korisnici

Korisnici programa mogu biti lica koja su zaposlena ili nezaposlena, bez obzira na to da li su angažovana u licenciranoj naučno istraživačkoj ustanovi; kandidati koji podnose prijavu zajedno sa mentorom, što potvrđuje obostrani interes i naučnu opravdanost projekta; kandidati koji imaju završen studijski program u obimu od najmanje 300 ECTS, kao uslov za upis na doktorske studije, i prosječnu ocjenu najmanje 8,0 na svakom nivou studija pojedinačno; kao i kandidati čiji je angažman na projektu integralni dio dokorskog istraživanja.

4. Instrument sprovodi

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI).

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava po programu (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	1.000.000	40.000 – 80.000	12–25	1
2027.	1.000.000	40.000 – 80.000	12–25	1
2028.	1.000.000	40.000 – 80.000	12–25	1
2029.	1.000.000	40.000 – 80.000	12–25	1
2030.	1.000.000	40.000 – 80.000	12–25	1
UKUPNO	5.000.000		60 - 125	5

INSTRUMENT 2 – POSTDOKTORSKA ISTRAŽIVANJA ZA IZVRSNOST

1. Opis instrumenta

Program omogućava postdoktorandima, u periodu do sedam godina nakon sticanja doktorata, da razvijaju sopstvene istraživačke projekte i uspostave samostalne istraživačke linije i grupe na ustanovama u Crnoj Gori. Program podržava unapređenje istraživačkih i profesionalnih vještina postdoktoranada, razvoj međunarodne saradnje i mobilnosti, povezivanje sa privredom i međusektorskim partnerima, sprovođenje fundamentalnih i primijenjenih istraživanja od značaja za inovacije i društveno-ekonomski razvoj Crne Gore. Na ovaj način osiguravaju se uslovi za stvaranje nove generacije naučnih lidera koji mogu doprinosti izvrsnosti, internacionalizaciji i dugoročnoj održivosti naučnoistraživačkog sistema.

2. Cilj instrumenta

Razvoj samostalnih, međunarodno konkurentnih istraživača i istraživačkih grupa u Crnoj Gori, jačanje njihovih profesionalnih i akademskih kapaciteta, te podsticanje međusektorske saradnje između akademije i privrede, kako bi se doprinosilo izvrsnosti, inovacijama i ukupnoj konkurentnosti nacionalnog istraživačkog sistema.

3. Korisnici

Licencirane naučnoistraživačke ustanove u Crnoj Gori na kojima je postdoktorand zaposlen na neodređeno, privremeno zaposlen ili privremeno angažovan (najmanje tokom trajanja projekta). Postdoktorand je glavni istraživač projekta, dok ustanova domaćin obezbjeđuje administrativnu i istraživačku podršku.

4. Instrument sprovodi

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI).

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava po programu (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	0	0	0	0
2027.	800.000	70.000 – 90.000	8–11	1
2028.	800.000	70.000 – 90.000	8–11	1
2029.	800.000	70.000 – 90.000	8–11	1
2030.	800.000	70.000 – 90.000	8–11	1
UKUPNO	3.200.000		32 - 44	4

INSTRUMENT 3 – KRATKOROČNA MOBILNOST ZA ISTRAŽIVAČE

1. Opis instrumenta

Instrument je namijenjen doktorandima i postdoktorandima, uključujući istraživače do sedam godina nakon sticanja doktorata, radi ostvarivanja kratkoročnih mobilnosti u trajanju do tri mjeseca. Program omogućava boravak na partnerskim naučnoistraživačkim ustanovama u inostranstvu, kao i u privrednim subjektima koji sprovode aktivnosti istraživanja i razvoja. Mobilnost omogućava istraživačima sticanje novih naučnih znanja, metoda i istraživačkih pristupa; pristup naprednoj istraživačkoj infrastrukturi i ekspertizi; izgradnju međunarodnih partnerstava i naučnih mreža; povezivanje sa privredom i međusektorskim okruženjem.

2. Cilj instrumenta

Unaprijediti istraživačke kompetencije doktoranada i postdoktoranada kroz kratkoročnu međunarodnu mobilnost. Instrument podstiče razvoj metodoloških, profesionalnih i inovacionih vještina, jačanje međunarodne saradnje sa akademskim i privrednim partnerima koji se bave istraživanjem i razvojem, kao i integraciju crnogorskih istraživača u globalne naučne tokove. Dugoročno, instrument doprinosi podizanju kvaliteta naučnoistraživačkog rada, internacionalizaciji domaće naučne zajednice i jačanju njene konkurentnosti u evropskom istraživačkom prostoru.

3. Korisnici

Licencirane naučnoistraživačke ustanove u Crnoj Gori na kojima su doktorandi i postdoktorandi zaposleni na neodređeno, privremeno zaposleni ili privremeno angažovani.

4. Instrument sprovodi

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI).

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava po programu (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	80.000	3.000 - 6.000	13 - 26	1
2027.	80.000	3.000 - 6.000	13 - 26	1
2028.	80.000	3.000 - 6.000	13 - 26	1
2029.	80.000	3.000 - 6.000	13 - 26	1
2030.	80.000	3.000 - 6.000	13 - 26	1
UKUPNO	400.000		65-130	5

SO2 - CILJNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA PO GODINAMA (2026–2030)

Naziv indikatora	Tip indikatora	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Broj podržanih doktoranada	Neposredni rezultat (Output)	N/D	14	16	17	18	20
Broj podržanih postdoktoranada	Neposredni rezultat (Output)	N/D	0	9	9	11	11
Broj sprovedenih kratkoročnih mobilnosti mladih istraživača	Neposredni rezultat (Output)	N/D	16	17	18	20	20
Broj doktoranada/postdoktoranada koji su završili obuku/mentoring i/ili mobilnost	Neposredni rezultat (Output)	N/D	16	30	42	44	49
Broj učesnika SO2 (koji su 12 mjeseci nakon završetka i dalje zaposleni ili ugovorno angažovani na poslovima istraživanja i razvoja u akademskom, javnom ili poslovnem sektoru)	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	N/P	12	13	15	36
Broj naučnih publikacija nastalih iz projekata finansiranih kroz SO2 koje su objavljene u recenziranim časopisima i indeksirane u Web of Science (WoS) ili Scopus	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	0	2	8	18	22

Legenda: N/D – nema dostupnih podataka (nije prikupljano / nije postojalo sistemsko praćenje u referentnoj godini); N/P – nije primjenjivo (indikator/aktivnost se ne odnosi na tu godinu ili se ne može metodološki mjeriti u toj fazi, npr. "12 mjeseci nakon završetka projekta"); 0 – mjerljivo je, ali u toj godini nema aktivnosti ili ostvarenja (npr. nema poziva → 0 projekata / 0 EUR).

INDIKATORI – UKUPNO ZA PERIOD 2026–2030

Naziv indikatora	Kumulativna vrijednost (2030)
Broj podržanih doktoranada	85
Broj podržanih postdoktoranada	40
Broj sprovedenih kratkoročnih mobilnosti mladih istraživača	91
Broj mladih istraživača sa unaprijeđenim kompetencijama (obuka/mentoring i/ili mobilnost)	181
Broj učesnika SO2 (koji su 12 mjeseci nakon završetka i dalje zaposleni ili ugovorno angažovani na poslovima istraživanja i razvoja (I&R/R&D) u akademskom, javnom ili poslovnem sektoru)	76
Broj naučnih publikacija nastalih iz projekata finansiranih kroz SO2 koje su objavljene u recenziranim časopisima i indeksirane u Web of Science (WoS) ili Scopus	50

SO3: UNAPREĐENJE NAUČNE IZVRSNOSTI I MEĐUNARODNE VIDLJIVOSTI NAUČNOISTRAŽIVAČKOG SISTEMA

Cilj: Unaprijediti naučnu izvrsnost podsticanjem visokokvalitetnih istraživanja i razvojem istraživačkih kapaciteta, uz snažnije uključivanje u međunarodne istraživačke programe, partnerstva i mreže. Ovaj cilj obuhvata jačanje međunarodne saradnje, razmjenu i transfer znanja, tehnologija i iskustava sa inostranim institucijama, kako bi se povećao kvalitet, relevantnost i međunarodna prepoznatljivost naučnih rezultata Crne Gore.

INSTRUMENTI I INDIKATIVNE VRIJEDNOSTI U OKVIRU SO3 (2026–2030)

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativna vrijednost SO3 2026–2030 (EUR)
1	Program za sufinansiranje nacionalnih naučnoistraživačkih projekata	8.000.000
2	Program istraživačkih grantova za podsticanje naučne izvrsnosti	6.000.000
3	Saradnja sa naučnom dijasporom	3.000.000
4	Centri izvrsnosti	4.500.000
	Ukupna sredstva	21.500.000

INSTRUMENT 1 – PROGRAM ZA SUFINANSIRANJE NACIONALNIH NAUČNOISTRAŽIVAČKIH PROJEKATA

1. Opis instrumenta

Instrument je usmjeren na jačanje kapaciteta istraživačkih timova u Crnoj Gori kroz podršku projektima srednjeg obima koji doprinose unapređenju znanja, vještina, istraživačke infrastrukture i organizacionih kapaciteta naučnoistraživačkih grupa. Na taj način obezbjeđuje se stabilan okvir za razvoj naučnoistraživačke zajednice, kao i jačanje njenog učešća u nacionalnim i međunarodnim programima. Instrument doprinosi podizanju istraživačke izvrsnosti, održivosti i konkurentnosti istraživačkih aktivnosti i stvara preduslove za sprovođenje kvalitetnih, međunarodno relevantnih i održivih istraživanja.

2. Cilj instrumenta

Unaprijediti kapacitete istraživačkih timova u Crnoj Gori kroz razvoj stručnih kompetencija, jačanje istraživačke infrastrukture i unapređenje organizacionih mogućnosti, kako bi se povećao kvalitet, održivost i međunarodna konkurentnost naučnoistraživačkih aktivnosti i ojačalo učešće u nacionalnim i evropskim programima.

3. Korisnici instrumenta

Licencirane naučnoistraživačke ustanove iz Crne Gore.

4. Instrument sprovodi

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI).

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava po programu (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	0	0	0	0
2027.	2.000.000	120.000 – 200.000	10-17	1
2028.	2.000.000	120.000 – 200.000	10-17	1
2029.	2.000.000	120.000 – 200.000	10-17	1
2030.	2.000.000	120.000 – 200.000	10-17	1
UKUPNO	8.000.000		40-68	4

INSTRUMENT 2 – PROGRAM ISTRAŽIVAČKIH GRANTOVA ZA PODSTICANJE NAUČNE IZVRSNOSTI

1. Opis instrumenta

Instrument je usmjeren na jačanje kapaciteta naučnoistraživačkih ustanova i timova u Crnoj Gori radi unapređenja kvaliteta, održivosti i međunarodne vidljivosti istraživanja. Fokus je na podsticanju naučne izvrsnosti, učešća u kompetitivnim međunarodnim projektima, razvoju rezultata sa potencijalom za komercijalizaciju i efikasnom transferu znanja prema privredi i društvu, čime se jačaju inovacioni kapaciteti i konkurentnost crnogorske privrede.

2. Cilj instrumenta

Unaprijediti naučnu izvrsnost i kapacitete istraživačkih timova u Crnoj Gori kroz razvoj visokokvalitetnih istraživanja, jačanje međunarodne i međusektorske saradnje, te podsticanje partnerstava koja doprinose stvaranju novih znanja, inovacija i rezultata primjenjivih u privredi i društvu. Instrument ima za cilj da poveća konkurentnost crnogorske nauke, osnaži istraživačke grupe, ojača međunarodnu prepoznatljivost i osigura održive preduslove za sprovođenje izvrsnih naučnoistraživačkih aktivnosti.

3. Korisnici instrumenta

Licencirane naučnoistraživačke ustanove iz Crne Gore.

4. Instrument sprovodi

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI).

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava po programu (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	0	0	0	0
2027.	3.000.000	200.000 – 350.000	8 – 15	1
2028.	0	0	0	0
2029.	3.000.000	200.000 – 350.000	8 – 15	1
2030.	0	0	0	0
UKUPNO	6.000.000		16 – 30	2

INSTRUMENT 3 – SARADNJA SA NAUČNOM DIJASPOROM**1. Opis instrumenta**

Instrument podržava saradničke projekte između licenciranih naučnoistraživačkih ustanova u Crnoj Gori i pripadnika naučne dijaspore. Cilj instrumenta je podstaći prenos znanja, metodologija, istraživačkih praksi i tehnologija iz međunarodnog okruženja u crnogorski istraživački sistem, ojačati međunarodnu saradnju i integraciju crnogorskih istraživača u globalne mreže nauke, inovacija i tehnološkog razvoja. Kroz ovaj instrument jačaju se kompetencije istraživača u Crnoj Gori, podstiče učešće dijaspore u razvoju nacionalnih istraživanja i omogućava stvaranje dugoročnih partnerstava sa vodećim svjetskim institucijama.

2. Cilj instrumenta

Jačanje istraživačkih kapaciteta Crne Gore kroz aktivnu saradnju sa naučnom dijasporom, unapređenje karijera mladih istraživača, povećanje međunarodne vidljivosti istraživačkih timova i pripremu kvalitetnih projektnih prijedloga za budući razvoj, komercijalizaciju i prijavu na evropske fondove za istraživanje i inovacije.

3. Korisnici instrumenta

Licencirane naučnoistraživačke ustanove iz Crne Gore.

4. Instrument sprovodi

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI).

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava po programu (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	0	0	0	0
2027.	1.500.000	120.000 – 200.000	7-12	1
2028.	0	0	0	0
2029.	1.500.000	120.000 – 200.000	7-12	1
2030.	0	0	0	0
UKUPNO	3.000.000		14 – 24	2

INSTRUMENT 4 – CENTRI IZVRSNOSTI

1. Opis instrumenta

Instrument je usmjeren na uspostavljanje, razvoj i dugoročno jačanje vodećih istraživačkih centara u Crnoj Gori, koji okupljaju vrhunske istraživačke timove i resurse u prioritetnim naučnim i tehnološkim oblastima. Centri izvrsnosti predstavljaju ključni mehanizam za podizanje kvaliteta naučnih istraživanja u zemlji, podsticanje interdisciplinarnosti i stvaranje stabilnih istraživačkih struktura sposobnih da odgovore na strateške razvojne izazove Crne Gore. Instrument obuhvata podršku razvoju ljudskih resursa, nabavci istraživačke infrastrukture, realizaciji međunarodnih partnerstava, kao i uspostavljanju održivih modela upravljanja i finansiranja istraživačkih kapaciteta.

2. Cilj instrumenta

Jačanje vrhunskih istraživačkih kapaciteta Crne Gore kroz razvoj Centara izvrsnosti koji omogućavaju visok nivo naučne produkcije, međunarodnu prepoznatljivost, transfer znanja i tehnologija, te doprinose strateškim prioritetima ekonomskog i društvenog razvoja.

3. Korisnici

Licencirane naučnoistraživačke ustanove iz Crne Gore

4. Instrument sprovodi

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI).

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava po programu (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	0	0	0	0
2027.	0	0	0	0
2028.	0	0	0	0
2029.	4.500.000	1.000.000 – 1.500.000	3-4	1
2030.	0	0	0	0
UKUPNO	4.500.000		3 – 4	1

SO3 – CILJNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA PO GODINAMA (2026–2030)

Indikator	Tip indikatora	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Broj NIU koje sarađuju bar sa jednom drugom NIU	Neposredni rezultat (Output)	N/D	0	15	3	17	4
Broj inostranih istraživačkih institucija uključenih kroz SO3	Neposredni rezultat (Output)	N/D	0	26	5	30	5
Broj uspostavljenih saradnji sa privredom na razvoju projektnih rezultata	Neposredni rezultat (Output)	N/D	0	10	2	12	3
Broj doktorskih i postdoktorskih studenata/istraživača uključenih u SO3 projekte	Neposredni rezultat (Output)	N/D	0	67	28	80	28
Broj doktoranada/postdoktoranada koji su završili obuku/mentoring i/ili mobilnost	Neposredni rezultat (Output)	N/D	0	40	18	60	20
Broj rezultata istraživanja sa potencijalom za primjenu u privrednom sektoru	Neposredni rezultat (Output)	N/D	0	N/P	N/P	N/P	8
Broj projektnih prijava na Horizon Europe u kojima učestvuje najmanje jedan korisnik podrške u okviru SO3 (kao partner ili koordinator), a koje su formalno prihvaćene za evaluaciju	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	0	0	15	4	17
Broj naučnih publikacija indeksiranih u Web of Science/Scopus	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	0	0	25	7	38
Broj mladih istraživača sa unaprijeđenim kompetencijama (obuka/mentoring i/ili mobilnost)	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	0	55	25	65	25
Broj sudionika koji su 12 mjeseci nakon završetka i dalje zaposleni/angažovani u I&R u akademskom, javnom ili poslovnom sektoru.	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	N/P	N/P	N/P	N/P	28
Broj prenesenih znanja, metodologija i tehnologija u privredu nakon završetka projekta	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	N/P	N/P	N/P	N/P	12

Legenda: N/D – nema dostupnih podataka (nije prikupljano / nije postojalo sistemsko praćenje u referentnoj godini); N/P – nije primjenjivo (indikator/aktivnost se ne odnosi na tu godinu ili se ne može metodološki mjeriti u toj fazi, npr. “12 mjeseci nakon završetka projekta”); 0 – mjerljivo je, ali u toj godini nema aktivnosti ili ostvarenja (npr. nema poziva → 0 projekata / 0 EUR).

INDIKATORI – UKUPNO ZA PERIOD 2026–2030

Indikator	Kumulativna vrijednost (2030)
Broj NIU koje sarađuju bar sa jednom drugom NIU	39
Broj inostranih istraživačkih institucija uključenih kroz SO3	66
Broj uspostavljenih saradnji sa privredom na razvoju projektnih rezultata	27
Broj doktorskih i postdoktorskih studenata/istraživača uključenih u SO3 projekte	203
Broj doktoranada/postdoktoranada koji su završili obuku/mentoring i/ili mobilnost	138
Broj rezultata istraživanja sa potencijalom za primjenu u privrednom sektoru	8
Broj projektnih prijava na Horizon Europe u kojima učestvuje najmanje jedan korisnik podrške u okviru SO3 (kao partner ili koordinator), a koje su formalno prihvaćene za evaluaciju	36
Broj naučnih publikacija indeksiranih u Web of Science/Scopus	70
Broj mladih istraživača sa unaprijeđenim kompetencijama (obuka/mentoring i/ili mobilnost)	170
Broj sudionika koji su 12 mjeseci nakon završetka i dalje zaposleni/angažovani u I&R u akademskom, javnom ili poslovnom sektoru	28
Broj prenesenih znanja, metodologija i tehnologija u privredu nakon završetka projekta	12

SO4: JAČANJE PRIMIJENJENIH I DRUŠTVENO KORISNIH ISTRAŽIVANJA

Cilj: Ojačati primijenjena istraživanja koja doprinose rješavanju važnih društvenih, ekonomskih i tehnoloških izazova i obezbijediti naučne temelje za donošenje javnih politika i razvoj rješenja korisnih za društvo, privredu i javni sektor. Cilj je podsticati istraživanja koja stvaraju znanje primjenjivo u praksi i koja mogu voditi ka budućem tehnološkom i društvenom napretku, većoj efikasnosti javnih usluga i donošenju odluka zasnovanih na dokazima.

INSTRUMENTI I INDIKATIVNE VRIJEDNOSTI U OKVIRU SO4 (2026–2030)

Redni broj	Naziv instrumenta	Indikativna vrijednost SO4 2026–2030 (EUR)
1	Program za razvoj istraživačkih ideja i koncepata	2.000.000
2	Primijenjena istraživanja za društveni utjecaj	1.350.000
	Ukupna sredstva	3.350.000

INSTRUMENT 1 – PROGRAM ZA RAZVOJ ISTRAŽIVAČKIH IDEJA I KONCEPATA

1. Opis instrumenta

Instrument je usmjeren na podsticanje istraživanja u najranijim fazama razvoja novih naučnih koncepata, pristupa i tehnologija (TRL 1–2), s ciljem stvaranja početnih naučnih temelja koji mogu dovesti do inovativnih rješenja sa budućim primjenjivim potencijalom. Podržavaju se rizične, inovativne i visokokonceptualne istraživačke ideje, istraživanja koja nijesu još spremna za prototipni razvoj ili industrijsku saradnju, projekti koji imaju potencijal da postanu buduće tehnološke inovacije ili da pređu u više TRL faze. Instrument doprinosi stvaranju stabilnog istraživačkog „pipeline-a“, jačanju kreativnosti i inovativnosti istraživačkih timova i razvoju koncepata koji će kasnije biti temelj za napredni tehnološki razvoj, komercijalizaciju i EU programe za podsticanje inovacija.

2. Cilj instrumenta

Podstaci razvoj novih istraživačkih ideja i konceptualnih rješenja u najranijem stadijumu primijenjenih istraživanja (TRL 1–2), jačati kapacitete timova za ambiciozna i rizična istraživanja, te obezbijediti naučnu osnovu za kasnije inovacije, tehnološki razvoj i potencijalnu komercijalnu primjenu.

3. Korisnici instrumenta

Licencirane naučnoistraživačke ustanove iz Crne Gore.

4. Instrument sprovodi

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI).

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava po programu (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	-	-	-	-
2027.	600.000	100.000 – 200.000	3-6	1
2028.	600.000	100.000 – 200.000	3-6	1
2029.	800.000	100.000 – 200.000	4-8	1
2030.	-	-	-	-
UKUPNO	2.000.000		10-20	3

INSTRUMENT 2 – PRIMIJENJENA ISTRAŽIVANJA ZA DRUŠTVENI UTJECAJ**1. Opis instrumenta**

Instrument podržava primijenjena istraživanja koja su usmjerena na rješavanje ključnih društvenih izazova u Crnoj Gori. Fokus je na projektima koji doprinose unapređenju javnih politika i usluga u oblastima kao što su zdravstvo i javno zdravlje, obrazovanje, socijalna zaštita i demografski izazovi, životna sredina i klimatske promjene, digitalizacija javne uprave, sigurnost i otpornost zajednice, društvena inkluzija i jednak pristup uslugama. Podržavaju se istraživanja koja razvijaju: analize i studije izvodljivosti, modele i algoritme, pilot-rješenja, preporuke zasnovane na dokazima, interdisciplinarnu pristupe i rješenja koja se mogu direktno primijeniti u javnim politikama i praksi.

2. Cilj instrumenta

Cilj je da istraživački rezultati budu društveno korisni, relevantni za javni sektor i javne politike, i usmjereni ka unapređenju kvaliteta života građana. Odnosno, da se podstakne razvoj primijenjenih istraživanja koja doprinose efikasnijim javnim politikama, modernizaciji javnih usluga i rješavanju prioritarnih društvenih izazova, te obezbijedi da rezultati naučnih istraživanja budu direktno korisni za društvo, javni sektor i donosiocje odluka.

3. Korisnici instrumenta

Licencirane naučnoistraživačke ustanove iz Crne Gore.

4. Instrument sprovodi

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI).

5. Plan godišnjih poziva i indikativnih budžeta (2026–2030)

Godina	Indikativni iznos bespovratnih sredstava po programu (EUR) po godini	Iznos bespovratnih sredstava po projektu (min.–max., EUR)	Procijenjeni broj projekata/korisnika (min.–max.)	Planirani pozivi
2026.	-	-	-	-
2027.	600.000	100.000 – 200.000	3-6	1
2028.	600.000	100.000 – 200.000	3-6	1
2029.	800.000	100.000 – 200.000	4-8	1
2030.	-	-	-	-
UKUPNO	2.000.000		10-20	3

SO4 – CILJNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA PO GODINAMA (2026–2030)

Indikator	Tip indikatora	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Broj jedinstvenih javnih institucija–partnera po pozivu	Neposredni rezultat (Output)	N/D	6	6	8	8	8
Broj odobrenih projekata sa planiranim završnim TRL ≥ 2	Neposredni rezultat (Output)	N/D	0	5	5	6	0
Broj doktoranada i postdoktorskih istraživača uključenih u SO4 projekte	Neposredni rezultat (Output)	N/D	5	11	14	14	8
Broj saradnji sa korisnicima iz javnog sektora koje su nastavljene nakon završetka projekta	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	N/P	3	3	4	4
Broj projekata koji su nakon završetka spremni za prelazak u višu TRL fazu (npr. TRL ≥ 3)	Srednjoročni rezultat (Outcome)	N/D	N/P	N/P	N/P	5	5

Legenda: N/D – nema dostupnih podataka (nije prikupljano / nije postojalo sistemsko praćenje u referentnoj godini); N/P – nije primjenjivo (indikator/aktivnost se ne odnosi na tu godinu ili se ne može metodološki mjeriti u toj fazi, npr. “12 mjeseci nakon završetka projekta”); 0 – mjerljivo je, ali u toj godini nema aktivnosti ili ostvarenja (npr. nema poziva → 0 projekata / 0 EUR).

INDIKATORI – UKUPNO ZA PERIOD 2026–2030

Indikator	Kumulativna vrijednost (2030)
Broj jedinstvenih javnih institucija–partnera po pozivu	36
Broj odobrenih projekata sa planiranim završnim TRL ≥ 2	16
Broj doktoranada i postdoktorskih istraživača uključenih u SO4 projekte	52
Broj saradnji sa korisnicima iz javnog sektora koje su nastavljene nakon završetka projekta	14
Broj projekata koji su nakon završetka spremni za prelazak u višu TRL fazu (npr. TRL ≥ 3)	10

HORIZONTALNI CILJ: OTVORENA NAUKA I UČEŠĆE U EVROPSKOM ISTRAŽIVAČKOM PROSTORU (ERA)

Cilj: Unaprijediti naučnoistraživačku djelatnost u Crnoj Gori kroz primjenu principa otvorene nauke (otvoren pristup publikacijama, podacima i rezultatima istraživanja), usklađivanje sa EOSC standardima i jačanje međunarodne povezanosti i učešća crnogorskih istraživača i institucija u Evropskom istraživačkom prostoru (ERA), uključujući programe kao što su Horizont Evropa, COST i program Digitalna Evropa. Ovaj horizontalni cilj obuhvata organizacione, koordinacione, podržavajuće i edukativne mjere koje jačaju kapacitete naučnoistraživačkog sistema i stvaraju preduslove za efikasniju realizaciju specifičnih ciljeva PO2. S obzirom na to da se dio ovih mjera, uključujući plaćanje članarine za učešće Crne Gore u programu Horizont Evropa, finansira kao obaveza iz državnog budžeta, u ovom dokumentu se ne utvrđuje posebna višegodišnja alokacija za ovaj horizontalni cilj, već se povezani rashodi planiraju i ažuriraju na godišnjem nivou kroz programe rada nadležnog ministarstva, u skladu sa prioritetima politike i raspoloživim budžetom.

ANEKS 1 -PASOŠ INDIKATORA

PO1 – KLJUČNI SREDNJOROČNI INDIKATORI (OUTCOME)

PO1-1 (Outcome) - Komercijalizacija inovacija: Broj inovacija komercijalizovanih do 2030	
Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj inovacija (proizvoda, usluga, tehnologija ili procesa) razvijenih uz podršku PO1 koje su do kraja 2030 dostigle fazu komercijalne primjene, što se dokazuje najmanje jednim verifikovanim tržišnim ili operativnim dokazom.
Jedinica mjere	Broj inovacija (broj rješenja)
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO1: Program za jačanje inovativnosti MMSP (projekti ~24 mjeseca; cilj završetka TRL >=8). SO2: Kolaborativni grantovi (projekti ~24 mjeseca; cilj završetka TRL >=8). SO3.3: Programi akceleracije/skaliranja i internacionalizacije (Regionalni akcelerator, LAUNCH@me, BoostMeUp, MGA). SO3.4: Poreski podsticaji za istraživanje, razvoj i inovacije.
Kriterijumi komercijalizacije (šta se priznaje)	Najmanje jedan dokaz do 2030: 1) prihod od prodaje / plaćeni kupac; 2) komercijalni ugovor/LOI; 3) licencni ugovor/transfer prava; 4) interno usvajanje u redovno poslovanje uz dokumentovan efekat (ušteta/ produktivnost/kvalitet).
Metodologija izračuna	Brojanje jedinstvenih inovacija koje zadovoljavaju kriterijume. Ista inovacija se broji jednom (bez duplog brojanja kroz više programa). Izvještavanje kumulativno u 2030 za period 2026-2030 (uz godišnje praćenje i follow-up).
Izvor podataka	Završni izvještaji i TRL check-liste; fakture/ugovori/LOI; izvještaji o prihodima; dokazi implementacije i KPI; administrativni podaci provoditelja.

PO1-2 (Outcome) - Nova radna mjesta: Broj novootvorenih (neto) radnih mjesta u RDI i/ili visoko kvalifikovanim pozicijama	
Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj novootvorenih (neto) radnih mjesta u istraživanju, razvoju i inovacijama (RDI) i/ili visoko kvalifikovanim pozicijama kod korisnika podrške, koja su nastala tokom trajanja projekta ili u roku od 12 mjeseci nakon završetka projekta/podrške. Radno mjesto se smatra ostvarenim ako je zaposlenje aktivno u trenutku verifikacije (6-12 mjeseci nakon završetka).
Jedinica mjere	Broj radnih mjesta, po mogućnosti izražen u FTE (ekvivalentima punog radnog vremena)
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO1: inovativnost MMSP; EE inovacije u industriji. SO2: kolaborativni grantovi; S3 pilot; i drugi relevantni instrumenti sa projektima. SO3.4: poreski podsticaji za istraživanje, razvoj i inovacije (gdje je moguće pratiti zapošljavanje).
Metodologija izračuna	1) Za svakog korisnika utvrditi baseline (broj RDI/visoko kvalifikovanih zaposlenih/FTE na početku projekta). 2) Evidentirati nova zapošljavanja u relevantnim pozicijama tokom projekta i do 12 mjeseci nakon završetka. 3) Verifikovati aktivan status zaposlenja 6-12 mjeseci nakon završetka (ugovor/PIO/platne liste). 4) Indikator = zbir neto povećanja po korisniku (pozitivne promjene). Negativne promjene se ne oduzimaju (tretiraju se kao 0), osim ako se u izvještavanju eksplicitno zahtijeva neto na nivou sistema. 5) Bez duplog brojanja: isto zaposlenje se broji jednom čak i ako je korisnik podržan kroz više instrumenata; identifikacija po korisniku, periodu i (gdje je moguće) identifikatoru zaposlenog.
Izvor podataka	Izvještaji korisnika (završni i ex-post do 12M); evidencija zaposlenih (ugovori o radu, M4/PIO, platne liste); administrativni podaci provoditelja; uzorčne provjere.

PO1-3 (Outcome) - Nastavak inovacione aktivnosti: Broj korisnika koji su nakon završetka projekta pokrenuli najmanje jedan dodatni RDI/inovacioni projekt

Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj korisnika podrške koji, nakon završetka podržanog projekta, pokreću najmanje jedan novi projekt istraživanja, razvoja ili inovacija (interni ili eksterni), što pokazuje održivost inovacione aktivnosti i nastavak investicija.
Jedinica mjere	Broj korisnika
Programi/instrumenti koji pune indikator	Primarno SO1 i SO2 (grant instrumenti); opcionalno uključiti SO3.3 gdje postoje jasni dokazi nastavka RDI ulaganja.
Metodologija izračuna	Follow-up 12-24 mjeseca nakon završetka projekta: korisnik se broji ako postoji dokaz o pokretanju novog RDI/inovacionog projekta (npr. nova prijava/ugovor, investicioni projekt, interni RDI projekat sa odobrenim budžetom). Kumulativno izvještavanje u 2030.
Izvor podataka	Administrativne baze (nove prijave/ugovori), izvještaji korisnika, budžetski dokumenti, ugovori sa partnerima/investitorima.

PO1-4 (Outcome) - GovTech usvajanje: Udio inovativnih GovTech rješenja integriranih u redovan rad javnih institucija >=12 mjeseci nakon završetka projekta

Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Udio (procenat) finansiranih/pilotiranih GovTech rješenja koja se koriste u redovnom radu institucije najmanje 12 mjeseci nakon završetka pilot projekta, što pokazuje stvarno usvajanje i institucionalizaciju inovacije u javnom sektoru.
Jedinica mjere	% (preporuka: uz % prikazati i brojnik/imenilac - npr. 12/40)
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO4: GovTech program za finansiranje inovacija u javnom sektoru.
Metodologija izračuna	Broj rješenja koja su integrirana i aktivno se koriste >=12 mjeseci nakon završetka / ukupan broj završenih GovTech rješenja u posmatranom kohortnom periodu. Kumulativno izvještavanje u 2030.
Izvor podataka	Potvrde institucija, akti o usvajanju, ugovori o održavanju/SLA, logovi korišćenja, budžetske stavke za održavanje, završni izvještaji.

PO1-5 (Outcome) - EE održivost: Udio poduzeća koja 12 mjeseci nakon završetka podrške aktivno koriste uvedeno EE/energetsko-upravljačko rješenje

Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Procenat poduzeća koja su, uz podršku EE programa, uvela inovativno EE/energetsko-upravljačko rješenje i koja 12 mjeseci nakon završetka podržanog projekta potvrđeno i dalje koriste rješenje u realnom industrijskom okruženju (rješenje je u funkciji, nije ugašeno niti zamijenjeno bez nastavka korišćenja).
Jedinica mjere	Procenat (%)
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO1: Programska linija za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji.
Metodologija izračuna	Udio (%) = $(A / B) \times 100$, gdje je: A = broj poduzeća koja 12 mjeseci nakon završetka podrške aktivno koriste rješenje (broje se 1x po projektu) B = ukupan broj poduzeća koja su uvela rješenje na nivou konkursa za EE program (iz Output indikatora) Napomena: poduzeća za koja nije moguće provesti verifikaciju na 12 mjeseci tretiraju se kao 'nepoznato' ili se, po konzervativnom pravilu, računaju u B ali ne u A.
Izvor podataka	Završni izvještaji i evidencija ugovorenih/realizovanih projekata EE programa (baza korisnika). Follow-up anketa/izjava korisnika 12 mjeseci nakon završetka + verifikacioni dokaz (npr. dokaz o radu sistema/softvera, interne procedure/KPI izvještaj, log screenshot, zapisnik o održavanju, foto dokaz instalacije ili potvrda odgovorne osobe). Administrativni podaci implementatora programa (monitoring posjete / zapisnici, gdje je primjenjivo).

PO1 – KLJUČNI INDIKATORI NEPOSREDNIH REZULTATA (OUTPUT)

PO1-O1 (Output) - Privatno sufinansiranje (matching): Ukupan iznos privatnog sufinansiranja mobilisan kroz PO1	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Jedinica mjere	EUR
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO1: inovativnost MMSP (I=80%), PoC poslovni (I=70%), EE inovacije u industriji (I=80%). SO2: kolaborativni grantovi (I=80%), S3 pilot (I=80%). SO3: samo SO3.2 rani razvoj startupova (I=90%). SO3.4: poreske olakšice (prema dogovorenoj strukturi intenziteta).
Metodologija izračuna (sažeto)	Za grantove: $P = G \times (1 - I) / I$. Za poreske olakšice: $P_{tax} = G_{tax} \times (1 - I_{eff}) / I_{eff}$ (po dogovorenoj strukturi intenziteta).

PO1-O2 (Output) - TRL napredak do TRL 6: Broj MMSP koji su povećali TRL >=1 i dostigli najmanje TRL 6	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Jedinica mjere	Broj MMSP
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO1: Program za jačanje inovativnosti MMSP. SO2: Programska linija kolaborativnih grantova za inovacije.
Pravilo brojanja	Broji se MMSP (ne projekat).

PO1-O3 (Output) - PoC spremni za daljnu komercijalizaciju: Broj PoC projekata spremnih za daljnu komercijalizaciju	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Jedinica mjere	Broj projekata
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO1: PoC - poslovni sektor. SO2: PoC - naučnoistraživačke ustanove.
Minimalni kriterij 'spreman' (preporuka)	PoC završen + dokaz tehničke izvodljivosti + potvrđena tržišna relevantnost + definisan naredni korak (npr. plan razvoja/partnerstvo/priprema investicije).

PO1-O4 (Output) - EE inovacije u industriji: Broj poduzeća koja su uvela inovativno rješenje za unapređenje energetske efikasnosti i/ili upravljanje energijom	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Jedinica mjere	Broj poduzeća
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO1: Programska linija za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji.
Pravilo brojanja	Poduzeće se broji 1x po godini, ako je rješenje implementirano u realnom industrijskom okruženju u okviru podržanog projekta.

PO1-O5 (Output) - Akceleracija i internacionalizacija: Broj podržanih startupova/kompanija u akceleraciji, komercijalizaciji i internacionalizaciji	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Jedinica mjere	Broj startupova/kompanija
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO3.3: Regionalni akcelerator (održivost & AI), LAUNCH@me, BoostMeUp, Montenegro Goes Abroad (MGA).
Pravilo brojanja	Preporuka: brojanje po programu i godini (isti startup može biti brojan u različitim programima kao output).

SO1 – INDIKATORI

SO1-1 (Output) - Privatno sufinansiranje (matching) na nivou konkursa: Ukupan iznos privatnog sufinansiranja koje obezbjeđuju privredni subjekti	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Ukupan iznos finansijskih sredstava koja, kao sopstveno učešće (matching), obezbjeđuju preduzeća učesnici programa Programa za podsticanje inovativnosti, PoC-a za poslovni sektor i EE.
Jedinica mjere	EUR
Što indikator uključuje	Obuhvata sva prihvatljiva sredstva privatnog sufinansiranja (novčani doprinos) koja su ugovorena i/ili jasno dokumentovana u okviru odobrenih projekata.
Metodologija izračuna	Zbir iznosa privatnog sufinansiranja navedenog u ugovorima o dodjeli sredstava i potvrđenog kroz finansijske izvještaje korisnika za sve odobrene projekte u okviru pojedinog konkursa/godine.
Izvor podataka	Ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava, finansijski i narativni izvještaji korisnika, administrativni podaci Fonda za inovacije.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje, po završetku obračunske godine i nakon obrade izvještaja projekata.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Doprinosi ciljevima SO1 u dijelu povećanja ulaganja privatnog sektora u istraživanje, razvoj i inovacije.

SO1-2 (Output) - TRL napredak MMSP do minimum TRL 6: Broj MMSP koji su povećali TRL svog rješenja za najmanje 1 nivo i dostigli minimum TRL 6	
Tip indikatora	Rezultatski (tehnološki napredak)
Definicija	Broj mikro, malih i srednjih poduzeća (MMSP) korisnika Programa koja su, zahvaljujući podršci Instrumenta 1, podigla nivo tehnološke spremnosti (TRL) ciljnog rješenja za najmanje jedan nivo u odnosu na početni TRL i dostigla najmanje TRL 6 (demonstracija u relevantnom okruženju).
Jedinica mjere	Broj MMSP
Što indikator uključuje	MMSP čiji projekti: (1) imaju dokumentiran početni TRL; (2) na kraju projekta imaju procijenjeni završni TRL; (3) ostvarili su napredak od najmanje jednog TRL nivoa i dosegli najmanje TRL 6.
Metodologija izračuna	Za svaki projekt: procjena početnog i završnog TRL-a na temelju projektne dokumentacije i ocjene stručne komisije/Fonda; označavanje projekata koji zadovoljavaju uvjete (+>=1 TRL i min. TRL 6); indikator = ukupan broj takvih MMSP projekata u promatranom razdoblju.
Izvor podataka	Projektna dokumentacija korisnika; evaluacijski izvještaji i TRL procjene stručnih tijela Fonda za inovacije Crne Gore.
Frekvencija prikupljanja	Po završetku projekata; agregiranje na godišnjoj razini i po svakom pozivu.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore; Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (strateško nadgledanje).
Povezanost s ciljevima	Mjeri doprinos cilju povećanja tehnološke spremnosti inovativnih rješenja MMSP i približavanja tržišnoj komercijalizaciji.

SOI-3 (Output) - PoC validirani koncepti: Broj inovativnih koncepata validiranih kroz PoC program	
Tip indikatora	Rezultatski (rani rezultat)
Definicija	Broj inovativnih koncepata koji su kroz projekte Instrumenta 2 (PoC program) prošli pozitivnu tehničku i tržišnu validaciju, tj. za koje je utvrđeno da su tehnički izvodljivi i imaju tržišni potencijal za daljnji razvoj.
Jedinica mjere	Broj inovativnih koncepata / PoC projekata
Što indikator uključuje	PoC projekte koji su završeni u promatranom razdoblju i za koje završni izvještaj i odluka Fonda potvrđuju pozitivan rezultat provjere koncepta.
Metodologija izračuna	Broj PoC projekata s pozitivno ocijenjenim ishodom validacije u promatranom razdoblju, prema službenoj odluci Fonda (DA/NE). Negativno validirani projekti ne ulaze u indikator.
Izvor podataka	Fond za inovacije Crne Gore - ugovorna dokumentacija, završni izvještaji korisnika, zapisnici evaluacijskih komisija.
Frekvencija prikupljanja	Po završetku PoC projekata; agregirano godišnje i po pozivu.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Doprinos cilju jačanja rane faze inovacionog lanca kroz provjeru tehničke izvodljivosti i tržišnog potencijala inovativnih ideja u poslovnom sektoru.

SOI-4 (Outcome) - Zelene tehnologije: Broj poduzeća koja su usvojila ili značajno prilagodila zelene tehnologije	
Tip indikatora	Rezultatski (tehnološki/ekološki)
Definicija	Broj poduzeća-korisnika koja su, uz podršku Programa EE, uvela ili značajno unaprijedila najmanje jedno zeleno tehnološko rješenje.
Jedinica mjere	Broj poduzeća
Što indikator uključuje	Poduzeća kod kojih je kroz projekt nabavljena, implementirana i integrirana u poslovanje najmanje jedna tehnologija koja zadovoljava kriterije 'zelene'.
Metodologija izračuna	Na temelju završnih izvještaja i, gdje je primjenjivo, terenskih provjera: identifikacija projekata kod kojih je uvedena/prilagođena napredna/zelena tehnologija i potvrda upotrebe; indikator = broj takvih poduzeća.
Izvor podataka	Izvještaji poduzeća-korisnika; dokumentacija o nabavci/opremi; izvještaji Fonda i nadležnih ministarstava; po potrebi terenske provjere.
Frekvencija prikupljanja	Po završetku projekta; agregirano godišnje i po pozivu.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Doprinos ciljevima energetske efikasnosti i zelene tranzicije kroz uvođenje naprednih i ekološki prihvatljivih tehnologija.

SOI-5 (Outcome) - Dodatni RDI/inovacioni projekti: Broj poduzeća-korisnika koja su nakon završetka projekta pokrenula barem jedan dodatni RDI/inovacioni projekat

Tip indikatora	Ishodni (dugoročni rezultat / promjena ponašanja)
Definicija	Broj poduzeća-korisnika Instrumenata 1, 2 i 3 koja su u roku od 24 mjeseca nakon završetka podržanog projekta pokrenula barem jedan novi RDI/inovacioni projekat.
Jedinica mjere	Broj preduzeća
Što indikator uključuje	Poduzeća-korisnike koja su formalno započela novi RDI/inovacioni projekat u toku 24 mjeseca nakon završetka podržanog projekta.
Metodologija izračuna	Ex-post ankete i/ili izvještavanje 12-24 mjeseca nakon završetka; gdje je moguće, verifikacija kroz javno dostupne baze projekata/ugovora.
Izvor podataka	Ex-post upitnici i izvještaji poduzeća; administrativne baze Fonda, ministarstava i drugih davatelja RDI podrške.
Frekvencija prikupljanja	12-24 mjeseca nakon završetka projekta; agregirano godišnje prema godini završetka projekata.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Mjeri dugoročnu promjenu ponašanja i nastavak inovacione aktivnosti.

SOI-6 (Outcome) - Tehnologija u redovnoj upotrebi ≥ 12 mjeseci: Broj poduzeća u kojima je zelena tehnologija ostala u redovnoj upotrebi najmanje 12 mjeseci nakon završetka projekta

Tip indikatora	Ishodni (održivost)
Definicija	Broj poduzeća-korisnika u kojima je tehnologija uvedena/ unaprijeđena u okviru projekta i ostala u redovnoj upotrebi najmanje 12 mjeseci nakon završetka projekta.
Jedinica mjere	Broj poduzeća
Što indikator uključuje	Poduzeća za koja ex-post provjera potvrđuje kontinuiranu upotrebu tehnologije (sistemi/ softver/oprema u funkciji).
Metodologija izračuna	Ex-post ankete/intervjui i/ili terenske provjere 12-24 mjeseca nakon završetka; brojanje poduzeća sa potvrđenom upotrebom.
Izvor podataka	Ex-post izvještaji i upitnici; izvještaji Fonda i ministarstava; po potrebi terenske provjere.
Frekvencija prikupljanja	Najmanje jednom u razdoblju 12-24 mjeseca nakon završetka; agregirano godišnje.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore; Ministarstvo energetike i Ministarstvo ekonomskog razvoja.
Povezanost s ciljevima	Mjeri održivost efekata i stvarnu integraciju tehnologije u poslovne procese.

SOI-7 (Outcome) - Novozaposleni u području RDI: Broj novozaposlenih u RDI u poduzećima-korisnicima

Tip indikatora	Ishodni (kapaciteti za inovacije / ljudski resursi)
Definicija	Broj novootvorenih (neto) radnih mjesta u RDI i/ili visoko kvalifikovanim pozicijama kod korisnika podrške, nastalih tokom projekta ili u roku od 12 mjeseci nakon završetka. Radno mjesto se smatra ostvarenim ako je zaposlenje aktivno u trenutku verifikacije.
Jedinica mjere	Broj osoba (po mogućnosti FTE)
Što indikator uključuje	Nova RDI radna mjesta (istraživači, razvojni inženjeri, data scientisti, i menadžeri itd.).
Metodologija izračuna	Zbir prijavljenih novih RDI zaposlenih/FTE uz osnovnu provjeru (ugovori, interni akti).
Izvor podataka	Završni i ex-post izvještaji korisnika; interni HR/finansijski podaci; po potrebi uzorčne provjere.
Frekvencija prikupljanja	Tokom trajanja projekta i do 12 mjeseci nakon završetka; agregirano godišnje i po pozivu.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Jačanje ljudskih kapaciteta za RDI u privatnom sektoru.

SO2 – INDIKATORI

SO2-1 (Output) - Privatno sufinansiranje (matching) na nivou konkursa: Ukupan iznos privatnog sufinansiranja koje obezbjeđuju privredni subjekti	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Ukupan iznos finansijskih sredstava koja, kao sopstveno učešće (matching), obezbjeđuju preduzeća učesnici programa Kolaborativni grantovi za inovacije i S3 pilot, na nivou godišnjeg konkursa.
Jedinica mjere	EUR
Što indikator uključuje	Sva prihvatljiva sredstva privatnog sufinansiranja (novčani doprinos) ugovorena i/ili dokumentovana u okviru odobrenih projekata.
Metodologija izračuna	Zbir iznosa privatnog sufinansiranja navedenog u ugovorima i potvrđenog kroz finansijske izvještaje korisnika za sve odobrene projekte u okviru pojedinog konkursa/godine.
Izvor podataka	Ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava, finansijski i narativni izvještaji korisnika, administrativni podaci Fonda za inovacije.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje, po završetku obračunske godine i nakon obrade izvještaja projekata.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Povećanje privatnih ulaganja u RDI i jačanje partnerstva javnog i privatnog sektora.

SO2-2 (Outcome) - TRL napredak MMSP (kolaborativni grantovi) do minimum TRL 6	
Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj mikro, malih i srednjih preduzeća koja su kroz projekte finansirane iz Programa kolaborativnih grantova unaprijedila TRL svog rješenja za ≥ 1 nivo i dostigla najmanje TRL 6.
Jedinica mjere	Broj MMSP
Što indikator uključuje	MMSP sa najmanje jednim rješenjem iz kolaborativnog projekta, za koje je stručnom procjenom potvrđen TRL napredak i $TRL \geq 6$.
Metodologija izračuna	Identifikacija početnog i završnog TRL nivoa u prijavi i završnom izvještaju; brojanje MMSP sa TRL napretkom ≥ 1 i $TRL \geq 6$.
Izvor podataka	Projektna dokumentacija (prijave i završni izvještaji), TRL evaluacione check-liste, administrativni podaci Fonda.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje, po završetku projekata.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Jačanje inovacione sposobnosti privrede i povećanje broja tržišno spremnih rješenja.

**SO2-3 (Output) - PoC validirani koncepti (javni sektor):
Broj inovativnih koncepata validiranih kroz PoC program za javni sektor**

Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj inovativnih koncepata za koje je, putem finansiranih PoC projekata, potvrđena tehnička izvodljivost i osnovni tržišni potencijal.
Jedinica mjere	Broj koncepata
Što indikator uključuje	Koncepte (proizvode, procese, usluge, tehnologije) koji su bili predmet PoC projekta i za koje je formalno potvrđeno da su tehnički izvodljivi i tržišno relevantni.
Metodologija izračuna	Na osnovu završnih izvještaja i odluke komisije klasifikuju se projekti; broje se samo pozitivno validirani koncepti.
Izvor podataka	Završni izvještaji PoC projekata, evaluacioni izvještaji i zapisnici komisija, administrativni podaci Fonda.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje, po završetku PoC projekata u datoj godini.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Unapređenje ranih faza istraživanja i inovacija i stvaranje baze projekata za naprednije instrumente.

SO2-4 (Output) - Inovacioni vaučeri: Ukupan iznos odobrenih sredstava kroz inovacione vaučere

Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Ukupan godišnji iznos bespovratnih sredstava dodijeljenih MMSP kroz Program inovacionih vaučera.
Jedinica mjere	EUR
Što indikator uključuje	Sva odobrena sredstva po vaučerima ugovorena i/ili isplaćena za kupovinu RDI usluga od NIO i inovacione infrastrukture.
Metodologija izračuna	Zbir odobrenih iznosa inovacionih vaučera po korisniku i po pozivu u toku jedne godine.
Izvor podataka	Administrativni podaci Fonda (evidencija ugovorenih i isplaćenih vaučera).
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Povećanje korišćenja RDI usluga i jačanje saradnje privrede i naučnoistraživačkog sektora.

SO2-5 (Output) - S3 pilot: Broj S3 pilot-projekata sa povećanjem TRL >=1

Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj S3 pilot-projekata u kojima je tokom pilota u realnom industrijskom okruženju zabilježen rast TRL testiranog rješenja za najmanje 1 nivo.
Jedinica mjere	Broj projekata
Što indikator uključuje	S3 pilot-projekte sa formalnom procjenom ulaznog i izlaznog TRL, uz potvrđeno povećanje TRL>=1.
Metodologija izračuna	Stručna procjena početnog i završnog TRL nivoa na osnovu tehničke dokumentacije i izvještaja; brojanje projekata sa rastom TRL>=1.
Izvor podataka	Tehnički i završni izvještaji S3 pilota, TRL check-liste, administrativni podaci Fonda.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje, po završetku S3 pilota finansiranih u datoj godini.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Ubrzano podizanje tehnološke spremnosti rješenja kroz saradnju industrije, startapova i istraživačkog sektora.

SO2-5 (Output) - S3 pilot: Broj S3 pilot-projekata sa povećanjem TRL >=1

Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj S3 pilot-projekata u kojima je tokom pilota u realnom industrijskom okruženju zabilježen rast TRL testiranog rješenja za najmanje 1 nivo.
Jedinica mjere	Broj projekata
Što indikator uključuje	S3 pilot-projekte sa formalnom procjenom ulaznog i izlaznog TRL, uz potvrđeno povećanje TRL>=1.
Metodologija izračuna	Stručna procjena početnog i završnog TRL nivoa na osnovu tehničke dokumentacije i izvještaja; brojanje projekata sa rastom TRL>=1.
Izvor podataka	Tehnički i završni izvještaji S3 pilota, TRL check-liste, administrativni podaci Fonda.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje, po završetku S3 pilota finansiranih u datoj godini.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Ubrzano podizanje tehnološke spremnosti rješenja kroz saradnju industrije, startapova i istraživačkog sektora.

SO2-6 (Outcome) - S3 pilot: Broj rješenja koja industrijski partner nastavlja da koristi ili skalira nakon završetka pilota

Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj rješenja razvijenih i testiranih kroz S3 pilote koja industrijski partner nastavlja da koristi ili dodatno skalira nakon završetka projekta.
Jedinica mjere	Broj rješenja
Što indikator uključuje	Rješenja integrisana u redovne procese, proširena na dodatne linije/postrojenja ili implementirana kod drugih korisnika istog partnera.
Metodologija izračuna	Na osnovu završnih i follow-up izvještaja identifikuju se rješenja koja ostaju u upotrebi ili se skaliraju; broje se po godini.
Izvor podataka	Završni i follow-up izvještaji kompanija, administrativni podaci Fonda.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje, uz dodatnu provjeru 12-18 mjeseci nakon završetka pilota.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore, u saradnji sa industrijskim partnerima.
Povezanost s ciljevima	Povećanje primjene naprednih tehnologija u industriji i tržišne relevantnosti rješenja.

SO2-7 (Output) - IP program: Broj urađenih prototipova i laboratorijskih testiranja povezanih s IP prijavama

Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj prototipova i laboratorijskih/drugih tehničkih testiranja realizovanih u okviru IP programa radi pripreme i podnošenja prijave za zaštitu intelektualne svojine.
Jedinica mjere	Broj prototipova i testiranja
Što indikator uključuje	Aktivnosti prototipiranja i testiranja koje direktno podržavaju provjeru rješenja i IP prijavu.
Metodologija izračuna	Zbrajanje aktivnosti prototipiranja i testiranja iz završnih izvještaja IP projekata u toku godine.
Izvor podataka	Završni izvještaji korisnika, tehnička dokumentacija, evidencije UTT i NTP CG.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Ured za transfer tehnologije - Naučno-tehnološki park Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Jačanje kvaliteta i spremnosti inovacija za IP zaštitu i komercijalizaciju.

SO2-8 (Output) - IP program: Broj izrađenih patentnih analiza i tehničkih izvještaja

Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj patentnih pretraga, analiza stanja tehnike i tehničkih izvještaja izrađenih u okviru IP programa radi procjene novine i mogućnosti zaštite.
Jedinica mjere	Broj analiza i izvještaja
Što indikator uključuje	Formalne patentne pretrage i ekspertske tehničke izvještaje za donošenje odluke o IP prijavi.
Metodologija izračuna	Brojanje svih završenih i odobrenih analiza/izvještaja u okviru podržanih IP projekata tokom godine.
Izvor podataka	Evidencije UTT, izvještaji stručnjaka/partnera, završni izvještaji IP projekata.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Ured za transfer tehnologije - Naučno-tehnološki park Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Povećanje kvaliteta i broja pripremljenih IP prijava i jačanje znanja o IP procedurama.

SO2-9 (Outcome) - IP program: Broj odobrenih (registrovanih) IP prava proisteklih iz podržanih prijava

Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj formalno registrovanih IP prava (patenti, industrijski dizajn, žigovi i dr.) koja proisteknu iz prijava podržanih IP programom.
Jedinica mjere	Broj registrovanih IP prava
Što indikator uključuje	IP prava sa pozitivno okončanim postupkom zaštite gdje je dio postupka finansiran kroz IP program.
Metodologija izračuna	Praćenje statusa IP prijava u registrima; brojanje prijava koje dobiju status registrovanog prava u posmatranoj godini.
Izvor podataka	Nacionalni i međunarodni registri (npr. WIPO, EPO), evidencije UTT i korisnika.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (uz napomenu o mogućem višegodišnjem trajanju postupka).
Odgovorna institucija	UTT - NTP CG, u saradnji sa nadležnim zavodom za intelektualnu svojinu.
Povezanost s ciljevima	Povećanje broja zaštićenih inovacija i komercijalne vrijednosti rezultata RDI.

SO2-10 (Outcome) - Novozaposleni u području RDI u poduzećima-korisnicima

Tip indikatora	Ishodni (kapaciteti za inovacije / ljudski resursi)
Definicija	Broj novootvorenih (neto) radnih mjesta u RDI i/ili visoko kvalifikovanim pozicijama kod korisnika podrške, nastalih kao rezultat realizacije podržanih projekata/programa. Radno mjesto se smatra ostvarenim ako je zaposlenje potvrđeno i aktivno u periodu verifikacije nakon završetka projekta.
Jedinica mjere	Broj osoba (po mogućnosti FTE)
Što indikator uključuje	Nova RDI radna mjesta otvorena u poduzećima-korisnicima tokom projekta ili do 12 mjeseci nakon završetka.
Metodologija izračuna	Zbir prijavljenih novih RDI FTE uz osnovnu provjeru (ugovori o radu, interni akti).
Izvor podataka	Završni i ex-post izvještaji korisnika; interni HR/finansijski podaci; po potrebi uzorčne provjere.
Frekvencija prikupljanja	Tokom trajanja projekta i do 12 mjeseci nakon završetka; agregirano godišnje i po pozivu.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Jačanje ljudskih kapaciteta za RDI i povećanje zapošljavanja visokokvalifikovanih kadrova.

SO3.1 – INDIKATORI

SO3.1-1 (Output) - Broj učesnika u programima ranog razvoja inovacija	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Indikator mjeri ukupan broj pojedinaca (studenata, mladih istraživača, inovatora i drugih mladih) koji su u posmatranoj godini učestvovali u makar jednom od programa ranog razvoja inovacija: Startup kamp za studente, SkillsUp, BIT Problem First i i4ME Hub.
Jedinica mjere	Apsolutni broj (broj osoba)
Što indikator uključuje	Sve jedinstvene učesnike koji su formalno upisani i pohađali aktivnosti najmanje jednog programa; ako ista osoba učestvuje u više programa u istoj godini, broji se samo jednom.
Metodologija izračuna	Evidencija učesnika po programu; na kraju godine formira se jedinstvena baza (jedinstveni ID) i uklanjaju duplikati; indikator je zbir svih jedinstvenih učesnika.
Izvor podataka	Administrativne evidencije učesnika (NTPCG, IPC Tehnopolis), prijavne forme, liste prisustva, interne baze/CRM.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (na kraju kalendarske godine).
Odgovorna institucija	Nadležno ministarstvo za inovacije (konsolidacija i izvještavanje) uz dostavu podataka od NTPCG i IPC Tehnopolis.
Povezanost s ciljevima	Povećanje broja osoba uključenih u inovacioni ekosistem i razvoj osnovnih kompetencija.

SO3.1-2 (Output) - Strukturirani inovacioni projekti u ranoj fazi nastali u programima ranog razvoja	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj inovacionih projekata (timova/ideja) koji su tokom učešća u programima Startup kamp za studente, SkillsUp, BIT Problem First i i4ME Hub razvijeni do nivoa strukturisanog inovacionog koncepta (jasno definisan problem, ciljna grupa i osnovni poslovni model/rješenje).
Jedinica mjere	Apsolutni broj (broj projekata)
Što indikator uključuje	Projekte/ideje/timove koji ispunjavaju minimalne kriterijume strukturisanog inovacionog koncepta; svaki tim/projekat broji se kao jedan.
Metodologija izračuna	Na kraju svake kohorte identifikuju se projekti koji ispunjavaju kriterijume (Lean Canvas, validiran problem, pitch, tehnički opis); indikator je zbir takvih projekata u godini.
Izvor podataka	Programska dokumentacija i izvještaji NTPCG i IPC Tehnopolis (liste timova/projekata, evaluacije mentora).
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (po završetku svake kohorte/programa).
Odgovorna institucija	Nadležno ministarstvo za inovacije uz dostavu podataka NTPCG i IPC Tehnopolis.
Povezanost s ciljevima	Povećanje broja kvalitetno pripremljenih projekata spremnih za naprednije instrumente.

SO3.1-3 (Output) - Broj održanih edukativnih i mentorskih radionica/sesija u programima ranog razvoja inovacija	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Ukupan broj održanih edukativnih i mentorskih aktivnosti (radionice, treninzi, grupne mentorske i coaching sesije, webinar) realizovanih u okviru programa ranog razvoja inovacija u posmatranoj godini.
Jedinica mjere	Apsolutni broj (broj radionica/sesija)
Što indikator uključuje	Sve formalno planirane i realizovane grupne aktivnosti u navedenim programima.
Metodologija izračuna	Svaki program vodi evidenciju aktivnosti; na kraju godine se prebrojava i sabira broj aktivnosti po programu.
Izvor podataka	Programski kalendar i planovi aktivnosti, izvještaji o realizaciji, interne evidencije NTPCG i IPC Tehnopolis.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (uz mogućnost internog kvartalnog praćenja).
Odgovorna institucija	Nadležno ministarstvo za inovacije uz dostavu podataka NTPCG i IPC Tehnopolis.
Povezanost s ciljevima	Jačanje kapaciteta mladih kroz strukturirane programe.

SO3.1-4 (Outcome) - Udio projekata koji ulaze u prototipiranje/MVP	
Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Udio inovacionih projekata (timova/ideja) koji su prošli programe ranog razvoja inovacija, a zatim ušli u programe za razvoj prototipa i/ili MVP-a u posmatranoj godini.
Jedinica mjere	Procenat (%)
Što indikator uključuje	Projekte iz Startap kampa, SkillsUp-a, BIT Problem First-a i i4ME Hub-a koji su formalno primljeni u programe prototipiranja/MVP-a.
Metodologija izračuna	Indikator = $(N / D) \times 100$, gdje je N broj projekata koji ulaze u prototipiranje/MVP, a D ukupan broj inovacionih projekata nastalih u relevantnom periodu.
Izvor podataka	Evidencije NTPCG i IPC Tehnopolis; evidencije programa prototipiranja/MVP-a; interna baza/CRM.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Nadležno ministarstvo za inovacije uz dostavu podataka NTPCG, IPC Tehnopolis i nosilaca programa prototipiranja/MVP-a.
Povezanost s ciljevima	Povećanje broja projekata koji napreduju ka komercijalizaciji.

SO3.2 – INDIKATORI

SO3.2-1 (Output) - Ukupan broj podržanih timova/startupova kroz sve programe	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Ukupan broj jedinstvenih timova i startup preduzeća koji su tokom posmatranog perioda dobili podršku kroz: Programsku liniju podrške ranoj fazi razvoja startupova, BIT IdeaLab, ProtoBIT i Mentorske programe.
Jedinica mjere	Apsolutni broj (broj timova/startupova)
Što indikator uključuje	Timove i startupove podržane kroz navedene programe; u zbirnom prikazu broje se jedinstveni korisnici (bez dupliranja).
Metodologija izračuna	Evidencija korisnika po programu; objedinjavanje u jedinstvenu bazu (Team_ID); uklanjanje duplikata; indikator je zbir jedinstvenih timova/startupova.
Izvor podataka	Administrativne evidencije korisnika (Fond za inovacije; IPC Tehnopolis; NTP CG), prijavne forme, ugovori i interne baze.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (uz mogućnost kumulativnog praćenja 2026-2030).
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore, IPC Tehnopolis i Naučno-tehnološki park CG.
Povezanost s ciljevima	Obim podrške startup i inovacionom ekosistemu i doprinos razvoju novih inovativnih preduzeća.

SO3.2-2 (Output) - Procenat timova sa napretkom TRL	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Udio timova/startupova koji su tokom trajanja projekta/programa povećali TRL svoje inovacije za najmanje jedan nivo.
Jedinica mjere	Procenat (%)
Što indikator uključuje	Timove/startupove u programima gdje se TRL sistemski prati (Programska linija, ProtoBIT, BIT IdeaLab i relevantni mentorski programi).
Metodologija izračuna	Indikator = $(\text{broj timova sa napretkom TRL} / \text{ukupan broj timova u programima sa TRL praćenjem}) \times 100$.
Izvor podataka	Prijavne forme (početni TRL), periodični i završni izvještaji korisnika, monitoring obrasci nosilaca programa.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (po završetku projekata/programa u tekućoj godini).
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore, IPC Tehnopolis i NTP CG.
Povezanost s ciljevima	Doprinos tehnološkom napretku inovacija ka prototipu/MVP-u.

SO3.2-3 (Output) - Timovi sa unaprijeđenim poslovnim modelom

Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj timova/startupova koji su tokom programa prvi put definisali poslovni model ili značajno unaprijedili postojeći poslovni model.
Jedinica mjere	Apsolutni broj (broj timova/startupova)
Što indikator uključuje	Timove iz BIT IdeaLab, Mentorskih programa, Programske linije i ProtoBIT-a kod kojih je poslovni model definisan ili značajno unaprijeđen.
Metodologija izračuna	Na početku bilježi se status poslovnog modela; na kraju mentori/tim potvrđuju definisanje ili značajno unapređenje; indikator je zbir timova sa pozitivnom promjenom.
Izvor podataka	Mentorske evidencije i izvještaji, početni i završni upitnici, dokumenti poslovnih modela (Canvas, pitch deck, plan).
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije (konsolidacija), IPC Tehnopolis i NTP CG (dostava podataka).
Povezanost s ciljevima	Razvoj poslovnih kapaciteta i priprema inovacija za tržište.

SO3.2-4 (Output) - Broj uključenih mentora (domaćih i međunarodnih)

Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Ukupan broj jedinstvenih mentora koji su u posmatranom periodu formalno angažovani i realizovali mentorsku podršku u okviru SO3.2 programa.
Jedinica mjere	Apsolutni broj (broj mentora)
Što indikator uključuje	Mentore u Mentorskim programima NTP CG, BIT IdeaLab, ProtoBIT i Programskoj liniji Fonda; uključuje domaće i međunarodne mentore.
Metodologija izračuna	Objedinjavanje registara mentora po programima u jedinstvenu bazu; uklanjanje duplikata; broj jedinstvenih mentora sa najmanje jednom realizovanom aktivnosti.
Izvor podataka	Ugovori i evidencije mentora, dnevnici/timesheet-i, izvještaji o radionicama i sesijama.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore; IPC Tehnopolis i NTP CG.
Povezanost s ciljevima	Kapacitet i kvalitet mentorske mreže.

SO3.2-5 (Outcome) - Timovi koji nastavljaju ka inkubaciji/akceleraciji ili grantovima

Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj timova/startupova koji u periodu 12-24 mjeseca nakon završetka učešća naprave naredni korak: uđu u inkubacione/akceleracione programe ili podnesu prijavu za grant.
Jedinica mjere	Apsolutni broj (broj timova/startupova)
Što indikator uključuje	Timove iz SO3.2 programa koji su primljeni u inkubatore/akceleratori i/ili podnijeli prijavu za grantove (bez obzira na ishod).
Metodologija izračuna	Godišnje se identifikuju timovi koji su završili programe u prethodnih 12-24 mjeseca i provjerava ulazak u inkubaciju/akceleraciju ili prijavu granta; indikator je zbir takvih timova.
Izvor podataka	Evidencije inkubatora/akceleratora, evidencije grant šema, follow-up upitnici korisnicima.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije, IPC Tehnopolis i NTP CG; drugi inkubatori/akceleratori po potrebi.
Povezanost s ciljevima	Funkcija programa kao 'odskočne daske' ka naprednijim fazama razvoja.

SO3.2-6 (Outcome) - Udio aktivnih timova 3 godine nakon završetka programa	
Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Procenat jedinstvenih timova/startapova iz kohorte godine Y koji su 36 mjeseci nakon završetka programa i dalje aktivni na razvoju inovacionog projekta.
Jedinica mjere	Procenat (%)
Što indikator uključuje	Sve jedinstvene timove/startapove koji su završili jedan ili više SO3.2 programa u kohorti godine Y (broje se jednom po kohorti).
Metodologija izračuna	Udio (%) = $(K / N) \times 100$, gdje je N ukupan broj timova u kohorti, a K broj aktivnih timova nakon 36 mjeseci (uz verifikabilan dokaz aktivnosti).
Izvor podataka	Centralna evidencija korisnika (Team_ID), follow-up upitnici i dokazi, evidencije nosilaca programa; po potrebi provjera javnih registara.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (kohortno praćenje na 36 mjeseci nakon završetka programa).
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore (u koordinaciji sa IPC Tehnopolis i NTP CG).
Povezanost s ciljevima	Održivost i kontinuitet razvoja inovacionih projekata.

SO3.3 – INDIKATORI

SO3.3-1 (Output) - Broj podržanih startapova/timova/kompanija godišnje	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj startapova, timova i inovacionih preduzeća koja u toku jedne kalendarske godine dobiju finansijsku i/ili nefinansijsku podršku kroz: Regionalni akcelerator za održivost i AI, LAUNCH@me (faza 3), BoostMeUp i MGA.
Jedinica mjere	Apsolutni broj
Što indikator uključuje	Korisnike formalno primljene u programe (ugovor/pristup). Po potrebi identifikovati jedinstvena preduzeća radi izbjegavanja dupliranja.
Metodologija izračuna	Prebrojavanje korisnika po instrumentu; objedinjavanje na nivou mjere uz uklanjanje duplikata gdje je moguće (PIB ili drugi identifikator).
Izvor podataka	Administrativni podaci i baze korisnika pojedinačnih programa.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore, operater akceleratora, NTP CG i IPC Tehnopolis.
Povezanost s ciljevima	Komercijalizacija i internacionalizacija inovacionih kompanija.

SO3.3-2 (Output) - Pitching / investicioni događaji i prezentacije pred investitorima	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj organizovanih događaja na kojima korisnici programa prezentuju projekte pred investitorima/partnerima (demo dani, pitching takmičenja, investitorski forumi, B2B).
Jedinica mjere	Apsolutni broj
Što indikator uključuje	Događaje u okviru Regionalnog akceleratora, LAUNCH@me (faza 3), BoostMeUp i MGA.
Metodologija izračuna	Svaki događaj se broji kao jedna jedinica; izvještava se po programu i zbirno.
Izvor podataka	Planovi i izvještaji o realizaciji programa, agende događaja, izvještaji organizatora.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore, NTP CG i IPC Tehnopolis.
Povezanost s ciljevima	Investiciona spremnost i pristup kapitalu.

SO3.3-3 (Output) - Korisnici koji su uspješno završili program

Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj korisnika koji su uspješno završili ciklus podrške (ispunili minimalne kriterijume za 'graduaciju').
Jedinica mjere	Apsolutni broj
Što indikator uključuje	Korisnike koji su prošli cijeli program; ne uključuje odustale.
Metodologija izračuna	Evidencija primljenih i završenih po programu; indikator je broj 'diplomiranih' godišnje.
Izvor podataka	Liste korisnika, završni izvještaji, zapisnici sa demo/pitch događaja, ugovori/aneksi.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	NTP CG, IPC Tehnopolis i Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Kvalitet i efektivnost podrške ka skaliranju.

SO3.3-4 (Outcome) - Udio podržanih korisnika koji su obezbijedili eksterno finansiranje

Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Procenat korisnika (startapova/timova/kompanija) podržanih kroz relevantne programe/instrumente koji su obezbijedili najmanje jedno eksterno finansiranje iz izvora van Programa, zaključno sa referentnim datumom izvještavanja (npr. 31.12.2030).
Jedinica mjere	Procenat (%) i apsolutan broj
Što indikator uključuje	Eksterno finansiranje izvan Programa: investicije (equity/convertible/SAFE), grantovi iz drugih izvora, krediti i drugi formalni finansijski instrumenti, korporativna ulaganja/partnerstva sa dokazivim finansijskim prilivom.
Metodologija izračuna	$\text{Udio (\%)} = \left(\frac{\text{Broj podržanih korisnika sa dokazanim eksternim finansiranjem do 31.12.2030}}{\text{Ukupan broj podržanih korisnika u periodu 2026-2030}} \times 100$ Jedan korisnik se broji jednom, bez obzira na broj finansiranja.
Izvor podataka	Izvještaji korisnika + dokazna dokumentacija (ugovor/term sheet, odluka o grantu, ugovor o kreditu, bankarski izvod/potvrda investitora), evidencije Fonda i implementatora.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (kumulativno praćenje), sa finalnim obračunom na dan 31.12.2030.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore, NTP CG i IPC Tehnopolis.
Povezanost s ciljevima	Privlačenje dodatnog kapitala i skaliranje.

SO3.4 – INDIKATORI**SO3.4-1 (Output) - Korisnici Verificirane mentorske mreže**

Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Ukupan broj startapova, inovativnih MMSP i timova koji su u toku godine koristili usluge Verificirane mentorske mreže.
Jedinica mjere	Broj korisnika godišnje
Što indikator uključuje	Korisnike sa najmanje jednom mentorskom sesijom ili učešćem u edukativnom modulu; svaki korisnik se broji jednom godišnje.
Metodologija izračuna	Zbroj jedinstvenih korisnika evidentiranih u izvještajima; bez dupliranja unutar godine.
Izvor podataka	Evidencije Fonda za inovacije, IPC Tehnopolis i NTP CG.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Povećanje kvaliteta i dostupnosti mentorske podrške.

SO3.4-2 (Output) - Korisnici instrumenata podrške (BITKO, AI Startap škola, mentorska mreža, alumni)

Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Ukupan broj subjekata koji su u toku godine koristili najmanje jedan od instrumenata podrške: BITKO, AI Startap škola, Verificirana mentorska mreža, alumni program.
Jedinica mjere	Broj korisnika godišnje
Što indikator uključuje	Subjekte koji su koristili najmanje jedan instrument; preporuka je objedinjavanje baza i uklanjanje duplikata (jedinstveni korisnici).
Metodologija izračuna	Objedinjavanje baza i uklanjanje duplikata; indikator je broj jedinstvenih korisnika.
Izvor podataka	Administrativne baze i izvještaji IPC Tehnopolis, Fonda za inovacije i NTP CG.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis.
Povezanost s ciljevima	Povećanje obuhvata korisnika digitalnih i mentorskih instrumenata.

SO3.4-3 (Output) - Privatno sufinansiranje uz poresku olakšicu: Ukupan iznos privatnog sufinansiranja (matching) uz korišćenje poreske olakšice

Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Ukupan iznos privatnih sredstava koja ostaju kao sopstveno učešće (matching) u finansiranju prihvatljivih troškova programa/projekata finansiranih donacijama/ulaganjima uz poresku olakšicu, nakon uračunavanja javne podrške u formi iskorištenog umanjenja poreza.
Jedinica mjere	EUR godišnje
Što indikator uključuje	Privatni dio prihvatljivih troškova (matching) povezanih s donacijama/ulaganjima uz poresku olakšicu, po kategorijama intenziteta pomoći.
Metodologija izračuna	Projekcija (ex-ante, za planiranje): $M_{tax} = G_{(tax, plan)} \times \sum_i (s_i \times (1 - l_i) / l_i)$ gdje je $G_{(tax, plan)}$ planirani javni okvir ('oprošteni porez'), s_i udio po kategoriji, l_i intenzitet pomoći.
Izvor podataka	Poreska uprava; administrativne evidencije Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija.
Povezanost s ciljevima	Povećanje privatnih ulaganja u RDI i jačanje veze privrede i nauke.

SO3.4-4 (Outcome) - Aktivni korisnici 3 godine nakon uključivanja

Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj startapova, inovativnih MMSP i timova koji su koristili instrumente podrške i koji su tri godine nakon prvog uključivanja i dalje aktivni.
Jedinica mjere	Broj aktivnih korisnika
Što indikator uključuje	Korisnike BITKO, AI škole, mentorske mreže i alumni programa koji su tri godine kasnije aktivni prema registrima.
Metodologija izračuna	Kohortno brojanje korisnika iz godine ulaska koji su aktivni na referentni datum tri godine kasnije.
Izvor podataka	Administrativne evidencije IPC Tehnopolis, Fonda i NTP CG; relevantni registri.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (sa odmakom od tri godine po kohorti).
Odgovorna institucija	Fond za inovacije, IPC Tehnopolis i NTP CG.
Povezanost s ciljevima	Održivost korisnika nakon podrške.

SO3.4-5 (Outcome) - Novozaposleni u području RDI (kod korisnika poreskih/digitalnih instrumenata)	
Tip indikatora	Ishodni (kapaciteti za inovacije / ljudski resursi)
Definicija	Broj novozaposlenih osoba koje obavljaju poslove RDI u poduzećima/startupovima, a koje su zaposlene tokom korištenja podsticaja ili u roku od 12 mjeseci nakon završetka korištenja, djelomično ili u potpunosti kao rezultat podrške.
Jedinica mjere	Broj osoba (po mogućnosti FTE)
Što indikator uključuje	Nova RDI radna mjesta otvorena tokom projekta ili do 12 mjeseci nakon završetka.
Metodologija izračuna	Zbir prijavljenih novih RDI FTE uz osnovnu provjeru (ugovori, interni akti).
Izvor podataka	Završni i ex-post izvještaji korisnika; interni HR/finansijski podaci; po potrebi uzorčne provjere.
Frekvencija prikupljanja	Tokom trajanja projekta i do 12 mjeseci nakon završetka; agregirano godišnje i po pozivu.
Odgovorna institucija	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija.
Povezanost s ciljevima	Jačanje ljudskih kapaciteta za RDI u privatnom sektoru.

SO4 – INDIKATORI

SO4-1 (Output) - Uključene javne institucije i timovi iz zajednice	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Ukupan broj javnih institucija i timova/grupa iz zajednice uključenih u programe inovacija za rješavanje javnih i društvenih izazova kroz BIT Social Problem First i GovTech u toku godine.
Jedinica mjere	Apsolutni broj
Što indikator uključuje	Javne institucije koje kandiduju izazove/učestvuju (GovTech) i timove/grupa iz zajednice uključene u BIT programu, uz izbjegavanje dupliranja.
Metodologija izračuna	Zbir jedinstvenih javnih institucija uključenih u GovTech i jedinstvenih timova/grupa u BIT programu.
Izvor podataka	Evidencije Fonda za inovacije (GovTech) i IPC Tehnopolis (BIT Social Problem First).
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije (GovTech) i IPC Tehnopolis (BIT Social Problem First).
Povezanost s ciljevima	Uključenost javnog sektora i zajednica u inovacije za društvene izazove.

SO4-2 (Output) - Broj pilotiranih GovTech rješenja za javne izazove	
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Ukupan broj GovTech rješenja/projekata za javne izazove koji su u toku godine ušli u fazu pilotiranja uz podršku Programa.
Jedinica mjere	Apsolutni broj (broj pilotiranih rješenja/projekata)
Što indikator uključuje	GovTech rješenja koja su formalno odobrena za pilotiranje i čiji je pilot započet ili sproveden u saradnji sa nadležnom institucijom.
Metodologija izračuna	Prebrojava se broj GovTech projekata/rješenja koja su u toku godine ušla u fazu pilotiranja. Jedno rješenje broji se jednom po godini, nezavisno od broja pilot lokacija ili institucija.
Izvor podataka	Ugovori, odluke o odobrenju pilota, izvještaji o realizaciji pilota i projektna dokumentacija Fonda; potvrde/izvještaji javnih institucija.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Fond za inovacije Crne Gore.
Povezanost s ciljevima	Testiranje i primjena inovativnih rješenja u javnom sektoru.

SO4-3 (Outcome) - Procenat rješenja integriranih >=12 mjeseci nakon završetka	
Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Udio inovativnih rješenja koja se nastavljaju koristiti u praksi najmanje 12 mjeseci nakon završetka projekta, u odnosu na ukupan broj finansiranih/pilotiranih rješenja.
Jedinica mjere	Postotak (%)
Što indikator uključuje	GovTech rješenja usvojena u standardnim procedurama/uslugama i BIT društvene inovacije koje i dalje funkcionišu u zajednici.
Metodologija izračuna	$R = (\text{broj integriranih i održanih rješenja} / \text{ukupan broj rješenja}) \times 100$.
Izvor podataka	Ex-post evaluacije i izvještaji korisnika; izvještaji javnih institucija; izvještaji BIT timova i praćenje IPC Tehnopolis.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (sa vremenskim odmakom – mjerenje za projekte završene prethodne godine).
Odgovorna institucija	Fond za inovacije; javne institucije korisnice; IPC Tehnopolis.
Povezanost s ciljevima	Održiva integracija inovacija u javne usluge i rješavanje društvenih izazova.

PO2 – MEĐUNARODNA KONKURENTNOST - KVALIFIKOVANE PRIJAVE NA HORIZON EUROPE

Polje	Opis
Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj projektnih prijava na Horizon Europe u kojima učestvuje najmanje jedan korisnik podrške u okviru PO2 (kao partner ili koordinator), a koje su formalno prihvaćene za evaluaciju (tj. prošle provjeru prihvatljivosti/kompletnosti i ušle u evaluacioni postupak). Indikator mjeri sposobnost institucija da pripreme prijave koje zadovoljavaju standarde i pravila Horizon Europe (korak ka većem uspjehu u EU programima).
Jedinica mjere	Broj prijava
Programi/ instrumenti koji pune indikator	SO1 - Instrument 3: Podrška nacionalnim timovima za pripremu i sprovođenje EU projekata SO2 - Instrument 2: Postdoktorska istraživanja za izvrsnost (sekundarno) SO2 - Instrument 3: Kratkoročna mobilnost za istraživače (sekundarno) SO3 - Instrument 3: Saradnja sa naučnom dijasporom SO3 - Instrument 4: Centri izvrsnosti SO3 - Instrument 1 i 2: Nacionalni naučnoistraživački projekti i grantovi za izvrsnost (razvoj rezultata i kapaciteta za EU prijave)
Kriterijumi/pravila	Prijava se priznaje ako postoji dokaz da je podnesena i da ima status koji potvrđuje da je ušla u evaluaciju (nije odbačena zbog formalnih/administrativnih razloga).
Metodologija izračuna	Broje se jedinstvene prijave po identifikatoru (submission ID / akronim + poziv). Ista prijava se broji 1x, bez obzira na broj PO2 korisnika u istoj prijavi. Ako je ista ideja ponovo podnesena u drugom roku/pozivu (resubmission), broji se kao nova prijava (novo podnošenje). Evidentiranje godišnje, uz kumulativno izvještavanje za period 2026-2030.
Izvor podataka	Potvrda o predaji (submission confirmation), izvod/status prijave sa Funding & Tenders Portala, kopija prijave, evidencije projektnih kancelarija institucija i MPNI.

PO2 – NAUČNA IZVRSNOST I KVALITET PUBLIKACIJA - WOS/SCOPUS

Polje	Opis
Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj naučnih publikacija nastalih iz projekata finansiranih kroz PO2 koje su objavljene u recenziranim časopisima i indeksirane u Web of Science (WoS) ili Scopus, uz dokazivu vezu sa PO2 projektom (navođenje finansiranja ili druga verifikovana veza).
Jedinica mjere	Broj publikacija
Programi/ instrumenti koji pune indikator	SO3 - Instrument 1: Program za sufinansiranje nacionalnih naučnoistraživačkih projekata SO3 - Instrument 2: Program istraživačkih grantova za podsticanje naučne izvrsnosti SO2 - Instrument 1: Program doktorskih stipendija(sekundarno) SO2 - Instrument 2: Postdoktorska istraživanja za izvrsnost (sekundarno) SO2 - Instrument 3: Kratkoročna mobilnost(sekundarno) SO3 - Instrument 4: Centri izvrsnosti SO3 - Instrument 3: Saradnja sa naučnom dijasporom SO1 - Instrument 1: Program za razvoj, modernizaciju i otvoreno korišćenje istraživačke infrastrukture(sekundarno) SO4 - Instrument: Program za razvoj istraživačkih ideja i koncepata i Primijenjena istraživanja za društveni utjecaj (sekundarno)
Kriterijumi/ pravila	(1) Publikacija je recenzirana i ima DOI (ili drugi stabilan identifikator). (2) Časopis je indeksiran u WoS ili Scopus u godini objave. (3) Publikacija je povezana sa PO2 projektom (acknowledgement ili dokaz iz projektne dokumentacije).
Metodologija izračuna	Broje se jedinstvene publikacije (1 publikacija = 1) po DOI. Evidentiranje po godini objave, uz kumulativno izvještavanje za period 2026-2030. Duplo brojanje se izbjegava tako što se ista publikacija broji jednom na nivou PO2 (bez obzira na broj povezanih projekata ili korisnika).
Izvor podataka	Završni izvještaji projekata; DOI/linkovi; institucionalne bibliografije; evidencije WoS/Scopus o indeksiranju.

PO2 – BROJ SUDIONIKA PO2 KOJI SU 12 MJESECI NAKON ZAVRŠETKA I DALJE ZAPOSLENI ILI UGOVORNO ANGAŽIRANI NA POSLOVIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA U AKADEMSKOM, JAVNOM ILI POSLOVNOM SEKTORU

Polje	Opis
Tip indikatora	Outcome (srednjoročni rezultat)
Definicija	Broj sudionika PO2 (doktorandi + postdoktorandi) koji su 12 mjeseci nakon završetka i dalje zaposleni ili ugovorno angažirani na poslovima istraživanja i razvoja (I&R) u akademskom, javnom ili poslovnom sektoru.
R&D angažman	R&D angažman = važeći ugovor/radni odnos uz dokazive R&D zadatke (npr. provedba istraživanja, razvoj/validacija metoda ili protokola, razvoj proizvoda/procesa/usluga kroz sistematski R&D, analitika/podaci u R&D projektu, izrada istraživačkih izvještaja/publikacija/patentne dokumentacije). Ne računa se isključivo administrativna/prodajna/operativna/nastavna uloga bez R&D sadržaja.
Jedinica mjere	Apsolutni broj
Programi/ instrumenti koji pune indikator	SO2 - Program doktorskih stipendija SO2 - Postdoktorska istraživanja za izvrsnost SO2 - Kratkoročna mobilnost za istraživače SO3 - Instrument 1: Program za sufinansiranje nacionalnih naučnoistraživačkih projekata SO3 - Instrument 2: Program istraživačkih grantova za podsticanje naučne izvrsnosti SO3 - Instrument 3: Saradnja sa naučnom dijasporom SO3 - Instrument 4: Centri izvrsnosti
Kriterijumi/ pravila	Obuhvat: svi sudionici PO2 (doktorandi + postdoktorandi) koji su završili instrumente (datum završetka = datum završnog izvještaja/odluke ili datum isteka ugovora/angažmana u okviru instrumenta). Referentna tačka: 12 mjeseci nakon datuma završetka instrumenta. Zaposlenost/angažman: važeći radni odnos ili ugovor o angažmanu u akademskom, javnom ili poslovnom sektoru. Dokaz I&R sadržaja: ugovor/opis radnog mjesta i/ili potvrda poslodavca/ustanove da sudionik obavlja R&D zadatke. Isključenja: uloge bez R&D sadržaja (isključivo administrativne, prodajne, operativne ili nastavne aktivnosti). Jedan sudionik se broji jednom, nezavisno od broja ugovora. Ako nema dokazive R&D komponente ili ugovor nije važeći na referentni datum - ne računa se u brojilac.
Metodologija izračuna	(Broj sudionika PO2 koji su 12 mjeseci nakon završetka i dalje zaposleni ili ugovorno angažirani na poslovima I&R Ukupan broj sudionika PO2 koji su završili instrument u posmatranoj kohorti) x 100
Izvor podataka	Evidencija korisnika i završetaka instrumenata PO2 (MPNI); završni izvještaji korisnika; kopije ugovora o radu/angažmanu ili potvrde poslodavca/ustanove o važećem angažmanu; dokumentacija o opisu posla i R&D zadacima (po potrebi).

PO2 – BROJ PRENESENIH ZNANJA, METODOLOGIJA I TEHNOLOGIJA U PRIVREDU NAKON ZAVRŠETKA PROJEKTA

Polje	Opis
Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj jedinstvenih znanja, metodologija i/ili tehnologija razvijenih ili značajno unaprijeđenih kroz projekat koje su, kroz dokumentovanu aktivnost transfera znanja sa najmanje jednim privrednim subjektom, prenesene nakon završetka projekta. Vrijednost se utvrđuje u dvije tačke: 6 mjeseci nakon završetka (outcome) i 24 mjeseca nakon završetka (ex post/final).
Jedinica mjere	Broj (prenesenih jedinica znanja/metodologija/tehnologija)
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO3 instrumenti (i SO4 instrumenti gdje je relevantno).
Što indikator uključuje	Rezultate poput metoda, prototipova, softvera, modela, studija izvodljivosti, dataset-a/alatki i patenata u nastajanju, pod uslovom da postoji dokumentovana aktivnost transfera nakon završetka projekta (npr. pilot/PoC, implementacija/integracija, obuka osoblja, primopredaja uz potvrdu prijema i korišćenja, licenca ili ugovor o usluzi).
Metodologija izračuna	Brojanje jedinstvenih 'prenesenih jedinica' po ID-u rezultata (1 rezultat = 1), koje imaju dokaz o transfer aktivnosti u periodu nakon završetka projekta. Ne brojati verzije/iteracije kao nove jedinice osim ako su suštinski različiti rezultati. Mjerenje se radi u dvije tačke (6 i 24 mjeseca): na 24 mjeseca se evidentiraju i dodatni transferi koji su se desili nakon tačke od 6 mjeseci.
Izvor podataka	Završni izvještaji i projektni deliverables; potvrde/izjave privrednog subjekta o preuzimanju ili korišćenju; izvještaji o pilotu/PoC; zapisnici o obukama; dokazi o implementaciji/integraciji; ugovori/licence/ugovori o usluzi; relevantna dokumentovana komunikacija/feedback privrednih subjekata.
Frekvencija prikupljanja	6 mjeseci nakon završetka projekta (outcome) i 24 mjeseca nakon završetka (ex post/final).
Odgovorna institucija	Korisnici projekata (dokumentacija i dostava dokaza); MPNI (smjernice, verifikacija i konsolidacija).
Povezanost s ciljevima	Doprinosi povećanju relevantnosti i primjenjivosti istraživanja za privredu te jačanju inovacionih kapaciteta kroz dokumentovan transfer znanja i tehnologija.

PO2 – ISTRAŽIVAČKA INFRASTRUKTURA – OTVORENI PRISTUP I EVIDENCIJA KORIŠĆENJA

Polje	Opis
Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Procenat infrastrukturnih jedinica (oprema/laboratorije/sistemi) finansiranih kroz PO2 za koje su usvojena i javno dostupna pravila otvorenog pristupa (ko može koristiti, uslovi, cijene ako postoje) i vodi se evidencija korišćenja.
Jedinica mjere	% (A/B)
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO1 - Instrument 1: Program za razvoj, modernizaciju i otvoreno korišćenje istraživačke infrastrukture (primarni doprinos) SO3 - Instrument 1: Program za sufinansiranje nacionalnih naučnoistraživačkih projekata SO3 - Instrument 2: Program istraživačkih grantova za podsticanje naučne izvrsnosti SO3 - Instrument 3- Saradnja s naučnom dijasporom SO3 - Instrument 4: Centri izvrsnosti (infrastrukturna ulaganja i upravljanje kapacitetima)
Kriterijumi/pravila	Jedinica se priznaje u brojniku ako su ispunjena oba uslova: (1) postoji usvojeni i javno objavljen dokument pravila pristupa; (2) postoji evidencija korišćenja (rezervacije/logovi/zapisnici) za posmatranu godinu.
Metodologija izračuna	$A/B \times 100$, gdje je A = broj infrastrukturnih jedinica sa pravilima otvorenog pristupa + evidencijom korišćenja, B = ukupan broj infrastrukturnih jedinica finansiranih kroz PO2. Evidentiranje godišnje (uz kumulativno praćenje po kohortama ulaganja).
Izvor podataka	Akti/pravila pristupa; web stranice institucija; evidencije rezervacija/logovi; inventar/opis opreme; izvještaji o korišćenju.

PO2 – BROJ DOKTORANADA/POSTDOKTORANADA KOJI SU ZAVRŠILI OBUKU/ MENTORING I/ILI MOBILNOST

Polje	Opis
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj jedinstvenih doktoranada i postdoktoranada (mladih istraživača) koji su u izvještajnoj godini uspješno završili obuku, mentoring i/ili kratkoročnu mobilnost financiranu kroz PO2 instrumente (uz dokaz o realizaciji/završetku).
Jedinica mjere	Broj (osoba)
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO2 Instrument 1 i 2, 3 i SO3
Što indikator uključuje	Učesnike sa dokazom završetka: potvrda institucije domaćina, sertifikat, izvještaj o mentoringu/obuci, putna dokumentacija i završni izvještaj korisnika (prema pravilima instrumenta).
Metodologija izračuna	Broje se jedinstvene osobe po godini (1 osoba = 1), bez obzira na broj različitih obuka ili mobilnosti u istoj godini. Duplo brojanje se sprječava korištenjem jedinstvenog ID-a učesnika (npr. interni ID MPNI/JMBG) i pravilom da se ista osoba u istom indikatoru računa jednom. (Opcionalno: broj mobilnosti se može pratiti odvojeno kao zaseban indikator).
Izvor podataka	Odluke/ugovori o financiranju; liste učesnika; potvrde domaćina; putni nalozi/računi; sertifikati; izvještaji mentora/korisnika; administrativna baza MPNI.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	MPNI (konsolidacija i verifikacija); korisnici/ustanove (dostava dokaza).
Povezanost s ciljevima	Mjeri intenzitet ulaganja u razvoj mladih istraživača (mobilnost/obuka/mentoring) kao neposrednu podršku jačanju istraživačkih kapaciteta i internacionalizacije.

PO2 – BROJ MODERNIZIRANIH ISTRAŽIVAČKIH INFRASTRUKTURA (RI)

Polje	Opis
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj istraživačkih infrastruktura (oprema, laboratorije, platforme ili objekti) koje su modernizovane uz podršku mjera u okviru PO2, i koje su završene/puštene u rad u izvještajnoj godini.
Jedinica mjere	Broj (RI jedinica)
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO1 – Instrument 1: Program za razvoj, modernizaciju i otvoreno korišćenje istraživačke infrastrukture (primarno).
Što indikator uključuje	RI jedinice sa završenim aktivnostima modernizacije (nabavka/instalacija/primopredaja), uključujući prateću opremu i funkcionalna unapređenja definisana ugovorom.
Metodologija izračuna	Brojanje jedinstvenih RI jedinica po godini, na osnovu inventarskog/ugovornog ID-a. Svaka RI se računa jednom – u godini kada je modernizacija završena i potvrđena zapisnikom o primopredaji/puštanju u rad. Duplo brojanje se sprječava jedinstvenim ID-om RI i pravilom da se ista RI ne broji ponovo ako je predmet više finansijskih tranši ili dopunskih nabavki u okviru istog ulaganja.
Izvor podataka	Ugovori o financiranju; tehnička dokumentacija; zapisnici o primopredaji/instalaciji; inventar/opis opreme; izvještaji korisnika; evidencije MPNI.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Korisničke ustanove (evidencije i izvještavanje); MPNI (koordinacija i verifikacija).
Povezanost s ciljevima	Mjeri obuhvat modernizacije RI kao ključnog preduslova za kvalitetnija istraživanja, otvorenu nauku i veću međunarodnu konkurentnost.

PO2 – BROJ INOSTRANIH ISTRAŽIVAČKIH INSTITUCIJA UKLJUČENIH U PROJEKTE SARADNJE

Polje	Opis
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj jedinstvenih inostranih istraživačkih institucija koje u izvještajnoj godini učestvuju kao partneri, domaćini mobilnosti, članovi konzorcijuma ili formalni saradnici u projektima/aktivnostima finansiranim kroz PO2.
Jedinica mjere	Broj (institucija)
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO3 instrumenti (primarno: saradnja sa naučnom dijasporom, grantovi za izvrsnost, centri izvrsnosti, sufinansiranje nacionalnih projekata sa međunarodnim komponentama).
Što indikator uključuje	Institucije izvan Crne Gore sa formalizovanom ulogom (npr. navedene u prijavi/ugovoru, MoU, ugovor o saradnji, domaćin mobilnosti).
Metodologija izračuna	Broje se jedinstvene inostrane institucije po godini (1 institucija = 1), bez dupliranja ako ista institucija učestvuje u više projekata. Deduplikacija po standardizovanom nazivu + država (i/ili jedinstvenom ID-u institucije gdje je dostupno).
Izvor podataka	Projektne prijave i ugovori; spiskovi partnera; MoU/ugovori o saradnji; potvrde domaćina mobilnosti; izvještaji korisnika; baza MPNI.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Korisnici projekata (dostava i evidencije); MPNI (konsolidacija i verifikacija).
Povezanost s ciljevima	Mjeri internacionalizaciju i obuhvat međunarodnih partnerstava, što doprinosi integraciji u ERA i povećanju međunarodne prepoznatljivosti.

PO2 – BROJ DOKTORSKIH I POSTDOKTORSKIH STUDENATA/ISTRAŽIVAČA UKLJUČENIH U PROJEKTE

Polje	Opis
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj jedinstvenih doktoranada i postdoktoranada/ranih istraživača koji su u izvještajnoj godini angažovani na istraživačkim aktivnostima finansiranim kroz PO2, uključujući SO2 (doktorske stipendije i postdoktorski grantovi) i SO3 projekte (kao članovi tima, stipendisti ili istraživači definisani projektnom dokumentacijom).
Jedinica mjere	Broj (osoba)
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO2 – Instrument 1 (Program doktorskih stipendija) i Instrument 2 (Postdoktorska istraživanja za izvrsnost) (primarno za SO2 doprinosa); SO3 instrumenti (nacionalni projekti, grantovi za izvrsnost, saradnja sa naučnom dijasporom, centri izvrsnosti) (primarno za SO3 doprinosa).
Što indikator uključuje	Učešće definisano ugovorom o projektu, kadrovskim planom ili službenom odlukom ustanove; preporuka: evidentirati uloge i trajanje angažmana.
Metodologija izračuna	PO2 nivo (bez dupliranja): u posmatranoj godini formira se jedinstvena lista doktoranada i postdoktoranada angažovanih kroz (a) SO2 grantove/stipendije i (b) SO3 projekte. Deduplikacija se vrši po jedinstvenom ID-u osobe (npr. interni ID MPNI/JMBG). Ista osoba se broji 1x u godini, bez obzira da li je istovremeno SO2 korisnik i član SO3 projektnog tima ili učestvuje u više projekata. Izvještavanje po SO2 i SO3 se može prikazati kao podskupovi (tagovi doprinosa), ali se ne sabiraju međusobno.
Izvor podataka	SO2: ugovori/odluke o stipendijama i grantovima, izvještaji mentora/ustanove, evidencije isplata, baza MPNI; SO3: projektni kadrovski planovi, ugovori/odluke o angažmanu, projektni izvještaji, evidencije ustanova; konsolidovana PO2 baza (ID osobe).
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	Korisničke ustanove (evidencije); MPNI (konsolidacija).
Povezanost s ciljevima	Mjeri obuhvat uključivanja mladih u istraživački rad kroz projekte i jačanje istraživačkih kapaciteta (podmlađivanje i iskustvo kroz rad u timovima).

PO2 – BROJ NOVIH OSIGURANIH MEĐUNARODNIH ČLANSTAVA U ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKIM INFRASTRUKTURAMA I RELEVANTNIM TIJELIMA

Polje	Opis
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj novih međunarodnih članstava (ili formalno obezbijeđenih pristupnih aranžmana) koje Crna Gora/ustanove obezbijede u međunarodnim naučno-istraživačkim infrastrukturama i/ili relevantnim upravljačkim/stručnim tijelima u izvještajnom periodu.
Jedinica mjere	Broj (članstva)
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO1 – Instrument 2: Članstvo u međunarodnim istraživačkim infrastrukturama i tijelima (primarno).
Što indikator uključuje	Nova članstva/odluke o pristupanju ili pristupni aranžmani koji prvi put stupaju na snagu u izvještajnom periodu (obnove se ne računaju).
Metodologija izračuna	Brojanje jedinstvenih novih članstava zaključenih u godini (1 članstvo = 1). Priznaje se kada je članstvo formalizovano (potpisan sporazum/odluke o prijemu) i/ili kada je plaćena prva članarina koja aktivira članstvo. Duplo brojanje se sprječava jedinstvenim ID-om članstva/infrastrukture i pravilom da se isto članstvo ne broji više puta u istom periodu.
Izvor podataka	Sporazumi/odluke o članstvu; finansijska dokumentacija o članarinama; službena korespondencija; evidencije MPNI i uključenih ustanova.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	MPNI (formalizacija i evidencija); uključene ustanove (dostava dokumentacije).
Povezanost s ciljevima	Jača integraciju u ERA i pristup međunarodnim resursima i mrežama; omogućava veću vidljivost i kvalitet istraživanja.

PO2 – BROJ USPOSTAVLJENIH SARADNJI SA PRIVREDOM NA RAZVOJU PROJEKTNIH REZULTATA

Polje	Opis
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj jedinstvenih privrednih subjekata koji su tokom implementacije projekta bili uključeni u zajednički razvoj ili značajno unapređenje projektnih rezultata (npr. zajednički algoritam, protokol, softver, dataset, model, prototip), sa jasno definisanom ulogom u projektnim aktivnostima.
Jedinica mjere	Broj (privrednih subjekata / saradnji)
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO3 instrumenti (primarno: grantovi za izvrsnost, centri izvrsnosti, nacionalni projekti, saradnja sa naučnom dijasporom) i SO4 instrumenti (gdje je relevantno: primijenjena istraživanja za društveni utjecaj / razvoj ideja i koncepata – ako uključuju privredne subjekte).
Što indikator uključuje	Privredne subjekte koji doprinose razvoju rezultata kroz učešće u radnim paketima, definisanje zahtjeva/specifikacija, obezbjeđenje podataka/okruženja za razvoj i testiranje, zajedničko testiranje/validaciju tokom projekta ili druge jasno dokumentovane razvojne aktivnosti (ne samo opšti 'interes').
Metodologija izračuna	U posmatranoj godini identifikuju se svi projekti sa privrednim subjektima uključenim u razvoj rezultata. Prebroje se jedinstveni privredni subjekti (1 subjekt = 1), bez dupliranja ako je isti subjekt uključen u više projekata/aktivnosti. Duplo brojanje se sprječava korišćenjem jedinstvenog identifikatora subjekta (PIB/matični broj ili naziv + sjedište) i pravilom da se u istom indikatoru subjekt broji jednom godišnje.
Izvor podataka	Projektne prijave/ugovori; opisi radnih paketa i deliverables; zapisnici tehničkih sastanaka; zajedničke specifikacije; repo/commit evidencija (gdje relevantno); potvrde o učešću; MoU/ NDA/LOI.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (tokom implementacije) i u završnom izvještaju.
Odgovorna institucija	Korisnici projekata (evidencije i dokazi); MPNI (konsolidacija i verifikacija).
Povezanost s ciljevima	Jača saradnju nauke i privrede i podiže relevantnost istraživanja; gradi 'pipeline' za kasniji transfer/primjenu projektnih rezultata i doprinos inovacionim kapacitetima.

SO1 – BROJ MODERNIZIRANIH ISTRAŽIVAČKIH INFRASTRUKTURA (RI)

Polje	Opis
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj istraživačkih infrastruktura (oprema, laboratorije, platforme ili objekti) koje su modernizovane uz podršku mjera u okviru SO1.
Jedinica mjere	Broj (RI)
Programi/instrumenti koji pune indikator	Instrumenti SO1 usmjereni na modernizaciju RI i otvoreni pristup; povezana podrška za EU projekte (Instrument 3) kada doprinosi pripremi/sprovođenju aktivnosti na RI.
Što indikator uključuje	RI sa završenim aktivnostima modernizacije (2026-2030).
Metodologija izračuna	Brojanje jedinstvenih RI koje ispunjavaju uslov. Svaka RI se računa jednom u godini kada su ispunjeni kriterijumi (npr. primopredaja i objavljena pravila pristupa).
Izvor podataka	Ugovori o finansiranju, izvještaji korisnika, zapisnici o primopredaji/opremanju, evidencije o otvorenom pristupu (npr. pravilnici, web-objave).
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (uz praćenje po pozivu/ugovoru tokom godine).
Odgovorna institucija	MPNI (koordinacija i verifikacija); korisničke ustanove (izvještavanje i evidencije).
Povezanost s ciljevima	Doprinosi jačanju kapaciteta i dostupnosti istraživačke infrastrukture, što je preduslov za kvalitetnija istraživanja i veću međunarodnu konkurentnost.

SO1 – BROJ NOVIH OSIGURANIH MEĐUNARODNIH ČLANSTAVA U ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKIM INFRASTRUKTURAMA I RELEVANTNIM TIJELIMA

Polje	Opis
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj novih međunarodnih članstava (ili formalno obezbijeđenih pristupnih aranžmana) koje Crna Gora/ustanove obezbijede u međunarodnim naučno-istraživačkim infrastrukturama i/ili relevantnim upravljačkim/stručnim tijelima u izvještajnom periodu.
Jedinica mjere	Broj (članstva)
Programi/instrumenti koji pune indikator	Instrumenti SO1 za internacionalizaciju i povezivanje sa međunarodnim RI; administrativna/ekspertska podrška pripremi (Instrument 3) kada je relevantno.
Što indikator uključuje	Nova članstva/ugovori/odluke o pristupanju ili plaćene članarine koje prvi put stupaju na snagu; godišnje ciljne vrijednosti iz tabele (2026-2030).
Metodologija izračuna	Brojanje jedinstvenih novih članstava zaključenih u godini (potpisan sporazum, odluka o prijemu ili plaćena članarina koja aktivira članstvo). Obnove postojećih članstava se ne računaju.
Izvor podataka	Sporazumi/odluke o članstvu, finansijska dokumentacija o članarinama, službena korespondencija sa RI/tijelima, evidencije MPNI.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	MPNI (formalizacija i evidencija); uključene ustanove (dostava dokumentacije).
Povezanost s ciljevima	Jača integraciju u evropski/međunarodni istraživački prostor i omogućava pristup znanju, resursima i mrežama.

SO1 – BROJ PODRŽANIH PRIJAVA PROJEKATA NA EU PROGRAME

Polje	Opis
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj projektnih prijava na programe EU (npr. Horizon Europe i drugi relevantni programi) koje su pripremljene i/ili predane uz finansijsku i/ili stručnu podršku Instrumenta 3.
Jedinica mjere	Broj (projektnih prijava)
Programi/instrumenti koji pune indikator	INSTRUMENT 3 - Podrška nacionalnim timovima za pripremu i sprovođenje EU projekata.
Što indikator uključuje	Prijave koje su formalno podnesene (submitted) u EU sistemima; uključuje i koordinatorske i partnerske prijave; godišnje ciljne vrijednosti iz tabele (2026-2030).
Metodologija izračuna	Brojanje jedinstvenih prijava podnesenih u izvještajnoj godini uz dokaz o podnošenju (submission confirmation). Resubmisije se računaju kao posebna prijava samo ako su podnesene u drugom pozivu/roku.
Izvor podataka	Administrativne evidencije Instrumenta 3, ugovori/odobrenja podrške, potvrde o podnošenju iz EU portala, izvještaji korisnika.
Frekvencija prikupljanja	Kvartalno (interno praćenje) i godišnje (izvještavanje).
Odgovorna institucija	MPNI (implementacija Instrumenta 3); korisnici (dostavljaju potvrde i izvještaje).
Povezanost s ciljevima	Direktno mjeri jačanje kapaciteta za učešće u EU programima i povećanje broja kvalitetnih prijava.

SO1 – BROJ KORISNIKA IZ POSLOVNOG, ZNANSTVENOG I JAVNOG SEKTORA KOJI KORISTE ISTRAŽIVAČKU INFRASTRUKTURU PUTEM OTVORENOG PRISTUPA

Polje	Opis
Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj jedinstvenih korisnika (pravnih lica i/ili pojedinaca, u skladu s pravilima otvorenog pristupa) iz poslovnog, naučnog i javnog sektora koji su ostvarili pristup i koristili modernizovanu RI putem otvorenog pristupa u izvještajnom periodu.
Jedinica mjere	Broj (jedinstvenih korisnika)
Programi/instrumenti koji pune indikator	Instrumenti SO1 za modernizaciju i otvaranje RI (otvoreni pristup) i prateće mjere koje podstiču korišćenje RI.
Što indikator uključuje	Korišćenje RI kroz rezervacije/terminske listove, ugovorene usluge, pristupne tokene ili druge formalne mehanizme; godišnje ciljne vrijednosti iz tabele (2026-2030).
Metodologija izračuna	Zbraja se broj jedinstvenih korisnika u godini (bez dupliranja). Preporuka: jedinstveni identifikator (PIB/matični broj institucije ili jedinstveni ID korisnika) i evidencija sektora (poslovni/javni/naučni).
Izvor podataka	Logovi/rezervacioni sistemi RI, evidencije otvorenog pristupa, ugovori/računi za usluge, godišnji izvještaji ustanova.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (uz polugodišnje interno praćenje).
Odgovorna institucija	Korisničke ustanove (vođenje evidencija); MPNI (konsolidacija i kontrola).
Povezanost s ciljevima	Pokazuje stvarnu upotrebu i društveno-ekonomski doseg ulaganja u RI kroz otvoreni pristup.

SO1 – BROJ PROJEKTNIH PRIJAVA NA HORIZON EUROPE FORMALNO PRIHVAĆENIH ZA EVALUACIJU (UČEŠĆE KORISNIKA SO1 PODRŠKE)

Polje	Opis
Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj Horizon Europe prijava u kojima učestvuje najmanje jedan korisnik podrške u okviru SO1 (partner ili koordinator) i koje su nakon provjere prihvatljivosti/ formalnih uslova uvrštene u evaluaciju (admissible/eligible).
Jedinica mjere	Broj (HE prijava prihvaćenih za evaluaciju)
Programi/instrumenti koji pune indikator	Instrument 3 (podrška pripremi EU projekata) i druge mjere SO1 koje jačaju spremnost timova za HE prijave.
Što indikator uključuje	Samo prijave koje prolaze formalne provjere i ulaze u evaluacioni postupak; godišnje ciljne vrijednosti iz tabele (2026-2030).
Metodologija izračuna	Brojanje jedinstvenih prijava sa statusom prihvatljivosti za evaluaciju u EU portalu. Uslov: najmanje jedan učesnik je korisnik SO1 podrške (dokaz: ugovor/ odluka o podršci).
Izvor podataka	EU Funding & Tenders Portal statusi, potvrde koordinatora/partnera, administrativne evidencije MPNI o korisnicima podrške.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (po završetku evaluacionih ciklusa/poziva).
Odgovorna institucija	MPNI (praćenje korisnika podrške i verifikacija statusa); korisnici (dostava dokaza).
Povezanost s ciljevima	Mjeri kvalitet i administrativnu ispravnost HE prijava, što je ključ za povećanje uspješnosti u EU programima.

SO2 – BROJ PODRŽANIH DOKTORANDA

Polje	Opis
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj jedinstvenih doktoranada koji su u izvještajnoj godini korisnici doktorskih stipendija financiranih kroz SO2 (Program doktorskih stipendija).
Jedinica mjere	Broj (osoba)
Programi/instrumenti koji pune indikator	Instrument 1 - Program doktorskih stipendija.
Što indikator uključuje	Aktivne stipendiste sa potpisanim ugovorom i isplaćenim/odobrenim sredstvima u godini; godišnje ciljne vrijednosti iz tabele (2026-2030).
Metodologija izračuna	Brojanje jedinstvenih lica (bez dupliranja između poziva). Doktorand se računa u godini u kojoj je stipendija aktivna (preporuka: definisati pravilo - npr. stanje na 31.12. i/ili prosjek tokom godine).
Izvor podataka	Ugovori i odluke o stipendijama, evidencije isplata, izvještaji mentora/ doktoranada, administrativna baza MPNI.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (uz praćenje po pozivu).
Odgovorna institucija	MPNI (implementacija i evidencije); korisnici/ustanove (dostava izvještaja).
Povezanost s ciljevima	Doprinosi podmlađivanju i jačanju istraživačkih timova i razvoju nove generacije istraživača.

SO2 – BROJ PODRŽANIH POSLIJEDOKTORANADA

Polje	Opis
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj jedinstvenih postdoktoranada koji su korisnici grantova u okviru Instrumenta 2 (Postdoktorska istraživanja za izvrsnost) u izvještajnoj godini.
Jedinica mjere	Broj (osoba)
Programi/instrumenti koji pune indikator	Instrument 2 - Postdoktorska istraživanja za izvrsnost.
Što indikator uključuje	Postdoktorande sa aktivnim ugovorom o grantu i angažmanom na projektu u godini; godišnje ciljne vrijednosti iz tabele (2026-2030).
Metodologija izračuna	Brojanje jedinstvenih lica sa odobrenim grantom i dokazanim angažmanom u godini. Ako grant traje više godina, postdoktorand se računa svake godine trajanja (ili po unaprijed definisanom pravilu).
Izvor podataka	Ugovori o grantu, izvještaji ustanove domaćina i postdoktoranda, evidencije isplata, baza MPNI.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje.
Odgovorna institucija	MPNI; ustanove domaćini (administrativna podrška i izvještavanje).
Povezanost s ciljevima	Jača samostalnost i međunarodnu konkurentnost istraživača i doprinosi razvoju naučnih lidera.

SO2 – BROJ PROVEDENIH KRATKOROČNIH MOBILNOSTI MLADIH ISTRAŽIVAČA

Polje	Opis
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj realizovanih kratkoročnih mobilnosti (do 3 mjeseca) doktoranada i postdoktoranada finansiranih kroz Instrument 3 (Kratkoročna mobilnost za istraživače) u izvještajnoj godini.
Jedinica mjere	Broj (mobilnosti)
Programi/instrumenti koji pune indikator	Instrument 3 - Kratkoročna mobilnost za istraživače.
Što indikator uključuje	Mobilnosti sa odobrenim finansiranjem i završenim boravkom uz dostavljen izvještaj/dokaz o realizaciji; godišnje ciljne vrijednosti iz tabele (2026-2030).
Metodologija izračuna	Brojanje završenih mobilnosti u godini (jedna mobilnost = jedan boravak). Ako ista osoba ima više mobilnosti, svaka se računa odvojeno.
Izvor podataka	Odluke o finansiranju mobilnosti, putni nalozi/računi, potvrde institucije domaćina, završni izvještaji korisnika, evidencija MPNI.
Frekvencija prikupljanja	Godišnje (po završetku mobilnosti).
Odgovorna institucija	MPNI; korisnici (dostavljaju dokaze); ustanove domaćini (potvrde).
Povezanost s ciljevima	Doprinosi internacionalizaciji i unapređenju istraživačkih kompetencija kroz mobilnost i umrežavanje.

SO4 – BROJ JEDINSTVENIH JAVNIH INSTITUCIJA-PARTNERA PO POZIVU

Polje	Opis
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj jedinstvenih javnih institucija koje učestvuju kao formalni partneri u projektima financiranim kroz SO4 u okviru jednog poziva (call). Jedinstvene javne institucije-partneri se računaju na nivou projekta: ista javna institucija se u datoj godini/pozivu broji samo jednom, čak i ako učestvuje u više projekata. Ako ista institucija učestvuje u više poziva/godina, može se ponovo brojati u svakoj godini/pozivu, osim ako je drugačije navedeno.
Jedinica mjere	Broj (institucija)
Programi/instrumenti koji pune indikator	SO4 instrumenti: Primijenjena istraživanja za društveni utjecaj.
Što indikator uključuje	Javne institucije (npr. ministarstva, agencije, bolnice, škole, opštine, javne službe) sa potpisanim partnerstvom/ulogom u projektu za dati poziv.
Metodologija izračuna	Za svaki poziv broji se broj jedinstvenih javnih institucija navedenih u ugovorima/projektnim prijavama (bez dupliranja ako se ista institucija pojavljuje u više projekata istog poziva).
Izvor podataka	Projektne prijave, ugovori o financiranju, spiskovi partnera, evidencije MPNI.
Frekvencija prikupljanja	Po pozivu (nakon ugovaranja) i godišnje agregirano.
Odgovorna institucija	MPNI; korisnici projekata (dostava dokumentacije).
Povezanost s ciljevima	Mjeri uključenost javnog sektora i relevantnost istraživanja za javne politike i usluge.

SO4 – BROJ ODOBRENIH PROJEKATA SA PLANIRANIM ZAVRŠNIM TRL ≥ 2

Polje	Opis
Naziv indikatora	Broj odobrenih projekata sa planiranim završnim TRL ≥ 2
Tip indikatora	Neposredni rezultat (Output)
Definicija	Broj projekata koji su odobreni i ugovoreni u okviru instrumenta, a u projektnoj prijavi i/ili ugovoru imaju definisan planirani TRL na završetku projekta jednak ili veći od 2.
Jedinica mjere	Broj (projekata)
Programi/instrumenti koji pune indikator	Instrument 1 – Program za razvoj istraživačkih ideja i koncepata
Što indikator uključuje	Projekte usmjerene na rane faze razvoja ideja/koncepta sa dokumentovanim završnim TRL.
Metodologija izračuna	Za svaki ugovoreni projekat evidentirati planirani završni TRL iz prijave/ugovora. Prebrojati projekte kod kojih je planirani završni TRL ≥ 2. Svaki projekat se računa jednom (jedinstveni ID projekta).
Izvor podataka	Završni projektni izvještaji, evaluacioni zapisnici, TRL procjene, evidencija MPNI.
Frekvencija prikupljanja	Po ciklusu ugovaranja (po pozivu), uz godišnju konsolidaciju.
Odgovorna institucija	MPNI (kriterijumi i verifikacija); korisnici projekata (dokazi).
Povezanost s ciljevima	Doprinosi jačanju ranih, konceptualnih istraživanja i izgradnji pipeline-a ka primjeni.

SO4 – BROJ PROJEKATA KOJI SU NAKON ZAVRŠETKA SPREMNI ZA PRELAZAK U VIŠU TRL FAZU (NPR. TRL ≥ 3)

Polje	Opis
Tip indikatora	Srednjoročni rezultat (Outcome)
Definicija	Broj projekata (inicijalno TRL 1–2) koji su po završetku projekta ocijenjeni kao spremni da uđu u narednu fazu razvoja na višem TRL-u (minimalno TRL 3), tj. imaju dovoljno validiran koncept i plan narednih koraka da mogu ući u PoC/prototipnu ili "applied R&D" fazu kroz naredni instrument/poziv. Vrijednost se utvrđuje u dvije tačke: 6 mjeseci nakon završetka (outcome) i 24 mjeseca nakon završetka (ex post/final).
Jedinica mjere	Broj (projekata)
Programi/instrumenti koji pune indikator	Instrument – Razvoj istraživačkih ideja i koncepata
Što indikator uključuje	Projekat se računa kao "spreman za prelazak" ako je ispunjeno minimalno 2 od 5 kriterija (preporuka), uz dokaz u završnom izvještaju: jasno definisan koncept i ciljna primjena / problem koji rješava; validirane ključne pretpostavke; definisani zahtjevi i plan za TRL 3 (PoC plan); identifikovani sljedeći instrument/poziv/put finansiranja; identifikovani partneri/korisnici ili strategija partnerstva.
Metodologija izračuna	Na kraju projekta: nezavisna verifikacija (MPNI/panel) pregleda završni izvještaj i označava status "spreman za TRL ≥ 3" (DA/NE) prema kriterijima. Vrijednost indikatora na kraju = broj projekata sa statusom DA. Ex post (12–24 mjeseca): za iste projekte provjerava se realizacija prelaska (npr. nastavak projekta u instrumentu višeg TRL-a ili dokumentovana TRL procjena pokazuje TRL ≥ 3 ili prihvaćena prijava/ugovor koji cilja TRL 3+). Ne duplira se: projekat se broji jednom po tački mjerenja.
Izvor podataka	Završni projektni izvještaj + prilozi; evaluacijski zapisnik/panel ocjena; baza poziva/ugovora; ex post anketa i dokaz o nastavku.
Frekvencija prikupljanja	Na završetku projekta (redovno izvještavanje). Ex post: 6 mjeseci i/ili 12 mjeseca nakon završetka
Odgovorna institucija	Korisnici projekata; MPNI (smjernice i verifikacija).
Povezanost s ciljevima	Direktno mjeri da instrument za TRL 1–2 gradi stabilan istraživački pipeline: ideje i koncepti ne ostaju "na papiru", nego postaju spremni za narednu razvojnu fazu i ulazak u napredniji tehnološki razvoj, komercijalizaciju i/ili EU programe.

**Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija**